

PM 2011-05-27

Dnr 099-1678-2010/11

Inventering av forskning inom civilutskottets beredningsområde

Förord

På uppdrag av civilutskottet har en inventering gjorts över den forskning som bedrivs inom civilutskottets beredningsområde i Sverige. Inventeringen är uppdelad i två delar, den första om forskning inom de rättsliga områdena av beredningsområdet och den andra om forskning inom bygg- och bostadsområdet. Denna uppdelning är gjord med anledning av skillnader mellan områdena vad gäller organisering och omfattning av den bedrivna forskningen.

För det rättsliga området presenteras enskilda forskare verksamma inom ämnesområdena familjerätt, konsumenträtt, avtalsrätt, associationsrätt, marknadsrätt, insolvens- och utsökningsrätt, skadeståndsrätt, fastighetsrätt, sjö- och transporträtt och internationell privaträtt. För bygg- och bostadsområdet presenteras organisationer vid vilka forskning inom området bedrivs eller finansieras med exempel på forskningsprojekt vid vardera forskningsmiljön. Ambitionen för inventeringen har varit att så långt som möjligt fånga en aktuell bild av forskning inom civilutskottets beredningsområde. Det kan finnas forskningsprojekt och någon enstaka miljö som borde ha redovisats, men ej har upptäckts trots ihärdiga sökningar. Inventeringen är ett levande dokument som ger en dagsaktuell bild och bör om några år uppdateras för att leva upp till ambitionen.

Innehållsförteckning	
1 Inledning	4
1.1 Uppdraget	4
1.2 Syfte och disposition	4
2 Det rättsliga området	4
2.1 Familjerätt	5
2.2 Konsumenträtt	12
2.3 Avtalsrätt	17
2.4 Associationsrätt	23
2.5 Marknadsrätt.....	30
2.6 Insolvens- och utsökningsrätt	32
2.7 Skadeståndsrätt.....	35
2.8 Fastighetsrätt	41
2.9 Sjö- och transporträtt	44
2.10 Internationell privaträtt	46
3 Byggnads- och bostadsforskning	50
3.1 Inledning	50
3.2 Lärosäten	50
3.2.1 Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF)	50
3.2.2 Chalmers tekniska högskola	53
3.2.2.1 Institutionen för Arkitektur	53
3.2.2.2 Institutionen för Bygg- och miljöteknik	54
3.2.2.3 Institutionen för Energi och miljö	57
3.2.2.4 Konstruktionscentrum.....	58
3.2.2.5 MISTRA Urban Futures – centrum för hållbar stads- utveckling	58
3.2.3 Kungliga Tekniska Högskolan (KTH)	59
3.2.3.1 Arkitekturskolan	60
3.2.3.2 Institutionen för Bygghälsa	61
3.2.3.3 Institutionen för Fastigheter och byggande	63
3.2.3.4 Institutionen för Samhällsplanering och miljö	64
3.2.3.5 Centrum för bank och finans (Cefin).....	68
3.2.3.6 Forskningskluster för en hållbar stads- och bebyggelse- utveckling	69
3.2.4 Linköpings universitet	70
3.2.5 Lunds Tekniska Högskola.....	70
3.2.5.1 Institutionen för Arkitektur och byggd miljö	71
3.2.5.2 Institutionen för Bygghälsa	72
3.2.5.3 Institutionen för Bygg och miljöteknologi.....	74
3.2.5.4 Fuktcentrum	75
3.2.6 Luleå Tekniska Universitet	76
3.2.7 Högskolan i Gävle	78
3.2.8 Linnéuniversitetet.....	79
3.2.8.1 Centrum för byggande och boende med trä (CBBT)...	79
3.2.9 Malmö högskola	79
3.2.10 Blekinge tekniska högskola	80
3.2.11 Umeå universitet	81
3.3 Nätverksmiljöer och Centrumbildningar	82
3.3.1 Centrum för Energi- och Resurseffektivitet i Byggande och Förvaltning (CERBOF).....	82
3.3.2 Sveriges Arkitekturskolor.....	83

3.3.3 Sveriges Bygguniversitet	83
3.3.4 Sveriges Byggindustrier (BI)	84
3.3.5 IQ Samhällsbyggnad – Föreningen för innovation och kvalitet inom samhällsbyggandet.....	85
3.3.6 Byggforum Nord.....	86
3.3.7. Centrum för management i byggsektorn (CMB).....	86
3.3.8 Lean Wood Engineering (LWE).....	86
3.3.9 Kompetenscentret EcoBuild	87
3.4 Myndigheter och forskningsinstitut	88
3.4.1 Formas – Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	88
3.4.2 Boverket	88
3.4.3 Energimyndigheten	89
3.4.4 Bostads- och kreditnämnden (BKN).....	90
3.4.5 Sveriges tekniska forskningsinstitut (SP)	90
3.4.6 KK-stiftelsen	91
3.4.7 Svenska Byggbranschens utvecklingsfond (SBUF)	91

I Inledning

I.1 Uppdraget

Civilutskottet bereder ärenden om äktenskaps-, föräldra-, ärvda-, handels-, jorda- och utsökningsbalkarna och lagar som ersätter eller anknyter till föreskrifter i dessa balkar, i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning. Civilutskottet bereder också ärenden om försäkringsavtalsrätt, bolags- och föreningsrätt, skadeståndsrätt, transporträtt, konkursrätt, konsumentpolitik, internationell privaträtt, lagstiftning i andra ärenden av allmänt privaträttslig beskaffenhet, bostadspolitik, vattenrätt, bebyggelseplanläggning, byggnadsväsendet, fysisk planering samt expropriation, fastighetsbildning och lantmäteriväsendet.

Civilutskottet beslutade den 3 februari 2011 om att uppdra åt Utvärderings- och forskningsfunktionen vid utredningstjänsten att göra en inventering av forskning och forskare som är verksamma inom utskottets beredningsområde. Inventeringen avser forskning och utveckling som huvudsakligen finns vid universitet och högskolor, men även vid institut och i enskild verksamhet.

I.2 Syfte och disposition

Syftet med kartläggningen är att ge en bild av pågående, eller nyligen avslutad, forskning vid svenska universitet och högskolor inom civilutskottets beredningsområde samt andra aktuella institut som bedriver forskning relevant för området. Underlaget ger en kort beskrivning av olika forskningsprojekt samt kontakter till berörda forskare. Inventeringen är avsedd att så långt som möjligt ge en aktuell bild av forskning inom civilutskottets beredningsområde men ska inte ses som en fullständig uppteckning av all forskning som bedrivs i Sverige inom området.

Inventeringen är uppdelad i två huvudsakliga områden; ett för forskning inom det rättsliga området och ett för forskning inom bygg- och bostadsområdet. Redovisningen för det rättsliga området utgår huvudsakligen från de enskilda forskarna och deras forskningsfält. De är indelade utifrån ett antal samlingsbegrepp inom området. Redovisningen för bygg- och bostadsforskningen utgår huvudsakligen från berört lärosäte, där institutioner och avdelningar med huvudansvariga är presenterade. Exempel på pågående eller nyligen avslutade forskningsprojekt vid de berörda instanserna ges. Dessutom presenteras centrymbildningar, myndigheter och finansiärer med relevans för bygg- och bostadsforskning. I möjligaste mån har länkar förts in i redovisningen för fördjupningar och ytterligare kontakter.

2 Det rättsliga området

Nedan redovisas forskare och forskning inom det rättsliga området inom civilutskottets beredningsområde. Följande övergripande rubriker har valts för att underlätta presentationen: familjerätt, konsumenträtt, avtalsrätt, associationsrätt, insolvens- och utsökningsrätt, skadeståndsrätt, fastighetsrätt, sjö- och transporträtt och internationell privaträtt. Flera forskare är verksamma

inom flera av dessa områden och vi har då valt att redovisa dem flera gånger, med beskrivningar av deras forskning i respektive ämnesområde under vart och ett av områdena. De forskare som har identifierats som verksamma inom civilutskottets beredningsområde är med några få undantag knutna till juridiska institutioner vid universitet och högskolor. Forskarna har blivit kontaktade och ombedda att bidra med egna beskrivningar av sin forskning. Det är dessa beskrivningar som ligger till grund för forskningsbeskrivningarna, dock har beskrivningarna i varierande grad redigerats och förkortats. I de fall ingen beskrivning har getts av forskaren har information på Internet om forskningen legat till grund för beskrivningen. Har information helt saknats om forskningen har forskaren inte tagits med i inventeringen. Forskningen finansieras huvudsakligen via lärosätenas basanslag för forskning och forskarutbildning, men även från externa finansiärer såsom Riksbankens jubileumsfond, FAS, VINNOVA, Vetenskapsrådet, Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser och Marcus och Marianne Wallenbergs stiftelse.

2.1 Familjerätt

Familjerätt är den del av civilrätten som reglerar familjens rättsställning och familjemedlemmars inbördes rättigheter och skyldigheter. Ibland räknas även förmyndarskapsrätten och arvsrätten till familjerätten. Även namnfrågor kan anses ligga inom familjerätten och till familjerätten anknyter också barnrätten. De viktigaste svenska lagarna på området är äktenskapsbalken och föräldrabalken. Till ämnet hör även sambolagen och lagen om registrerat partnerskap. Namnfrågor regleras i namnlagen och arvsrätten i ärvdabalken.

Viola Boström

Universitetslektor, Juridiska institutionen, Umeå universitet

Forskning

Fokus på familjerätt och successionsrätt, både svensk rätt och jämförelser med andra länder. Forskar om hur sambors ekonomiska intressen skyddas i praktiken, genom lag eller avtal, samt hur underhåll mellan makar och sambor regleras i civilrättslig och offentligrättslig lagstiftning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 090-786 74 13

Adress: Umeå universitet, 901 87 Umeå

E-post: viola.bostrom@jus.umu.se

Läs mer: http://www.jus.umu.se/forskning/forskare/bostrom_viola/

Margareta Brattström

Docent, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Samborätt, äktenskapsrätt, bodelning, Nordisk lagstiftning, ägarlägenheter, fastighetsrätt

Forskning

Forskningen rör sig inom områdena förmögenhetsrättslig familjerätt samt viss fastighetsrätt - särskilt om ägarlägenheter. Pågående projekt med titeln *Rättvis delning?* som behandlar frågor om täckningsområdet för bodelning mellan makar och sambor. Har i en artikel skrivit om en empirisk studie angående bland annat innehållet i makars bodelningsavtal. Inom ramen för ett samarbete med nordiska forskarkollegor forskat om nordisk samborätt och nordiska länders system gällande sambors egendomsförhållanden under sambotiden. Har även bedrivit forskning om rättsliga förutsättningar för underåriga styrelseledamöter. Även forskning i fastighetsrätt, se *Margareta Brattström* under **Fastighetsrätt**, för mer information om denna forskning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 16 23

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: Margareta.Brattstrom@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=695>

Folke Grauers

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet.

Sökord

Fastighetsrätt, fastighetsköp, nyttjanderätt, fastighetsmäklare, familjerätt

Forskning

Forskar allmänt om familjerätt. Även forskning om fastighetsrätt, se *Folke Grauers* under **Fastighetsrätt**, för mer information.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-18 28 85

Adress: Sylvestergatan 8, 411 32 Göteborg

E-post: folke.grauers@telia.com

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=3004>

Anna Hollander

Professor i rättsvetenskap med inriktning socialt arbete, Institutionen för socialt arbete – socialhögskolan, Stockholms universitet

Sökord

Socialförvaltningsrätt, Socialtjänstlagen, barnets rättsliga ställning

Forskning

Forskningsområde är socialförvaltningsrätt, främst studier av Socialtjänstlagen, speciallagstiftning för barn, människor med funktionshinder m.fl. grupper. Forskning i gränsen till andra ämnesområden, främst socialt arbete. Fokus på barnets rättsliga ställning inom olika rättsområden. Har inom ramen för programmet *Barn som aktörer*¹ studerat barnets rättsliga ställning i Socialtjänstlagen

¹ Forskningsprogrammet *Barn som aktörer* avslutades 2007 och bestod av 13 projekt med deltagare från tre universitet. Temat för forskningsprogrammet var att undersöka rättsregler som rör barns deltagande i angelägenheter som rör dessa. Det rörde särskilt regler för den underåriges handlingsmöjligheter, dennes möjligheter att få information, att säga nej samt möjligheter att få hjälp och stöd. För mer information se

(SoL) och Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Har bland annat drivit projekt om vräkningshotade klienter, brottsoffers rätt till stöd av socialtjänstlagen och tvångsvård.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-674 73 59

Adress: Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: Anna.Hollander@socarb.su.se

Läs mer: <http://people.su.se/~holla/>

Maarit Jänträ-Jareborg

Professor i internationell privat- och processrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Familjerätt och mångkultur, europeiserad familjerätt, familjerättens harmonisering, internationell familjerätt, främmande rätt

Forskning

Det primära forskningsområdet är den internationella privaträtten och den internationella processrätten. I forskningen har allehanda internationella familjerettsfrågor varit centrala, såsom äktenskap över landgränser (till exempel när makarna har hemvist i olika länder), skilsmässor över landgränser, äktenskapets rättsverkningar när det finns utlandsanknytning, samkönade äktenskap, internationella vårdnadstvister, olovligt bortförande av barn, barnäktenskap, tvångsäktenskap och internationella arvsfrågor. Forskningen har även handlat om de svårigheter som uppstår när en tvist vid svensk domstol behöver avgöras enligt en främmande stats regler. Frågorna studeras ofta utifrån såväl ett svenskt som ett EU-rättsligt perspektiv.

Aktiv i en forskargrupp vid namn Commission on European Family Law (CEFL).² Gruppens huvudsakliga forskningsuppgift är att ta fram europeiska principer inom olika familjerettsområden, utifrån rättsjämförelser mellan olika europeiska länder. Gruppen har hittills publicerat texter om de europeiska principerna rörande rätten till äktenskapsskillnad, makes rätt till underhåll efter äktenskapsskillnad, frågor om s.k. föräldraansvar, samt om en rad andra familjerättsliga ämnen.

Det senaste engagemanget är som delad forskningsledare för ett forskningsprojekt om familjerätten i möte med religion, ofta i en mångkulturell kontext.³

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 26 28

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: maaritj@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=679>

² <http://www.celonline.nt>

³ <http://www.impactofreligion.uu.se>

Annika Rejmer

Universitetslektor, Rättssociologiska enheten, Lunds universitet

Sökord

Vårdnadstvister, barnets bästa, socialrätt, familjemedling, brottsoffer

Forskning

Bedriver familjerättslig forskning med särskild inriktning på vårdnadstvister, barn och föräldrar. Ämnesmässigt spänner forskningen över familjerätt, social-, process- och straffrätt. Har studerat tingsrätts handläggning av vårdnadstvister utifrån ett rättssociologiskt perspektiv. Har även fördjupat och breddat forskningen genom att studera alternativa konfliktlösningsmetoder på familjerättens område med ett särskilt fokus på familjemedling. Har därutöver medverkat i utvärderingen av den nationella försöksverksamheten med Barnahus, det vill säga myndighetssamverkan under ett gemensamt tak i samband med utredning av misstänkta övergrepp mot barn, där brottsutredningen har studerats. Utreder även kvinnors upplevelse av brottsutredningen. Den utvärderingsforskning som bedrivs har således ett brottsofferperspektiv som rör barns och kvinnors tillgång till rättsordningen och därmed handlar den också om likabehandling och jämställdhet. Pågåendeforskningsprojekt med titeln *Vårdnadstvister och barnets bästa - En studie av alternativa modeller för tvistelösning på familjerättens område*.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 36 55

Adress: Box 207, 221 00 Lund

E-post: Annika.Rejmer@soclaw.lu.se

Läs mer: <http://www.lu.se/o.o.i.s/11032> och

<http://www.soclaw.lu.se/forskning>

Eva Ryrstedt

Docent i civilrätt, Juridiska fakulteten, Lunds universitet

Sökord

Vårdnad, boende, umgänge, barnets bästa, bodelning

Forskning

Forskningen rör sig ofta i gränslandet mellan familjerätt och socialrätt, ofta rörande barnrättsliga frågor, bland annat om barnets bästa och barnets rätt att tala i vårdnadstvister, samt om folkbokföringsregler i relation till vårdnad och bidrag. Stor del av forskningen har ett jämförande perspektiv, förutom med de nordiska länderna med en särskild inriktning mot England och Australien.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 89

Adress: Box 207, 221 00 Lund

E-post: Eva.Ryrstedt@jur.lu.se

Läs mer:

http://qp.jur.lu.se/QuickPlace/jur_eva_ryrstedt/PageLibraryC12571F800466FD2.nsf/h_Toc/2AB6F9F0ECF41135C12574180053FF15/?OpenDocument

Mosa Sayed

Jur. dr, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Islamisk rätt, svensk familje- och arvsrätt, mänskliga rättigheter, mångkultur och rättsjämförande studier

Forskning

Forskningen är primärt inriktad på frågor om rättslig mångfald och internationellt privaträttsliga frågeställningar knutna till gränsöverskridande familje- och arvsrättsliga problem. Forskningen har i synnerhet innehållit analyser av den tänkbara genomslagskraften av islamisk familje- och arvsrätt i Sverige.

Komparativa analyser av svensk och islamisk rätt samt analys av bärande internationellt privaträttsliga principer i svensk rätt. Fokus har legat på det internationellt privaträttsliga regelverket mot bakgrund av det allt mer mångkulturella och mångreligiösa Sverige. Varför behöver en rättslig mångfald erkännas? Vilka följder kan ett erkännande av det mångkulturella samhället få för lagstiftning och rättspraxis i Sverige? Forskningen bedrivs inom ramen för forskningsprogrammet *Den globala familjens rättsliga, kulturella och religiösa utmaningar*.⁴

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 67, 072-329 27 29

Adress: Trädgårdsgatan 1, 751 20 Uppsala

E-post: Mosa.sayed@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=1102>

Johanna Schiratzki

Professor i rättsvetenskap, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Barnets bästa, barnrätt, vårdnad, underhåll, föräldraansvar

Forskning

Forskningen rör barn- och familjerätt med fokus på betydelsen av principen om barnets bästa. Särskilt har forskningen avsett vårdnad, boende och umgänge, t.ex. böckerna *Vårdnad och vårdnadstvister* (1997, 2012), *Mamma och pappa inför rätta – är barnets bästa en genusneutral princip* (2008).

Forskningen har även behandlat frågor om barns försörjning, exempelvis i *Rättvist underhållsbidrag till barn* (2005). Har även publicerat en övergripande presentation av svensk barnrätt, inklusive frågor om etablerande av föräldraskap i *Barnrättens grunder* (2010). Senare tids projekt har i hög grad rört EU:s barnperspektiv samt social- och skolrätt inom EU, exempelvis om samhällsvård av barn i EU och Norden och om skolval och mobbning i Sverige och Danmark.

⁴ Projektet är tänkt som ett tvärvetenskapligt forskningsprogram där både rättsvetare, samhällsvetare, teologer och humanister deltar. För rättsvetenskapens del innebär detta en fokusering på familje- och arvsrättsliga frågor som i stort sett varit frånvarande i den diskussion som förts i Sverige rörande mångkulturalismens utmaningar. För mer information se <http://www.jur.uu.se/ForskningsInfo.aspx?ForskningsId=369>

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 27 94

Adress: Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: johanna.schiratzki@juridicum.su.se

Läs mer: <http://www.isv.liu.se/medarbetare-vid-isv/schiratzki-johanna?l=sv>

Anna Singer

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Forskning

Forskning främst om barns rättsliga förhållanden. Forskningen har behandlat exempelvis arvsrättsliga frågor i det post-moderna samhället, samborätt i nordiskt perspektiv, barnets perspektiv i vårdnadstvister, fastställande av faderskap, familjerättsliga frågor knutna till den moderna reproduktionstekniken samt barns skadeståndsskyldighet.

Forskade inom ramen för forskningsprogrammet *Barn som aktörer*⁵ om barns skadeståndsskyldighet, dels om skadeståndsskyldighetens funktion när det gäller underåriga skadevällare, dels hur man på ett rimligt sätt skall kunna göra en avvägning mellan det skadevällande barnets och den skadelidandes intressen. En utgångspunkt var att granska bakgrunden till den rådande ordningen, som innebär en förhållandevis sträng bedömning av barns ansvar för skador de vållar.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 35

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: anna.singer@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=593>

Jane Stoll

Doktorand, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Surrogat, surrogatmödraskap, donator, insemination

Forskning

Forskning som rör surrogatmödraskap. Pågående projekt om de rättsliga problem som kan uppstå för barn i Sverige som tillkommit genom surrogatarangemang i andra länder. Olika rättsliga lösningar på frågor rörande barnets men också de blivande föräldrarnas och surrogatmoderns rättsliga position kartläggs och utforskas. Reglering rörande surrogatmoderskap i andra länder, såsom England, Grekland och USA behandlas som exempel. Avsikten är att avslutningsvis ge förslag på hur frågan om surrogatmoderskap skulle kunna regleras i svensk rätt om metoden tillåts.

⁵ Forskningsprogrammet *Barn som aktörer* avslutades 2007 och bestod av 13 projekt med deltagare från tre universitet. Temat för forskningsprogrammet var att undersöka rättsregler som rör barns deltagande i angelägenheter som rör dessa. Det rörde särskilt regler för den underåriges handlingsmöjligheter, dennes möjligheter att få information, att säga nej samt möjligheter att få hjälp och stöd. För mer information se ⁶

Även forskning om det rättsliga regelverket kring donationsbarns rätt till information om donatorns identitet.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 53

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: jane.stoll@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=652>

Caroline Sörgjerd

Doktorand, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Forskning

Forskning om förändringarna i rättssystemen med avseende på äktenskap mellan personer av samma kön i Spanien, Sverige och Nederländerna. Forskningen bedrivs som del av projektet *Den globala familjens rättsliga, kulturella och religiösa utmaningar*.⁶

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 22 69

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: caroline.sorgjerd@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=1105>

Lena Wennberg

Universitetslektor, Juridiska institutionen, Umeå universitet

Forskning

Forskning om hur konstruktioner i politik och juridik bidrar till ensamstående mödrars inkludering och exkludering i välfärdsstaten och gränser för det sociala medborgarskapet som en fråga om makt och kön. Forskningen har ett tvärvetenskapligt angreppssätt och berör rättsområden som bl.a. socialrätt, familjerätt och EU-rätt.

Kontaktuppgifter

Telefon: 090-786 99 37

Adress: Umeå universitet, 901 87 Umeå

E-post: lena.wennberg@jus.umu.se

Läs mer: http://www.jus.umu.se/forskning/forskare/wennberg_lena/

⁶ Projektet är tänkt som ett tvärvetenskapligt forskningsprogram där både rättsvetare, samhällsvetare, teologer och humanister deltar. För rättsvetenskapens del innebär detta en fokusering på familje- och arvsrättsliga frågor som i stort sett varit frånvarande i den diskussion som förts i Sverige rörande mångkulturalismens utmaningar. För mer information se <http://www.jur.uu.se/ForskningsInfo.aspx?ForskningsId=369>

2.2 Konsumenträtt

Konsumenträtt är ett samlingsnamn för olika lagstiftningar som innehåller skyddsregler för konsumenter, vilka i regel är tvingande och således gäller oavsett vad som avtalats. Konsumenträtten innehåller många rättsliga områden. En konsument är i första hand en privatperson som konsumerar varor eller tjänster för sitt privata bruk. Motparten är en näringsidkare som är ett vidare begrepp. Det omfattar alla fysiska och juridiska personer som driver yrkesmässig verksamhet av ekonomisk karaktär men behöver inte gå med vinst.

Antonina Bakardjieva Engelbrekt

Professor i europeisk integrationsrätt, juridiska institutionen, Stockholms universitet

Forskning

Forskningens fokus ligger på marknadsrätt, konsumenträtt och immaterialrätt. Huvudsaklig inriktning på processer av europeisering och globalisering och dess inflytande på nationell rätt, samt olika rättsystems ömsesidiga påverkan ("rättstransplantationer") inom dessa rättsliga ämnesområden.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 29 26

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen 106 91 Stockholm

E-post: antonina.bakardjieva@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?personid=353>

Karin M Ekström

Professor i företagsekonomi inriktning marknadsföring, Institutionen för data- och affärsvetenskap, Högskolan i Borås.

Sökord

Konsumentbeteende, familjekonsumtion, konsumentsozialisation, samlande, konsumtionens mening(ar), återanvändning och återvinning

Forskning

Forskning i marknadsföring, med inriktning på konsumentbeteende, specifikt konsumtionskultur. Forskningen handlar om familjekonsumtion, konsumentsozialisation (hur man lär sig som konsument), samlande, design och konsumtionens mening(ar). Tre pågående forskningsprojekt fokuserar på; återanvändning och återvinning av kläder, relationer till ting i ett överflödssamhälle samt Röhsska museets utveckling som modemuseum.

Är ordförande för Konsumentverkets vetenskapliga råd och ledamot i Konkurrensverkets råd för forskningsfrågor. Några av de senaste publikationerna är den första nordiska läroboken i konsumentbeteende *Consumer Behaviour, A Nordic perspective (red.)* och *Beyond the Consumption Bubble (red. Ekström och Glans)*.

Kontaktuppgifter

Telefon: 070-618 00 82

Adress: Högskolan i Borås, IDA, 501 90 Borås

E-post: KarinM.Ekstrom@hb.se

Läs mer: <http://www.hb.se/wps/portal/forskning/forskare/karin-m-ekstrom>

Claes-Robert Julander

Professor, Department of Marketing and strategy, Handelshögskolan i Stockholm.

Forskning

Verksam på Center of Consumer Marketing (CCM). Forskar om konsumenters beslutsfattande.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-736 95 41

Adress: Center for Consumer Marketing, Stockholm School of Economics, P.O. Box 6501, 113 83 Stockholm

E-post: Claes-Robert.Julander@hhs.se

Läs mer: <http://www.hhs.se/CCM/People/Pages/default.aspx>

Fredric Korling

Jur. dr, Juridiska institutionen, Stockholm Universitet

Sökord

Rådgivningsansvar, finansmarknadsrätt, skadeståndsrätt, avtalsrätt, konsumenträtt

Forskning

Forskning om regleringen av rådgivarens ansvar i olika lagar som t.ex. fastighetsmäklarlagen och försäkringsförmedlarlagen. Fokus på vilket ansvar en finansiell rådgivare har för de råd som denne lämnar till en kund och hur investerarskyddet fungerar, särskilt med beaktande av beteendevetenskaplig forskning om hur investerare agerar på den finansiella marknaden, s.k. behavioral finance. Slutsatserna som kan dras är att investerarskyddet överlag är bra men att regleringen har vissa brister. Regleringen tar i vissa fall inte hänsyn till att människor ofta agerar irrationellt och investerarskyddet blir därför sämre. Dessutom är det ofta förenat med stora svårigheter att föra en process mot en vårdslös finansiell rådgivare mot bakgrund av att det är många olika faktorer som en kund måste kunna styrka för att erhålla skadestånd.

Nuvarande forskning om reglering av intressekonflikter, särskilt på den finansiella marknaden. Jämförelse av hur regleringen ser ut avseende främst advokater, revisorer, finansiella rådgivare och diskretionära portföljförvaltare. Inriktning på hur lagstiftaren har valt att definiera (eller inte definiera) vilka intressekonflikter som är otillåtna och i vilken mån som regleringen fungerar (dvs. säkerställer att kunderna inte drabbas negativt av rådgivarens egna intressen av utfallet). Som exempel kan tas den debatt som nu förs avseende försäkringsförmedlares provisioner – att en förmedlare erhåller provision från försäkringsbolag och värdepappersbolag kan påverka vilka produkter och försäkringar som rekommenderas. Har även bistått Finansinspektionen

och Pensionsmyndigheten med utvärderingar över hur regleringen fungerar avseende försäkringsförmedlare, finansiella rådgivare och premiepensionsrådgivare/-förvaltare.⁷

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 95 eller 070-954 01 70

Adress: Stockholms universitet, Juridiska fakulteten, Stockholm Centre for Commercial Law, 106 91 Stockholm

E-post: fredric.korling@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?personid=383&lang=swe>

Jori Munukka

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Fastighetsrätt, avtalsrätt, konsumenträtt, fordringsrätt, EU

Forskning

Forskning om konsumenträtt, bland annat med avseende på harmoniseringen av konsumenträtten inom EU, t.ex. i *Den nordiska generalklausulens överlevnadsförmåga i en harmoniserad konsumenträtt och kommersiell avtalsrätt* (2011) och *EG-domstolen om omleverans: Konsument ska inte betala nyttoersättning för utbytt vara* (2008).

Även forskning i avtalsrätt och fastighetsrätt, se *Jori Munukka* under **Avtalsrätt** och **Fastighetsrätt** för beskrivningar av forskningen inom dessa områden.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 20 64 eller 073-209 61 07

Adress: Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: Jori.Munukka@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=369>

Jens Nordfält

Associate professor, Department of Marketing and strategy, Handelshögskolan i Stockholm Verksam på Center of Consumer marketing

Forskning

Forskning om marknadsföring i butiker.

⁷ <http://fi.se/Utredningar/skrivelser/listan/FI-ser-over-regler-for-forsakringsformedling> och <http://www.pensionmyndigheten.se/3460.html>

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-736 95 41

Adress: Center for Consumer Marketing, Stockholm School of Economics,
P.O. Box 6501, 113 83 Stockholm

E-post: Jens.Nordfalt@hhs.se

Läs mer: <http://www.hhs.se/CCM/People/Pages/default.aspx>

Lena Olsen

Professor, Juridiska institutionen Uppsala universitet

Sökord

Barn som konsumenter, barn och marknadsföring, moderna medier, abonnemangsavtal

Forskning

Projektledare för forskningsprogrammet *Barn som aktörer*⁸ och bedrev inom ramen för detta projekt särskilt forskning om barn som konsumenter. Avsikten var från början att analysera de regler som rör barn och konsumtion, i synnerhet barn och marknadsföring. Det visade sig dock vara svårt eftersom det fanns och finns många anledningar, inom EU såväl som inom Sverige, att skydda barn och behovet att reda ut de rättspolitiska övervägandena visade sig vara angelägnare. För att uppnå resultat i den delen krävdes också dels en närmare analys av konsumenträtt som forskningsområde, dels vissa teori- samt metodfrågor.

Inom ramen för programmet diskuterades också barns makt i olika sammanhang, t.ex. barns rättshandlingsförmåga i samband med konsumtion.

Nuvarande forskning rör moderna medier, med inriktning främst på skilda frågor om förhållandet mellan avsändaren och mottagaren samt interaktiva frågor. Det rör sig om t.ex. abonnemangsavtal mellan parterna (dvs. näringsidkare och konsument), hur avtal kommer till stånd samt parternas respektive rättigheter och skyldigheter.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018 471 20 34, 073-396 20 85

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: Lena.Olsen@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=673>

Läs mer:

<http://www.jur.uu.se/BarnsomaktC3B6rer/tabid/1235/language/SV/Default.aspx>

Annina H. Persson

Professor i civilrätt, Akademin för juridik, psykologi och socialt arbete, Örebro universitet

^{8 8} Forskningsprogrammet *Barn som aktörer* avslutades 2007 och bestod av 13 projekt med deltagare från tre universitet. Temat för forskningsprogrammet var att undersöka rättsregler som rör barns deltagande i angelägenheter som rör dessa. Det rörde särskilt regler för den underåriges handlingsmöjligheter, dennes möjligheter att få information, att säga nej samt möjligheter att få hjälp och stöd. För mer information se ^{8 8}

Sökord

Bank- och krediträtt, fastighetsrätt, konsumenträtt, insolvensrätt, överskuld-sättning, barns skulder, sakrätt

Forskning

Forskningen är inriktad på central förmögenhetsrätt, främst bank- och krediträtt, fastighetsrätt, konsumenträtt, sakrätt och insolvensrätt. Har under de senaste åren forskat och publicerat böcker och artiklar kring fysiska personers överskuld-sättning, barns skulder, insolvensrättsliga frågor i allmänhet, bank- och krediträttsliga frågor, fastighetsrättsliga frågor och konsumenträttsliga frågor. Forskningen behandlar ofta frågorna även ur ett internationellt jämförande perspektiv. Kontaktperson för forskningsmiljön "Affärsrättsgruppen" vid Örebro universitet.

Kontaktuppgifter

Telefon: 019-30 13 63 eller 0708-10 98 46

Adress: JPS, Örebro universitet, 701 82 Örebro

E-post: annina.persson@oru.se

Läs mer: <http://www.oru.se/Akademier/Akademien-for-Juridik-psykologi-och-socialt-arbete/Kontakt-och-presentation/Personliga-sidor/Annina-Persson/>

Krister Sundin

Universitetslektor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Konsumentfrågor, kreditavtal, borgensåtaganden, skuldsättning, överskuld-sättning

Forskning

Forskningen handlar om konsumentfrågor, särskilt kreditavtal och borgensåtaganden. Pågående projekt med titeln *Skuldsättning med livet som insats*, som handlar om regelverk och avtal avseende kreditfrågor med allmänna råd till konsumenter inför skuldsättning och om riskerna med överskuld-sättning och dess konsekvenser.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 20

Adress: Box 650 , 405 30 Göteborg

E-post: Krister.Sundin@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=3034>

2.3 Avtalsrätt

Avtalsrätt är det juridiska område som behandlar det rättsliga förhållandet mellan två parter som ingår ett avtal. Avtalsrätt kan delas in i allmän avtalsrätt, om t.ex. ingående, ogiltighet och tolkning av avtal i allmänhet, och speciell avtalsrätt. Speciell avtalsrätt, som även kan benämnas kontraktsrätt, rör t.ex. försäkringsavtal, köp, kreditavtal och uppdragsavtal.

Ingrid Arnesdotter

Professor i affärsrätt, Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI), Linköpings universitet

Sökord

Betalning, moderna betalningsmetoder, girering

Forskning

Forskningens fokus är på moderna betalningsmetoder, särskilt om girering. Har utvecklat dels en förklaringsmodell för vad som rättsligt sett äger rum vid betalning via gireringssystem, dels en begreppsapparat avseende betalning i allmänhet. Denna gör det möjligt att beskriva och förstå betalningsrättshandlingens karakteristika, antingen betalningen erlaggs i form av sedlar/mynt eller med hjälp av checkar, kontokort eller gireringssystem.

Kontaktuppgifter

Telefon: 013-28 15 86

Adress: Linköpings universitet, 581 83 Linköping

E-post: ingrid.arnesdotter@liu.se

Läs mer: <http://www.iei.liu.se/orf/arnesdotter-ingrid?!=sv>

Bertil Bengtsson

Adjungerad professor, Institutionen för ekonomi, teknik och samhälle, Luleå tekniska universitet

Sökord

Försäkringsavtalsrätt; skadeståndsrätt; kontraktsrätt; fastighetsrätt; lagstiftningsprocess.

Forskning

Har forskat inom försäkringsavtalsrätt och skadeståndsrätt, och har utgivit böckerna *Försäkringsavtalsrätt* med senaste upplagan 2010, och *Skadeståndslagen, En kommentar* med senaste upplagan 2011. Ytterligare forskning har bedrivits inom kontraktsrätt, offentlig rätt, miljörett och fastighetsrätt. Forskningen inom offentlig rätt har bedrivits inom ett projekt om lagstiftningsprocessen och den fastighetsrättsliga forskningen har bland annat resulterat i nya upplagor, senast 2010, av läroboken *Speciell fastighetsrätt*.

Har även bidragit till flera departementspromemorior, bland annat *Ds 2009:13 Konsumenttjänster* och *Ds 2010:24 Hyra av lös sak*. Två departementspromemorior om hotelltjänster och preskription av försäkringsersättning kommer att publiceras.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-53 14 53

Adress: Walling. 1, 752 24 Luleå

E-post: bertil.bengtsson1@telia.com

Läs mer: http://www.ltu.se/staff/b/bertil_b

Erika P. Björkdahl

Jur. dr, universitetslektor, Juridiska institutionen, Uppsala Universitet

Sökord

Fastighetsköp, lokalhyra, bostadshyra, lojalitet, upplysningsplikt, entreprenad

Forskning

Allmän förmögenhetsrätt. Tre kontraktstyper har berörts i forskningen. Dessa tre är avtal om köp avseende lös egendom och fast egendom, innefattande både näringsidkar- och konsumentrelationer, avtal om tjänst t.ex. avseende entreprenad, arbete på lös egendom, finansiell rådgivning och mäklaruppdrag och avtal om hyra, t.ex. lokalhyra och bostadshyra. Frågeställningar som har berörts i forskningen är upplysningsplikt, uppgiftsansvar, undersökningsplikt, lojalitet vid avtalsslut, frågor om avtals ingående, omförhandling av avtal, kvalitet i avtal, förutsättningar för ansvar i utomkontraktuella relationer, förekomsten av allmänna kontraktsrättsliga principer samt civilrättsliga avtals status vid myndighetsutövning. För närvarande de pågående forskningsprojekten *Avtal och nätverk vid entreprenad* och *Allmänna principer vid bostadshyra och lokalhyra*. Även projektet *Civilrättsliga avtals status vid myndighetsutövning - särskilt på fastighetsrättens område* som rör bland annat fastighetsbildningslagen och anläggningslagen, huvudfrågeställningen har dock generell bärighet.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 76 76

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: Erika.P.Bjorkdahl@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=630>

Rolf Dotevall

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Aktiebolagsrätt, avtal, bolag, insolvens, kommission, fullmakt, borgenär, internationell rätt

Forskning

Inriktning mot aktiebolagsrätt och insolvensrätt ur ett internationellt perspektiv. Forskningen har dock även behandlat avtalsrättsliga frågor och problem som rör fullmakt, kommission och handelsagentur.

För mer utförlig beskrivning av forskningen se *Rolf Dotevall* under **Associationsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031 786 15 27

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Rolf.Dotevall@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=1237>

Torbjörn Ingvarsson

Universitetslektor, Juridiska institutionen, Uppsala Universitet

Forskning

Om försäkringsavtalsrätt, bl.a. om på vilket sätt tolkning av försäkringsavtal skiljer sig från allmän avtalstolkning. Även forskning om principer om god sed som regleringsteknik på den finansiella marknaden och om ogiltighet som rättsföljd i avtalsrätten.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 19

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: torbjorn.ingvarsson@jur.uu.se

Läs mer:

<http://www.jur.uu.se/Personal/PersonalInfo/tabid/644/UserId/1108/language/sv-SE/Default.aspx>

Jan Kleineman

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Förmögenhetsrätt, avtalsrätt, kontraktsrätt, skadestånd, kommersiell rätt

Forskning

Ordförande i det vetenskapliga rådet vid Stockholm Centre of Commercial Law (SCCL). Forskningen rör central förmögenhetsrätt, med särskild inriktning mot kontrakts- och skadeståndsrätten (såväl den kontraktuella som den utomobligatoriska). Vid sidan av dessa inriktning mot finansmarknadsrätt och sanktionssystemen inom bolagsrätten. Ansvar för två pågående doktorandprojekt, om integritetsskydd och skadestånd enligt europakonventionen och om penningtvätt. Planerat projekt om s.k. kreditinstituts ställning och ansvar. Redaktör för en publikation med rapporter från en regeringskonferens under ordförandeskapshalvåret 2009 avseende europeiskt samarbete på förmögenhetsrättens område. Författare till samtliga uppsatser i boken *Studier i kontrakts- och skadeståndsrätt*.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 67

Adress: Stockholm Centre for Commercial Law, Juridiska fakulteten, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: Jan.Kleineman@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?personid=324>

Fredric Korling

Jur. dr, Juridiska institutionen, Stockholm Universitet

Sökord

Rådgivningsansvar, finansmarknadsrätt, skadeståndsrätt, avtalsrätt, konsumenträtt

Forskning

Forskning om rådgivarens ansvar i olika lagar som t.ex. fastighetsmäklarlagen och försäkringsförmedlarlagen. För mer utförlig beskrivning se *Fredric Korling* under **Konsumenträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 95 eller 070-954 01 70

Adress: Stockholms universitet, Juridiska fakulteten, Stockholm Centre for Commercial Law, 106 91 Stockholm

E-post: fredric.korling@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?personid=383&lang=swe>

Bert Lehrberg

Professor, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Avtalstolkning, kontraktsrätt, köprätt, aktiebolagsrätt, aktiebolagslagen

Forskning

Forskar om avtalsrätt, bland annat avtalstolkning, och köprätt. Arbetar också med ett projekt rörande avtalsslut och avtalsskrivande.

Forskar även i aktiebolagsrätt, se *Bert Lehrberg* under **Associationsrätt** för mer utförlig beskrivning av forskning inom detta område.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 72

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: bert.lehrberg@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=603>

Thorsten Lundmark

Universitetslektor, Juridiska institutionen, Umeå universitet

Forskning

Forskningen rör i huvudsak den allmänna avtalsrätten. Avhandling om friskrivningsklausuler med titeln *Friskrivningsklausuler. Giltighet och räckvidd. Särskilt om friskrivning i kommersiella avtal om köp av lös egendom*.

Kontaktuppgifter

Telefon: 090-786 61 68

Adress: Umeå universitet, 901 87 Umeå

E-post: thorsten.lundmark@jus.umu.se
Läs mer: http://www.jus.umu.se/om-institutionen/personal/lundmark_thorsten/

Jori Munukka

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Fastighetsrätt, avtalsrätt, konsumenträtt, fordringsrätt

Forskning

Forskning om avtals- och kontraktsrätt, bland annat om företeelsen lojalitetsplikt efter det att avtal ingåtts i *Kontraktuell lojalitetsplikt* (2007) och i *Försäkringsbolags lojalitetskrav under utmejsling* (2010). Därtill forskning om annan avtalsrätt, se t.ex. *Avtalslagens misstagsregler* (2011) och om försäkringsavtalsrätt och mäklarrätt. Forskar om fordringsrätt, både allmänna och speciella fordringsrättsliga frågeställningar, se t.ex. *Avkastningsränta och dröjsmålsränta vid avtals ogiltighet* (2009) och *Höjd godtroströskel vid förvärv av löpande skuldebrev* (2010). Även forskning i konsumenträtt och fastighetsrätt, se *Jori Munukka* under **Fastighetsrätt** och **Konsumenträtt** för information om forskningen i dessa områden.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 20 64 eller 073-209 61 07

Adress: Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: Jori.Munukka@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=369>

Marcus Radetzki

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Forskning

Forskning om skadeståndsrätt och försäkringsavtalsrätt. För mer utförlig beskrivning se *Marcus Radetzki* under **Skadeståndsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 93 eller 0707-53 34 05

Adress: Stockholms universitet, Stockholm Centre for Commercial Law, 106 91 Stockholm

E-post: Marcus.Radetzki@juridicum.su.se eller marcus@radetzki.se

Läs mer: www.marcusradetzki.se

Christina Ramberg

Professor, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Avtalsrätt, kontraktsrätt, elektronisk handel, köprätt, distributionsavtal

Forskning

Bedriver forskning inom central civilrätt, bl.a. om aktieägaravtal. Forskar även inom allmän avtalsrätt och uppdaterar vartannat år en bok i ämnet. Forskning bedrivs även inom ramen för kommersiell avtalsrätt, t.ex. om ändrade förhållanden (hardship och force majeure), återförsäljaravtal, vitesklausuler, borgen.

Kontaktuppgifter

Telefon: 0708-72 81 08

Adress: Karlaplan 10, Stockholm

E-post: christina.ramberg@vinge.se (från och med hösten 2011 eventuellt christina.ramberg@juridicum.su.se)

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=3007>

Henrik Sandell

Doktorand i försäkringsrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Forskning

Avhandling om försäkringsgivares förpliktelser mod tonvikt på informationsplikten. Bland annat den nya svenska försäkringsavtalslagen behandlas liksom projekt i Europa inom försäkringsrätt och civilrätt i allmänhet.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 32 07

Adress: Stockholms universitet, Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL), 106 91 Stockholm

E-post: henrik.sandell@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=473>

Jessika Van Der Sluijs

Jur. dr. i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Försäkringsrätt, kontraktsrätt, soft law, ansvarsförsäkring och direktkrav

Forskning

Verksam vid Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL). Forskningen har kretsat kring främst skadeförsäkringsrättsliga frågor. Forskningen har behandlat frågor om olika typer av tredjemansfrågor men också tolkningsfrågor och kontraktsrättsliga frågor. För närvarande pågår arbetet med att färdigställa en monografi med titeln *Professionsansvarsförsäkring – i gränslandet mellan civilrätt, näringsrätt och soft law*. I studien ska professionsansvarsförsäkringsavtalet belysas inte bara utifrån ett civilrättsligt partsperspektiv utan även andra aktörers roll i avtalet (t.ex. försäkringsförmedlarnas) samt den utomrättsliga reglering, dvs. soft law som finns på området (t.ex. god advokatsed) beaktas.⁹ Forskningen har en allmän inriktning mot soft law och det planeras för ett

⁹ Se projektbeskrivning på <http://www.sccl.se/page.php?ID=7>

projekt om soft law-reglering av försäkringsrätten. Har tidigare forskat om direktkravs rätt vid ansvarsförsäkring.

Kontaktuppgifter

Telefon 08-16 20 78

Adress: Juridicum, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: jessika.van-der-sluijs@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=364>

Laila Zackariasson

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Avtalsrätt, borgenär, borgenärskydd, konkurs, utmätning

Forskning

Inriktning på förutsättningarna för borgenärskydd vid konkurs och utmätning hos en avtalspart. Detta innefattar till exempel förutsättningarna för att en köpare skall vara skyddad mot att den köpta varan tas i anspråk av säljarens övriga borgenärer när säljaren försätts i konkurs, och förutsättningarna för att säljaren skall vara skyddad mot att köparens borgenärer i motsvarande situation tillgodogör sig den sålda varan utan att säljaren får betalt.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 16 20

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: laila.zackariasson@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=670>

2.4 Associationsrätt

Associationsrätt kallas den del av juridiken som rör associationerna, det vill säga juridiska personer och andra sammanslutningar, om de är civilrättsliga. Civilrättsliga associationer utgörs i svensk rätt av föreningar och bolag. Stiftelser räknas också ofta som en association, även om det inte är någon association i egentlig mening. Anknyter till detta övergripande rättsliga område gör exempelvis aktiebolagsrätt, redovisningsrätt och patenträtt. Lagar på området innefattar exempelvis i Aktiebolagslagen och Lagen om ekonomiska föreningar.

Jan Andersson

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet och vid Internationella Handelshögskolan i Jönköping

Sökord

Aktiebolagsrätt, aktiebolagslagen, lagstiftningsteknik, harmonisering, regelkonkurrens, modellagstiftning, lagstiftningsdelegation

Forskning

Forskning om alternativa metoder till harmoniseringen av medlemsstaternas lagstiftning inom EU. Ett av alternativen som studeras är regelkonkurrens, där harmonisering påskyndas samtidigt som rättsreglerna följer samhällsutvecklingen bättre än vad de nuvarande direktiven förmår. Ett annat alternativ är modellagstiftning, varmed avses en komplett lag i modellform som syftar till att inspirera (medlems-) stater i deras lagstiftningsarbete. Utgår ämnesspecifikt från ämnesområdena aktiebolagsrätt och aktiemarknadsrätt i denna forskning. Forskar även om lagstiftnings teknik på aktiebolagsrättens område. Är den svenska aktiebolagslagen en produkt som svarar mot det behov som finns hos typiskt sett (exempelvis) små- och medelstora aktiebolag i Sverige?

Fokus även på om utvecklingen av lagstiftning på aktiebolagsrättens område och andra näraliggande kommersiella områden bör delegeras till andra aktörer i syfte att effektivisera lagstiftningsarbetet och åstadkomma en modernare lagstiftning. Detta skulle medföra att lagstiftningsförslag skulle underställas den demokratiska beslutsprocessen i ett senare läge än idag. Studerar också behovet av ett krav på minsta aktiekapital och andra borgenärsskyddsregler i aktiebolagslagen.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 20 85 eller 0708-37 92 39

Adress: Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: jan.andersson@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=565>

Bengt Domeij

Professor, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Patent, företagshemligheter, licenser, konkurrensklausuler, läkemedel

Forskning

Fokus för forskningen är immaterialrätt, särskilt patent, och licensiering. Har bland annat skrivit böcker som analyserar vilka typer av medicinska forskningsresultat som går att patentskydda och hur risker kan fördelas i fråga om samarbeten kring kommersialisering av patent. Principiellt intresserad av frågor om innovation, konkurrens och ny teknik. Driver för närvarande ett forskningsprojekt om konkurrensklausuler i anställningsavtal. Det handlar om möjligheter att genom villkor i individuella anställningsavtal hindra att arbetstagare tar med sig tekniska och ekonomiska hemligheter vid övergång till den f.d. arbetsgivarens kunder eller konkurrenter.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 76 92

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: bengt.domeij@jur.uu.se

Länk till egen sida på institutionen:

<http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=928>

Rolf Dotevall

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Aktiebolagsrätt, avtal, bolag, insolvens, kommission, fullmakt, borgenär, internationell rätt

Forskning

Har bedrivit forskning om ansvaret för styrelseledamot och verkställande direktör i aktiebolag. Vidare intresserat sig för internationella insolvensrättsliga frågor och då särskilt relationen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och insolvensrättsliga regler vid insolvensförfaranden som rör utländska bolag med verksamhet i Sverige eller svenska bolag med verksamhet utomlands. Det visar sig bland annat att den i svensk rätt bristande samordningen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och de insolvensrättsliga reglerna riskerar att borgenärer får ett mycket svagt skydd vid denna typ av insolvensförfaranden.

Ytterligare forskning rör tillämpningen av EU:s insolvensförordning på multinationella koncerner.

Dessutom frågor som rör handelsbolag och enkla bolag och jämfört de svenska reglerna med tysk, fransk, engelsk och amerikansk rätt berörts liksom problem som rör vilket lands lag som skall tillämpas vid gränsöverskridande verksamhet. För närvarande arbete inom ett större projekt med titeln Svensk aktiebolagsrätt i ett komparativt perspektiv. Den internationella utvecklingen på aktiebolagsrättsens område går fort. I denna studie uppmärksammas bl.a. de under senare år introducerade aktiebolagsformerna i t.ex. Frankrike och USA som visat sig vara mycket ändamålsenliga i affärlivet och som helt saknar motsvarighet i svensk rätt.

Forskningen har även behandlat avtalsrättsliga frågor och problem som rör fullmakt, kommission och handelsagentur.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 27

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Rolf.Dotevall@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=1237>

Emil Elgebrant

Doktorand, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Handel med utsläppsrätter, skatterätt, sakrätt, redovisningsrätt

Forskning

Forskning om handel med utsläppsrätter utifrån sakrättsliga, skatterättsliga och redovisningsrättsliga problematiseringar. Utveckling av lämpliga kriterier

och metoder, som är nödvändiga för att möjliggöra en ändamålsenlig lagstiftning för framtida liknande handelssystem.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 38 17

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: emil.elgebrant@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=456>

Kjell Johansson

Jur. dr. i redovisningsrätt, Institutionen för data- och affärsvetenskap, Högskolan i Borås och Juridiska institutionen, Handelshögskolan, Göteborgs universitet

Sökord

Redovisningsrätt, aktiebolag, substance over form, bolagsrätt

Forskning

Fokus på bland annat nationell och internationell redovisning. Inriktad mot grundforskning och har utifrån International Financial Reporting Standards (IFRS) utformat modell och teori som beskriver den ekonomiska verkligheten. Även fokus på vissa lämplighetsfrågor, t.ex. hur redovisningsstandarder kan eller bör utformas för att bättre beskriva den ekonomiska verkligheten i de finansiella rapporterna och därmed medverka till bättre underlag för ekonomiska beslut. Intresse även för hur utvecklingen av internationell och nationell redovisning påverkar förmögenhets- och aktiebolagsrätten. Ett annat område är skatterätt med inriktning på frågor avseende företagsbeskattning, särskilt sambandet mellan redovisning och skatt samt skapandet av skattemodeller för att bättre tillvarata grundläggande intressen och principer i skatterätten.

Kontaktuppgifter

Telefon: 0707-39 70 79

Adress: Högskolan i Borås, Institutionen för Data och Affärsvetenskap, 501 90 Borås

E-post: Kjell.Johansson@hb.se eller Kjell.Johansson@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hb.se/wps/portal/forskning/forskare/kjell-johansson>
<http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=21478>

Bert Lehrberg

Professor, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Avtalsrätt, avtalstolkning, kontraktsrätt, köprätt, aktiebolagsrätt, aktiebolagslagen

Forskning

Forskning om skiljedomsrätt och aktiebolagsrätt, bland annat om upplösta

aktiebolags rättskapacitet och rättsläget vid handlande för ett nybildat, ännu ej registrerat aktiebolag.

Forskar även i avtals- och köprätt, se *Bert Lehrberg* under **Avtalsrätt** för mer information om forskningen inom detta område.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 72

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: bert.lehrberg@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=603>

Läs mer: http://www.jus.umu.se/forskning/forskare/lundmark_thorsten/

Claes Martinsson

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Krediträtt, sakrätt, intellektuella resurser, europeisk civilrätt, finansiering

Forskning

Allmänt fokus mot kredit- och exekutionsrätt, finansiering och kapitalmarknaden. Den ena inriktningen avser den svenska civilrättskulturens förhållande till den europeiska civilrättskulturen. Den andra inriktningen gäller konflikter som uppstår efter omsättning av intellektuella resurser. Ett genomgående tema är vilken betydelse de olika rättsliga analysmetoderna har för resultatet. Har även gjort en omfattande rättslig studie kring factoring och värdepapperisering av fakturafordringar.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 12 86

Adress: Vasagatan 1, Box 650 , 405 30 Göteborg

E-post: Claes.Martinson@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=3016>

Göran Millqvist

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet, och Stockholm Centre for Commercial law

Sökord

Insolvensrätt, förmögenhetsrätt, sakrätt, krediträtt, konkursrätt, utsökningsrätt, panträtt.

Forskning

Forskning inom civilrätt och insolvensrätt, närmare bestämt de delar av civilrätten som avser enskildas förmögenhetsförhållanden (både fysiska personer och bolag och andra juridiska personer) och insolvensrättens hantering av konkurs och utmätning. Detta har medfört att fokus är på den s.k. sakrätten, vilken omfattar frågor om konkurrens mellan olika rättighetshavare avseende samma egendom och tillgångar, exempelvis vid påstådda godtrosförvärv och mellan fordringsägarna i en konkurs. Det sakrättsliga rättsområdet kännetecknas till stor del av en avsaknad av mera heltäckande och modern lagstift-

ning, och styrs istället av rättspraxis och prejudikat från Högsta domstolen, såsom med rättsinstitutet panträtten som är ett särskilt fokus för forskningen.

Panträtt i fast egendom (inteckning) är visserligen utförligt reglerad i Jordabalken men panträtt i lös egendom (lösöre, värdepapper, patent etc.) är endast bristfälligt reglerat i Handelsbalken från 1734 och sporadisk speciallagstiftning. Många aktuella tillämpningsfrågor har därmed endast mycket osäkra svar och diskussionen pågår ständigt om vilka lösningar som är bäst ur olika aspekter. Ambitionen är att bidra till denna diskussion och till förståelsen för dessa rättsområden genom rättsvetenskapliga undersökningar av olika frågeställningar, både vad gäller praktiska tillämpningsfrågor och mera teoretiska principfrågor.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 22 52, 073-645 56 75

Adress: Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: goran.millqvist@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=289>

Gunnar Rimmel

Docent, Företagsekonomiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Redovisning av humankapital, internationell redovisning, redovisningskommunikation, reglering av redovisning, Investor Relations; Corporate Social Responsibility reporting; International Financial Reporting Standards

Forskning

Inriktning mot externredovisning med fokus på redovisning av humankapital, internationell redovisning och redovisningskommunikation. Driver sedan september 2009 forskningsprogrammet *Redovisningskommunikation – förtroende genom siffror, text och bilder*, där kommunikationsprocessen studeras och analyseras. Detta för att visa hur redovisningsinformation kopplar ihop siffror, text och bilder för att skapa förtroende.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 25 18

Adress: Handelshögskolan Göteborg, Box 610, 405 30 Göteborg

E-post: gunnar.rimmel@handels.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=307>

Claes Sandgren

Professor i civilrätt, Torsten and Ragnar Söderberg Professor of Law, Stockholms universitet

Forskning

Avtalsrätt, immaterialrätt (särskilt patenträtt och mönsterrätt), utveckling av rättssystemen i syd och öst, rättsliga reformer; antikorrupcion.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 14 29

Adress: Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: Claes.Sandgren@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=242>

Torsten Sandström

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Lunds universitet

Forskning

Forskning inom aktiebolagsrätt, både allmän aktiebolagsrätt och exempelvis om registrering av uppgifter om aktiebolag.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 82

Adress: Box 117, 221 00 Lund

E-post: Torsten.Sandstrom@jur.lu.se

Läs mer:

http://qp.jur.lu.se/QuickPlace/jur_torsten_sandstrom/PageLibraryC12571E0004200E6.nsf/h_Toc/353879ECBFD2BFD7C125726D004DF32B/?OpenDocument

Daniel Stattin

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen vid Uppsala universitet

Sökord

Aktiemarknadsrätt, aktiebolagsrätt, bolagsstyrning, kapitalmarknadsrätt

Forskning

Inriktning mot aktiemarknadsrätt, publika transaktioner, bolagsstyrning och regleringsfrågor. Projektet Självreglering på kapitalmarknaden behandlar regleringsprinciper för självreglering, såsom beträffande takeover-regler, bolagsstyrningskoder, clearing, private equity och hedge-fonder. Projektet Bolagsstyrning och incitament - en rättsvetenskaplig studie behandlar frågor om ersättningsystem för företagsledning och styrelse i aktiemarknadsbolag. Det handlar exempelvis om hur ersättningsprogram skall vara utformade för att vara förenliga med god sed på aktiemarknaden, vilka gränser och remedier beträffande ersättningsprogram som följer av aktiebolagsrätten, och om, och i så fall hur, regleringen av ersättningsprogram borde förändras.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 10 01

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: daniel.stattin@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=622>

2.5 Marknadsrätt

Marknadsrätt är den del av rättsordningen som innehåller regler för hur näringsverksamheter får bedrivas och agera på marknaden. Det rör särskilt regler om företagsetablering, marknadsföring, konkurrens och även konsumentskydd.

Antonina Bakardjieva Engelbrekt

Professor i europeisk integrationsrätt, juridiska institutionen, Stockholms universitet

Forskning

Forskningens fokus ligger på marknadsrätt, konsumenträtt och immaterialrätt. Huvudsakligen inriktning på processer av europeisering och globalisering och dess inflytande på nationell rätt, samt olika rättssystemers ömsesidiga påverkan (rättstransplantationer).inom dessa rättsliga ämnesområden.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 29 26

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen 106 91 Stockholm

E-post: antonina.bakardjieva@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?personid=353>

Claes Granmar

Jur. dr. i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet.

Forskning

Forskning om immaterialrätt och marknadsrätt. Nyligen avslutat forskningsprojekt om varumärkesskyddet ur ett konkurrensperspektiv.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 12 94

Adress: Stockholms universitet Juridiska institutionen 106 91 Stockholm

E-post: claes.granmar@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=356>

Per Jonas Nordell

Professor i civilrätt, juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Immaterialrätt, marknadsrätt, avtal i digitala nätverk

Forskning

Fokus på förmögenhetsrätt, främst immaterialrätt och marknadsrätt/konsumenträtt/medierätt, men även central förmögenhetsrätt. Inom immaterialrätten forskat om traditionella frågor, såsom t.ex. objektsbestämning, och andra frågor om tillämpning av gällande rätt. Intresse för gräns-

områdena mellan immaterialrätt/marknadsrätt och förmögenhetsrätt. Denna forskning bedrivs inom ramen för två projekt, *Marknadsrättens gränser* och *Avtalsformering i digitala nätverk*. Dessa projekt syftar till att beskriva och analysera skilda marknadsageranden i spänningsfältet mellan marknad och reglering, vilka har grund i tekniska och samhällsliga förändringar. Projektet om avtalsformering i digitala nätverk syftar till att beskriva förutsättningarna för avtalsbildning på digitala marknadsplatser. En central utgångspunkt är att tekniken på kort tid har skapat nya förutsättningar för avsättning av varor och tjänster, medan regelbildningen inom området ännu inte har hunnit anpassa sig till den digitala marknadsplatsens särskilda förutsättningar.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 40 78

Adress: Stockholms universitet Juridiska institutionen 106 91 Stockholm

E-post: per-jonas.nordell@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=447>

Helena Sandberg

Docent, Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet

Sökord

Medier, reklam, konsumtion, barn och unga, Internet, hälsa, mat

Forskning

Forskning om konsumtion och reklam, framförallt om barn och ungas konsumtion och reklam riktad till dem, särskilt reklam för onyttiga livsmedel.

Studerat vad som kännetecknar reklam till barn under 12 år för att ta reda på denna reklam i termer av omfattning och kvalitéer samt i vilken utsträckning det förekommer reklam för onyttig mat till barn i olika medier. Forskar i tvärvetenskapliga projekt om tonåringars föreställningar om reklam och vilken kunskap de har om olika metoder för marknadsföring som används idag, t.ex. användning av "brand ambassadors", "advergames" och produktplacering. Även de ungas visuella interaktion med och exponering för reklam online med hjälp av ögonrörelsemätningar (Eye-tracking), en teknik som inte använts tidigare i studier på barn och unga. Dessutom om barn och ungas förståelse för och upplevelse av reklam i nya medier. Ett annat område är hälsokommunikation (medier och hälsa), framförallt mediernas representation av hälsa och ohälsa och därmed deras betydelse för människors hälsoutveckling och vardagspraktik, exempelvis mediernas gestaltning av mat och dryck.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 03 29

Adress: Lunds universitet, MKV, Box 201, 221 00 Lund

E-post: Helena.Sandberg@kom.lu.se

Läs mer:

<http://www.kom.lu.se/index.php?id=1138&pid=120&cHash=96828be2c6db2c869937a2e9879f6ed4> och

<http://www.kom.lu.se/index.php?id=2208>

Magnus Söderlund

Professor, Department of Marketing and strategy, Handelshögskolan i Stockholm. Chef för Center of Consumer marketing (CCM)

Forskning

Om konsumentbeteende och konsumenters reaktioner på olika sorters marknadsföring, exempelvis i mötet med en säljperson eller vid besök i en butik. Exempel på kundreaktioner som studeras är kundnöjdhet, kundlojalitet och intentioner, för att bättre förstå konsumentens situation i ett samhälle präglad av konsumtion.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-736 95 41

Adress: Center for Consumer Marketing, Stockholm School of Economics, P.O. Box 6501, 113 83 Stockholm

E-post: Magnus.Soderlund@hhs.se

Läs mer: <http://www.hhs.se/search/person/pages/person.aspx?personid=407>

2.6 Insolvens- och utsökningsrätt

Obeståndsrätt eller insolvensrätt handlar om åtgärder i samband med obestånd, såsom rekonstruktionsåtgärder, konkurs och fordringsägares rättigheter. Utsökningsrätt är rättsregler som behandlar verkställigheten av domar och andra avgöranden.

Rolf Dotevall

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Aktiebolagsrätt, avtalsrätt, bolag, insolvens, kommission, fullmakt, borgenär, internationell rätt

Forskning

Forskning om internationella insolvensrättsliga frågor och då särskilt relationen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och insolvensrättsliga regler vid insolvensförfaranden som rör utländska bolag med verksamhet i Sverige eller svenska bolag med verksamhet utomlands. Det visar sig bland annat att den i svensk rätt bristande samordningen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och de insolvensrättsliga reglerna riskerar att borgenärer får ett mycket svagt skydd vid denna typ av insolvensförfaranden. Ytterligare forskning rör tillämpningen av EU:s insolvensförordning på multinationella koncerner.

Bedriver även forskning inom aktiebolagsrätt, avtalsrätt och internationell privaträtt, se *Rolf Dotevall* under **Associationsrätt** för beskrivning av forskning i dessa områden.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 27

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Rolf.Dotevall@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=1237>

Göran Millqvist

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet, och Stockholm Centre for Commercial law

Sökord

Insolvensrätt, förmögenhetsrätt, sakrätt, krediträtt, konkursrätt, utsökningsrätt, panträtt

Forskning

Forskning inom civilrätt och insolvensrätt, närmare bestämt de delar av civilrätten som avser enskildas förmögenhetsförhållanden (både fysiska personer och bolag och andra juridiska personer) och insolvensrättens hantering av konkurs och utmätning. Detta har medfört att fokus är på den s.k. sakrätten, vilken omfattar frågor om konkurrens mellan olika rättighetshavare avseende samma egendom och tillgångar, exempelvis vid påstådda godtrosförvärv och mellan fordringsägarna i en konkurs. Det sakrättsliga rättsområdet kännetecknas till stor del av en avsaknad av mera heltäckande och modern lagstiftning, och styrs istället av rättspraxis och prejudikat från Högsta domstolen, såsom med rättsinstitutet panträtten som är ett särskilt fokus för forskningen.

För mer information om forskningen i panträtt se *Göran Millqvist* under **As-sociationsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 22 52, 073-645 56 75

Adress: Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: goran.millqvist@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=289>

Mikael Möller

Professor, Juridiska institutionen, Uppsala Universitet

Forskning

Forskning i förmögenhetsrätt, bl.a. insolvensrätt och panträtt. Forskningsprojekt om nordiska insolvensrättsliga principer och pantrealisation.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 76 70

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: mikael.moller@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=698>

Annina H. Persson

Professor i civilrätt, Akademin för juridik, psykologi och socialt arbete, Örebro universitet

Sökord

Bank- och krediträtt, fastighetsrätt, konsumenträtt, insolvensrätt, överskuld-sättning, barns skulder, sakrätt

Forskning

Bedriver även forskning i konsumenträtt och fastighetsrätt, se *Annina H. Persson* under **Konsumenträtt** för mer utförlig beskrivning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 019-30 13 63 eller 0708-10 98 46

Adress: JPS, Örebro universitet, 701 82 Örebro

E-post: annina.persson@oru.se

Läs mer: <http://www.oru.se/Akademier/Akademien-for-Juridik-psykologi-och-socialt-arbete/Kontakt-och-presentation/Personliga-sidor/Annina-Persson/>

Krister Sundin

Universitetslektor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Forskning

Fokus på kreditavtal och borgensåtaganden. För mer utförlig beskrivning se *Krister Sundin* under **Konsumenträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 20

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Krister.Sundin@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=3034>

Marie Karlsson-Tuula

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Sökord

Företagsrekonstruktion, konkurs, ekonomisk brottslighet vid företagsrekonstruktion och konkurs, gäldenärens avtal, immaterialrättigheter vid företagsrekonstruktion och konkurs

Forskning

Fokus på företagsrekonstruktioner och konkurser dels i Sverige men även i andra länder, företrädesvis i Norden och i USA. Har studerat hur vi på bästa sätt ska kunna få en väl fungerande rekonstruktions- och konkurslagstiftning.

Har även forskat om gäldenärens avtal och frågor rörande offentligt ackord.

Dessutom forskning om ekonomisk brottslighet vid företagsrekonstruktion och konkurs, bland annat om de ekonomiska brott som en gäldenär kan göra sig skyldig till vid konkurs och vid offentligt ackord inom ramen för företagsrekonstruktion. De brott som aktualiseras är bl.a. oredlighet mot borgenär, försvårande av konkurs eller exekutiv förrättning, vårdslöshet mot borgenär, otillbörligt gynnande av borgenär samt bokföringsbrotten. Vidare be-

handlas den anmälningsplikt som åligger en konkursförvaltare, rekonstruktör och revisor, och företagarens ansvar för brott i näringsverksamhet. Nytt forskningsprojekt, ännu i inledningsstadiet, bär titeln finansiella risker och obestånd hos banker.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 63 54

Adress: Vasagatan 1, Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: marie@aktuelljuridik.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=20760>

Laila Zackariasson

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Avtalsrätt, borgenär, borgenärskydd, konkurs, utmätning

Forskning

Inriktning på förutsättningarna för borgenärskydd vid konkurs och utmätning hos en avtalspart. Se *Laila Zackariasson* under **Avtalsrätt** för mer utförlig beskrivning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 16 20

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: laila.zackariasson@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=670>

2.7 Skadeståndsrätt

Skadeståndsrätt avser regler kring under vilka förutsättningar en ekonomisk ersättning för en skada (skadestånd) ska betalas ut, och hur stor denna ersättning ska vara. Den rättskälla som tillämpas är Skadeståndslagen.

Håkan Andersson

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Skadeståndsrätt, ansvarsproblem, EKMR, diskriminering, vetenskapsteori

Forskning

Forskning om skadeståndsrätt, projekt om skadeståndsrättsliga utvecklingslinjer. Genomför "närläsningar" av den skadeståndsrättsliga diskursen och dess gradvisa förändringar, varigenom en bild i rörelse kan ges av hur skadeståndsrätten idag fungerar, diskuteras och utvecklas. De materiella civilrättsliga frågorna och de argumentativa spörsmålen kring rättskälleantering och rättsbildning behandlas parallellt - och förändringar på båda dessa nivåer avläses och diagnostiseras, med avseende på hur dagens skadeståndsrätt gestaltar sig.

Denna "närläsning" kan på så sätt uppvisa "distinktioner" – dvs. ange vilka olika frågor som finns (där man ibland översiktligt endast ser en enda fråga, princip eller rekvisit etc.) – och för dessa distinktioner identifiera utslagsgivande "differentieringar" – dvs. synliggöra den mängd av värderingar och argument, som för olika konkreta sakomständigheter kan vägas och nyttjas för att motivera lösningar. Efterhand kan mönster hittas i ytnivåns enkla principer och rekvisit; mönster för hur berättelser kan skapas, värderas, förändras och utvecklas.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 01

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: hakan.andersson@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=642>

Bertil Bengtsson

Professor, Institutionen för ekonomi, teknik och samhälle, Luleå tekniska universitet

Sökord

Försäkringsavtalsrätt; skadeståndsrätt; kontraktsrätt; fastighetsrätt; lagstiftningsprocess

Forskning

Bedriver forskning i skadeståndsrätt, avtalsrätt och fastighetsrätt. Se *Bertil Bengtsson* under **Avtalsrätt** för mer utförlig beskrivning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-53 14 53

Adress: Walling. 1, 752 24 Luleå

E-post: bertil.bengtsson1@telia.com

Läs mer: http://www.ltu.se/staff/b/bertil_b

Mia Carlsson

Jur. dr, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Skadeståndsrätt, ersättningssystemet, personskaderätt, arbetsskada, principalansvar

Forskning

Avdelningsföreståndare för forskningsavdelningen i skadeståndsrätt samt ledamot av forskningscentrets styrelse vid Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL). Arbetar för närvarande med forskningsprojektet *Ansvar för annans vållande – ansvars- och begränsningskriterier för principalansvar*. Genom principalansvaret svarar arbetsgivaren för merparten av de skador som de anställda vållar i tjänsten. Ansvar är emellertid vidare än så och grundar sig på en relationsnärhet till viss person eller visst kollektiv. Vad detta förhållande mer exakt avser eller under vilka förutsättningar ett ansvar för annans vållande utlöses är oklart. Forskningsprojektet syftar till att bestämma såväl principalansvarets närmare innebörd och funktion som dess vidare gräns. Hur för-

håller sig därvid de allmänna och övergripande motiv som anfördes vid reglernas införande för snart 40 år sedan till dagens konkreta tillämpningsfrågor på detaljplanet?

Det avslutade avhandlingsprojektet *Arbetskada – samspelet mellan skadestånd och andra ersättningsordningar* är en utvärdering av centrala skadeståndsrättsliga problemställningar såsom personskadebegrepp, faktisk och rättslig kausalitetsbedömning, bevisfrågor och ersättningsberäkning. Vidare ges en helhetsbild av ersättningsrätten vid personskador i arbetslivet. Det råder ett svårfångat samspel mellan skadeståndsrätt, socialförsäkring, privat försäkring och kollektivavtalsreglerad försäkring. Ersättningsreglerna förändras kontinuerligt beroende på samhälleliga, ekonomiska och idémässiga konjunktioner; eftersom systemen ofta relaterar till varandra, uppstår funktionella samband och effekter. Arbetet sammanbinder skadeståndsrättslig teoribildning med en konkretiserad tillämpning av arbetskadereglerna, varmed framställningen har relevans för personskaderättens utveckling i stort.

Kontaktuppgifter

Telefon 0730–55 30 54

Adress SCCL, Juridiska institutionen, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: mia.carlsson@juridicum.su.se

Läs mer: [http://sccl.se.24-](http://sccl.se.24-7webhosting.com/uploads/documents/projektbeskrivning_principalansvar_mia_carlsson.pdf)

[7webhosting.com/uploads/documents/projektbeskrivning_principalansvar_mia_carlsson.pdf](http://sccl.se.24-7webhosting.com/uploads/documents/projektbeskrivning_principalansvar_mia_carlsson.pdf)

<http://www2.su.se/sukat/person.jsp?dn=uid%3Dmicar%2Cdc%3Djuridicum%2Cdc%3Dsu%2Cdc%3Dse>

Sandra Friberg

Jur. dr, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Skadestånd, kränkning, straff, brottsoffer, målsägande

Forskning

Forskningen som bedrivits har behandlat kränkingsersättning, dvs. skadestånd för kränkning genom brott. Ett klagörande av själva kränkingsbegreppet såsom det används i skadeståndsrättsliga sammanhang görs. Att skadeståndet har fått mer och mer straffliknande karaktär är en av slutsatserna och för att komma dit har bl.a. gjorts jämförelser av förutsättningarna för straff- och skadeståndsansvar, samt när och varför de används. Eftersom det i svensk rätt bara är vid brott som kränkingsersättning utgår innehåller avhandlingen en genomgång av vilka brott som innebär en sådan kränkning som kan ge rätt till skadestånd. Övriga förutsättningar för skadeståndsansvar (att kränkningen ska vara allvarlig och riktas mot vissa intressen) och vem som kan vara berättigad till skadestånd utgör kärnan i avhandlingen.

Frågan om ersättningsbestämning – hur man bör värdera personlig integritet – diskuteras i avhandlingen och om det går att se likheter med hur straffet för samma brottsliga gärning bestäms. I forskningen har redogjorts för möjligheterna att få ersättning för icke-brottsliga kränkningar, t.ex. genom diskrimi-

nering, överträdelse av EKMR, immaterialrättsliga och arbetsrättsliga kränkningar och vid frihetsberövanden, i syfte att försöka jämföra ersättningsnivåerna vid brottsliga och icke-brottsliga kränkningar.

Kommande ännu ofinansierade projekt är tänkta att bl.a. inriktas på (1) användningen av företagsbot (varför, när och hur sådan utdöms); (2) ersättningsbestämning vid ideella skador utifrån en modell om levnadsstandard (hur en persons levnadsstandard har påverkats genom att bli utsatt för brott).

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 71 44, 070-458 04 20

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: sandra.friberg@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=900>

Richard Hager

Universitetslektor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Forskning

Fastighets- och värderingsrätt, men också skadeståndsrättsliga frågor rörande skadeuppskattning. För beskrivning av forskningen i fastighetsrätt se *Richard Hager* under **Fastighetsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 32 05

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: Richard.Hager@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=301>

Jan Kleineman

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Förmögenhetsrätt, avtalsrätt, kontraktsrätt, skadestånd, kommersiell rätt

Forskning

Forskningen inriktad mot kontraktsrätt och skadeståndsrätt, för mer utförlig beskrivning se *Jan Kleineman* under **Avtalsrätt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 67

Adress: Stockholm Centre for Commercial Law, Juridiska fakulteten, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

E-post: Jan.Kleineman@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?personid=324>

Fredric Korling

Jur. dr, Juridiska institutionen, Stockholm Universitet

Sökord

Rådgivningsansvar, finansmarknadsrätt, skadeståndsrätt, avtalsrätt, konsumenträtt

Forskning

Forskning om rådgivarens ansvar i olika lagar som t.ex. fastighetsmäklarlagen och försäkringsförmedlarlagen. För mer utförlig beskrivning se *Fredric Korling* under **Konsumenträtt**.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 95 eller 070-954 01 70

Adress: Stockholms universitet, Juridiska fakulteten, Stockholm Centre for Commercial Law, 106 91 Stockholm

E-post: fredric.korling@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?personid=383&lang=swe>

Eva Lindell-Frantz

Universitetslektor, Juridiska institutionen, Lunds universitet

Forskning

Forskning om skadeståndsansvar vid kränkning i media, innebörden av försäkringsbranschens kontraheringsplikt vid tecknande av personförsäkringar och skadeståndsansvar grundat på Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 72

Adress: Lunds universitet, Box 117, 221 00 Lund

E-post: Eva.Lindell-Frantz@jur.lu.se

Läs mer: http://qp.jur.lu.se/QuickPlace/jur_eva_lindell-frantz/PageLibraryC12571F800466FD2.nsf/h_Toc/9b5647fe685df114c12573da00431eb1/?OpenDocument

Marcus Radetzki

Professor, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord:

Försäkringsrätt, skadeståndsrätt, sakskada, personförsäkring, försäkringsavtalslagen, upphovsrätt

Forskning

Forskar om försäkringsrätt och skadeståndsrätt. Forskningen har rört bland annat genteknik och personförsäkring, principerna för ersättningsberäkning vid sakskada, praktisk skadeståndsbedömning, skadeståndsbedömning och skadeståndsberäkning vid intrång i upphovsrätt, gränserna för trafikskadeansvaret och den försäkrades räddningsplikt enligt försäkringsavtalslagen.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 21 93 eller 0707-53 34 05

Adress: Stockholms universitet, Stockholm Centre for Commercial Law, 106 91 Stockholm

E-post: Marcus.Radetzki@juridicum.su.se eller marcus@radetzki.se

Läs mer: www.marcusradetzki.se

Mårten Schultz

Professor i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Skadeståndsrätt, rättigheter, komparativ rätt, rättvisa, obehörig vinst

Forskning

Fokus på skadeståndsrätt. Forskning om vad kravet på orsakssamband, som rätten ställer upp som rekvisit för ansvar i åtskilliga sammanhang, skall anses innebära. Även om bland annat kränkning och en särskild lära i skadeståndsrätten kallad adekvansläran.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 40 eller 070-453 32 21

Adress: Råsundavägen 156, 169 36 Solna

E-post: marten.schultz@jur.uu.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?personid=283>
www.martenschultz.com

Anna Singer

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Forskning

Forskade inom ramen för forskningsprogrammet *Barn som aktörer*¹⁰ om barns skadeståndsskyldighet, dels om skadeståndsskyldighetens funktion när det gäller underåriga skadevällare, dels hur man på ett rimligt sätt skall kunna göra en avvägning mellan det skadevällande barnets och den skadelidandes intressen. En utgångspunkt var att granska bakgrunden till den rådande ordningen, som innebär en förhållandevis sträng bedömning av barns ansvar för skador de vållar.

Bedriver främst forskning om barns rättsliga förhållanden. Se *Anna Singer* under **Familjerätt** för mer information.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 35

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: anna.singer@jur.uu.se

¹⁰ ¹⁰ Forskningsprogrammet *Barn som aktörer* avslutades 2007 och bestod av 13 projekt med deltagare från tre universitet. Temat för forskningsprogrammet var att undersöka rättsregler som rör barns deltagande i angelägenheter som rör dessa. Det rörde särskilt regler för den underåriges handlingsmöjligheter, dennes möjligheter att få information, att säga nej samt möjligheter att få hjälp och stöd. För mer information se ¹⁰

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=593>

2.8 Fastighetsrätt

Fastighetsrätten rör regler som behandlar rättsförhållanden avseende fast egendom. Den kan delas in i två delar, den allmänna fastighetsrätten och den speciella fastighetsrätten. Den allmänna är den del som huvudsakligen regleras av jordabalken och behandlar exempelvis köp och hyra av fast egendom samt pant. Den speciella fastighetsrätten regleras av annan lagstiftning och rör dels markrätt, dels miljö rätt.

Elisabeth Ahlinder

Doktorand i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Jordabalken, fastighetsfinansiering, sakrätt, nyttjanderätt

Forskning

Forskar om jordabalkens ramar och begränsningar med utgångspunkt främst i de sak- och nyttjanderättsliga frågeställningar som uppkommer genom användningen av vissa fastighetsfinansieringsformer. Fokus på utvecklingen inom områden som rör fastighetsfinansiering och diskrepansen mellan hur säkerheter praktiskt används och hur de teoretiskt får användas.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 32 88

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: elah8218@student.su.se

Läs mer:

http://www.juridicum.su.se/jurweb/forskning/dr_projekt_visa.asp?projekt_id=114&lang=swe

Bertil Bengtsson

Adjungerad professor, Luleå tekniska universitet

Sökord

Försäkringsavtalsrätt, skadeståndsrätt, kontraktsrätt, fastighetsrätt, lagstiftningsprocess

Forskning

Bedriver forskning i skadeståndsrätt, avtalsrätt och fastighetsrätt. Se *Bertil Bengtsson* under **Avtalsrätt** för mer utförlig beskrivning av forskningen.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-53 14 53

Adress: Walling. 1, 752 24 Luleå

E-post: bertil.bengtsson1@telia.com

Läs mer: http://www.ltu.se/staff/b/bertil_b

Erika P. Björkdahl

Jur. dr, universitetslektor, Juridiska institutionen, Uppsala Universitet

Sökord

Fastighetsköp, lokalhyra, bostadshyra, avtal, lojalitet, upplysningsplikt, entreprenad

Forskning

Forskning i avtalsrätt med fastighetsrättslig anknytning, se *Erika P. Björkdahl* under **Avtalsrätt** för mer utförlig beskrivning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 76 76

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: Erika.P.Bjorkdahl@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=630>

Margareta Brattström

Docent, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Samborätt, äktenskapsrätt, bodelning, Nordisk lagstiftning, ägarlägenheter, fastighetsrätt

Forskning

Deltar i den svenska rapporten inom ramen för ett europeiskt projekt om Common Core gällande bland annat ägarlägenheter som bostadsform. Forskar huvudsakligen inom familjerätt, se *Margareta Brattström* under **Familjerätt** för beskrivning av forskningen inom detta område.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 16 23

Adress: Juridiska institutionen, Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: Margareta.Brattstrom@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=695>

Folke Grauers

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet.

Forskning

Fokus på fastighetsrätt och främst fastighetsköp och nyttjanderätt (dvs. hyresrätt och arrenderätt) samt mäklarrätt. Forskar också mera allmänt på familjerätt.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-18 28 85

Adress: Sylvestergatan 8, 411 32 Göteborg

E-post: folke.grauers@telia.com

Läs mer: <http://www.hgu.se/item.aspx?id=3004>

Richard Hager

Universitetslektor i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Forskning

Fastighets- och värderingsrätt, men också skadeståndsrättsliga frågor rörande skadeuppskattning. Pågående större forskningsprojekt om fastighetstillbehör. Utreder rättsläget om vad som är att hänföra till fast egendom och studerar sakrättsliga aspekter med anledning av uppställandet av ägar- och återtagandeförbehåll beträffande fastighetstillbehör.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 32 05

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: Richard.Hager@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=301>

Jori Munukka

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet

Sökord

Fastighetsrätt, avtalsrätt, konsumenträtt, fordringsrätt

Forskning

Forskning i fastighetsrätt, bland annat i publikationerna *Flyttersättning, både beskattningsbart och civilrättsligt tillåtet?* (2009), *Individuell äganderätt på fram-marsch? – en studie av den senaste utvecklingen inom svensk fastighetsrätt* (2010) och *Mäklarprovision vid avbrutna köp* (2010). Bedriver även forskning i avtalsrätt och konsumenträtt, se *Jori Munukka* under **Konsumenträtt** och under **Avtalsrätt** för beskrivningar av forskningen inom dessa områden.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 20 64 eller 073-209 61 07

Adress: Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: Jori.Munukka@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=369>

Annina H. Persson

Professor i civilrätt, Akademin för juridik, psykologi och socialt arbete, Örebro universitet

Sökord

Bank- och krediträtt, fastighetsrätt, konsumenträtt, insolvensrätt, överskuld-sättning, barns skulder, sakrätt

Forskning

Bedriver även forskning i konsumenträtt och insolvensrätt, se *Annina H. Persson* under **Konsumenträtt**, för mer utförlig beskrivning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 019-30 13 63 eller 0708-10 98 46

Adress: JPS, Örebro universitet, 701 82 Örebro

E-post: annina.persson@oru.se

Läs mer: <http://www.oru.se/Akademier/Akademien-for-Juridik-psykologi-och-socialt-arbete/Kontakt-och-presentation/Personliga-sidor/Annina-Persson/>

2.9 Sjö- och transporträtt

Sjö- och transporträtt avser bl.a. de regler som behandlar sjöfarten och transporter och handlar ofta om regler i internationella konventioner.

Jeanette Andersson

Doktorand Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Forskning

Forskning om en särskild sjörättslig avtalstyp; ship management avtalet. Undersökning av det inre rättsförhållandet mellan fartygsägaren och ship managern och hur detta kan fastställas i brist på avtalsrättslig lagreglering.

Projektet är finansierat av Lighthouse.¹¹

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 42 97

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: jeanette.andersson@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=10181>

<http://www.lighthouse.nu/about-lighthouse/AboutLighthouse.aspx>

Abhinayan Basu Bal

Universitetslektor i sjörätt, Juridiska institutionen, Lunds universitet.

Sökord

Sjörätt, transporträtt, havsmiljö rätt, marin säkerhet

Forskning

Fokus på sjörätt, viket inkluderar transporträtt och havsmiljö rätt. Forskning om den internationella konventionen the United Nations Convention on Contracts for the International Carriage of Goods Wholly or Partly by Sea, också kallad the Rotterdam Rules. Även forskat om miljö rättsliga implikationer av avvecklingen av "offshore" olje- och gasinstallationer I Nordsjön.

Även delaktig i projekt om bland annat förbättring av marin säkerhet i Östersjöregionen, förebyggande arbete mot föroreningar, och kapaciteten till agerande vid en oljeläcka till sjöss.

¹¹ Lighthouse är ett maritimt kunskapscenter bildat i samarbete mellan Chalmers, Handelshögskolan i Göteborg och Sveriges redareförening. Forskar om tekniska aspekter, management aspekter, miljöaspekter och sjörätt.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 26

Adress: Lilla Gråbrödersgatan 4, 222 22 Lund

E-post: Abhinayan.Basu@jur.lu.se

Läs mer:

http://qp.jur.lu.se/QuickPlace/jur_abhinayan_bal/PageLibraryC12571E0004200E6.nsf/h_Toc/F2694E5B0CABF58BC12576DB002FC964/?OpenDocument

Svante O. Johansson

Professor, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet.

Sökord

Sjörätt, transporträtt, transportförsäkringsrätt, internationell handel

Forskning

Forskning bedrivs inom sjörätt och annan transporträtt. Forskningen har rört sig inom alla sjörättens områden vilket innebär studier av exempelvis den s.k. havsrätten, dvs. hur stater kan utnyttja havsresurserna. Vidare studeras såväl offentligrättslig reglering, vilken kan röra t.ex. säkerhet och miljöskydd, som privaträttsliga förhållanden, vilket i huvudsak rör kontrakt av olika former såsom transport, befraktning samt försäkring av transporter. Under de senaste åren har forskningen även ägnats åt den allmänna privaträtten, främst om avtalsfrihet och materiella tjänster.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 1518

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: svante.johansson@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=3009>

Johan Schelin

Docent i civilrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet.

Forskning

Forskning inom sjö- och transporträtt och internationell handel. Föreståndare för Axel Ax:son Johnsons Institutet för Sjörätt och annan Transporträtt.

Kontaktuppgifter

Telefon: 08-16 22 14

Adress: Stockholms universitet, Juridiska institutionen, 106 91 Stockholm

E-post: johan.schelin@juridicum.su.se

Läs mer:

<http://www.juridicum.su.se/jurweb/kontakt/person.asp?lang=swe&personid=315>

2.10 Internationell privaträtt

Internationell privaträtt omfattar i vid mening samtliga rättsregler som styr internationella förbindelser mellan enskilda. Den internationella privaträtten bygger på lagstiftning och rättspraxis i varje enskilt land. Frågor som rör vilket lands domstolar som ska lösa tvister (domsrätt), vilket lands lag som ska tillämpas? (lagval), hur dom som meddelas i ett land kan exekveras i ett annat land. Med andra ord handlar internationell privaträtt om valet av regler som ska tillämpas.

Michael Bogdan

Professor, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Internationell privaträtt, jurisdiktion, komparativ rätt, utländsk dom och utländsk lag

Forskning

Bedriver forskning inom svensk internationell privat- och processrätt. Rättsområdet genomgår sedan 1999, då EU fick kompetens att lagstifta därom, en successiv men dramatisk omvandling från att regleras genom svenska lagar och prejudikat till en reglering genom EU-förordningar. Forskningen har därför ägnats i huvudsak åt att kritiskt granska och förklara de nya reglerna. För ögonblicket förbereds en ny upplaga av den egenförfattade boken "Concise Introduction to EU Private International Law" och forskningen rörande denna utveckling har också resulterat i ett större antal uppsatser i såväl svenska som utländska facktidskrifter och samlingsverk. Forskning ägnas även åt den internationella privat- och processrätts traditionella allmänna problem och därom har ett omfattande verk författats som inom kort utkommer i Haag. En mindre del av forskningen behandlar jämförande (komparativ) rättsforskning, bland annat om de problem som uppstår i samband med att rättsregler och rättsliga institutioner "transplanteras" från ett land till ett annat, inte minst inom ramen för den omfattande u-hjälp på det rättsliga området som bedrivs av såväl Sverige som andra länder och internationella organisationer.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 94

Adress: Juridicum, Box 207, 221 00 Lund

E-post: michael.bogdan@jur.lu.se

Läs mer:

http://qp.jur.lu.se/QuickPlace/jur_michael_bogdan/PageLibraryC12571E0004200E6.nsf/h_Toc/58F43B5ABB483D20C1257261004B9A54/?OpenDocument

Rolf Dotevall

Professor i handelsrätt, Juridiska institutionen, Göteborgs universitet

Sökord

Aktiebolagsrätt, avtalsrätt, bolag, insolvens, kommission, fullmakt, borgenär, internationell rätt

Forskning

Forskning om internationella insolvensrättsliga frågor och då särskilt relationen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och insolvensrättsliga regler vid insolvensförfaranden som rör utländska bolag med verksamhet i Sverige eller svenska bolag med verksamhet utomlands. Det visar sig bland annat att den i svensk rätt bristande samordningen mellan ansvarsreglerna i aktiebolagslagen och de insolvensrättsliga reglerna riskerar att borgenärer får ett mycket svagt skydd vid denna typ av insolvensförfaranden. Ytterligare forskning rör tillämpningen av EU:s insolvensförordning på multinationella koncerner.

Forskningen har även behandlat frågor som rör handelsbolag och enkla bolag och jämfört de svenska reglerna med tysk, fransk, engelsk och amerikansk rätt berörts liksom problem som rör vilket lands lag som skall tillämpas vid gränsöverskridande verksamhet.

Bedriver även forskning inom ämnesområdena aktiebolagsrätt och avtalsrätt, se *Rolf Dotevall* under **Associationsrätt** för beskrivning av denna forskning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 031-786 15 27

Adress: Box 650, 405 30 Göteborg

E-post: Rolf.Dotevall@law.gu.se

Läs mer: <http://www.hgu.gu.se/item.aspx?id=1237>

Michael Hellner

Docent i internationell privaträtt, Juridiska institutionen Uppsala universitet

Forskning

Internationell privaträtt. Forskningsprojekt om skadeståndstalan vid brott mot konkurrenslagstiftning i EU, om problem på grund av konkurrensvisternas särart och om harmonisering på EU-nivå. Annat projekt om den s.k. Rom II-förordningen om tillämplig lag på utomobligatoriska förpliktelser.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 79 98

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: michael.hellner@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=935>

Tobias Indén

Universitetslektor, Juridiska institutionen, Umeå Universitet

Forskning

Delaktig i forskningstemat *Samspelet mellan privaträtt och offentlig rätt*, främst intresserad av de rättsliga aspekterna av de problem som kan uppkomma då offentliga aktörer på olika sätt påverkar marknadens funktionssätt. Forskningsprojekt om EG:s statsstödsregler i relation till flera områden i den svenska rätten, bl.a. kommunalrätten och upphandlingsreglerna.

Kontaktuppgifter

Telefon: 090-786 94 78

Adress: Umeå universitet, 901 87 Umeå

E-post: tobias.indenjus@umu.se

Hemsida på institutionen: http://www.jus.umu.se/om-institutionen/personal/inden_tobias/

Maarit Jänträ-Jareborg

Professor i internationell privat- och processrätt, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Familjerätt och mångkultur, europeiserad familjerätt, familjerättens harmonisering, internationell familjerätt, främmande rätt

Forskning

Forskning inom internationell privat- och processrätt med fokus på familjerättsliga frågeställningar. Se *Maarit Jänträ-Jareborg* under **Familjerätt** för mer utförlig beskrivning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 26 28

Adress: Box 512, 751 20 Uppsala

E-post: maaritj@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=679>

Patrik Lindskoug

Jur. dr. i rättskunskap, Juridiska institutionen, Lunds universitet

Forskning

Internationell privat- och processrätt. Publikationer om e-handel och internationell privaträtt i europeiskt och amerikanskt perspektiv.

Kontaktuppgifter

Telefon: 046-222 10 18

Adress: Lunds universitet Box 117, 221 00 Lund

E-post: Patrik.Lindskoug@jur.lu.se

Läs mer:

http://qp.jur.lu.se/QuickPlace/jur_patrik_lindskoug/PageLibraryC12571E0004200E6.nsf/h_Toc/51DFF491B9CFFFCEC1257537002EF834/?OpenDocument

Tom Madell

Professor, Juridiska institutionen, Umeå universitet

Forskning

Forskning i gränstrakterna mellan offentlig rätt och privaträtt, bl.a. offentlig-privat samverkan (PPP/OPP/OPS), offentlig upphandling, statsstöd och konkurrensfrågor. Delaktig i samnordiskt projekt om effekter av EU-lagstiftning för de skandinaviska välfärdsstaterna.

Kontaktuppgifter

Telefon: 090-786 79 42

Adress: Umeå universitet, 901 87 Umeå

E-post: tom.madell@jus.umu.se

Läs mer: http://www.jus.umu.se/forskning/forskare/madell_tom/

Mosa Sayed

Jur. dr, Juridiska institutionen, Uppsala universitet

Sökord

Islamisk rätt, svensk familje- och arvsrätt, mänskliga rättigheter och mångkultur, rättsjämförande studier

Forskning

Forskningen rör internationellt privaträttsliga frågeställningar knutna till gränsöverskridande familje- och arvsrättsliga problem. Se *Mosa Sayed* under **Familjerätt**, för mer utförlig beskrivning.

Kontaktuppgifter

Telefon: 018-471 20 67, 072-329 27 29

Adress: Trädgårdsgatan 1, 751 20 Uppsala

E-post: Mosa.sayed@jur.uu.se

Läs mer: <http://www.jur.uu.se/PersonalInfo.aspx?UserId=1102>

3. Byggnads- och bostadsforskning

3.1 Inledning

I Sverige bedrivs byggnads- och bostadsforskning vid Chalmers tekniska högskola, KTH samt vid Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF) vid Uppsala universitet, men även vid Lunds Tekniska Högskola, Luleå Tekniska Universitet, Högskolan i Gävle, Linköpings universitet, Linnéuniversitetet och Malmö Högskola. Därutöver bedrivs eller finansieras forsknings- och utvecklingsprojekt vid en rad centrumbildningar och privata organisationer. Nedan redovisas kortfattat de aktörer som bedriver eller finansierar forskning inom ämnesområdet enligt organisatorisk tillhörighet.

För varje aktör finns exempel på pågående och/eller nyligen avslutade forskningsprojekt vid enheten. Dessa projekt är exempel framtagna utifrån det material om forskningsprojekt som efter förfrågan till aktörerna har delgivits, eller från information på aktörernas respektive hemsidor. Materialet från aktörerna har varierat mycket i omfång och detalj. I denna översiktliga inventering har valts att redovisa endast ett fåtal och mycket kortfattade beskrivningar av projekt, för att ge en uppfattning om vilken typ av forskning som bedrivs vid den organisatoriska enheten. Projektbeskrivningarna tillhandahållna från aktörerna finns tillgängliga på utskottskansliet för eventuell fördjupning. För fördjupning och uppdatering finns dessutom i de flesta fall länkar.

3.2 Lärosäten

3.2.1 Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF)¹²

Institutet för bostads- och urbanforskning (IBF) vid Uppsala universitet skapades 1994 och har som uppgift att bedriva forskning och forskarutbildning inom bostads- och bebyggelseområdet, med ett samhällsvetenskapligt perspektiv. Forskningen har varit inriktad på bostäder, boende och urbana problem - i ett nationellt och i ett internationellt perspektiv. På senare år har forskningen även vidgats mot vidare urbana frågor, välfärdsfrågor samt miljö- och hållbarhetsfrågor vid sidan av de tidigare dominerande bostadsrelaterade frågeställningarna. Tyngdpunkten finns inom disciplinerna statsvetenskap, nationalekonomi, kulturgeografi och sociologi. Företrädare finns även för psykologi, ekonomisk historia och kulturanthropologi. Fokuseringen på discipliner är viktig, eftersom dessa är basen för det akademiska arbetet, men IBF är också uppbyggt kring idén om en temainriktad forskning, där flera discipliner i samverkan kan ge viktiga bidrag.

Merparten av forskningen sker via egna anslag, utan extern finansiering, men successivt har rådsfinansierad forskning och EU-medel blivit allt viktigare. Orsaken är att det blivit allt vanligare med samarbeten med forskare vid ämnesinstitutionerna vid Uppsala universitet och vid utländska universitet. IBF har utvecklat ett betydande internationellt samarbete och ingår som en le-

¹² <http://www.ibf.uu.se/index.html>

dande partner i bland annat ett nätverk av bostadsforskningsinstitutioner i de nordiska länderna, NSBB. IBF är geografiskt placerat i Gävle och har ett nära utvecklat samarbete med Högskolan i Gävle och Lantmäteriverket.

Kontaktuppgifter

Prefekt Roger Andersson, professor

roger.andersson@ibf.uu.se, telefon: 026-420 65 26

Exempel på projekt

- *Att vara äldre och bo för sig själv: möjligheter och begränsningar i olika boendeformer.*¹³ Om den nya trenden bland äldre med bildandet av nya kollektiva boendeformer som ett alternativ till att leva som par eller ensam i eget fristående hushåll. En både kvantitativ och kvalitativ studie om denna boendeform kan vara ett framtida alternativ för äldre människor i Sverige och vad detta innebär för de ensamboende äldre
- *Politiskt förtroende och segregation.*¹⁴ Studie av variationen i politiskt förtroende mellan olika urbana regioner, i synnerhet bostadsområden, och hur denna variation kan förklaras av den sociala miljön. Påverkas förtroendet negativt av att man bor i områden som exempelvis präglas av hög arbetslöshet? Även förklaringar till den sociala miljöns effekter söks i den huvudsakligen kvantitativa studien.
- *Ombyggnation av miljonprogrammen – vad händer med hyresgästerna?* Om behovet av renoveringar av miljonprogrammen och dess effekter på de boende. Studerar om det är möjligt för de boende att bo kvar i bostaden eller om ombyggnationerna innebär en påtvingad flytt av ekonomiska skäl och vilka aktörer som står för kostnaderna för renoveringarna. Undersöker även hur de boende upplever ombyggnationerna och vilket inflytande de har över ombyggnationsprocessen.
- *På jakt efter hot spots. Den svenska landsbygdens ojämna urbanisering.*¹⁵ Om landsbygdens urbanisering och utflyttning från städer till landsbygd i norra Sverige och hur detta kan förklaras utifrån förhållanden på bostadsmarknaden. Syftet är att analysera och förklara förekomsten av så kallade lokala hotspots, vilket på bostadsmarknaden betecknar attraktiva områden, företrädesvis i form av ett naturnära boende.
- *Crowded housing vs. compact living - a question of place and space?*¹⁶ Om trångboddhet i stadsmiljö. Trångboddheten studeras i relation till kön, etnicitet och social tillhörighet och projektet syftar både till att studera den geografiska spridningen av trångboddhet och individens upplevelse av att leva i trångboddhet.
- *Varför så olika? Nordisk bostadspolitik i jämförande historiskt ljus.*¹⁷ Avslutat forskningsprojekt om likheter och framförallt skillnader i Nordens fem olika bostadsregimer, och orsaker till dessa, med medverkan av fem forskare från de fem nordiska länderna.

Mångfaldens dilemma: Etnisk integration och segregation i staden¹⁸

Ett större tvärvetenskapligt forskningsprogram som bedrivs som en ytterligare utveckling av den forskning om migration och etniska relationer med inrikt-

¹³ <http://www.ibf.uu.se/forskning/alone.html>

¹⁴ <http://vrproj.vr.se/detail.asp?arendeid=41878>

¹⁵ <http://proj.formas.se/detail.asp?arendeid=18881>

¹⁶ <http://ibf.uu.se/PERSON/helen/helen.html>

¹⁷ <http://www.ibf.uu.se/PERSON/bosse/different.html>

¹⁸ <http://www.ibf.uu.se/diversity/pers-sv.html>

ning på boende och urbana frågor som sedan länge bedrivs vid IBF. Finansiering av FAS.

Kontaktuppgifter

Programansvarig Roger Andersson, professor
roger.andersson@ibf.uu.se, telefon: 026-420 65 26

Exempel på projekt med koppling till Mångfaldens dilemman

- *Att skapa socialt blandade bostadsområden – problem och möjligheter.*¹⁹ Med bakgrund i politiska intentioner att skapa ”blandade bostadsområden” med variation av olika boendeformer, studeras vilken betydelse som upplåtelseformer och hustyper har för boendesegregationen i orter av olika storlek. I en rad fallstudier analyseras även hur medveten blandningsplanering faller ut och vad de boende tycker om att ”bo blandat”.
- *Urban separatism – självsegregering i den svenska staden.*²⁰ Forskningsprojektets bakgrund är tendensen av en begynnande trend med övervakning, inhägnad och självsegregering i det svenska stadslandskapet. Olika former av boende riktat till specifika målgrupper såsom +55 boende, ekologiska stadsvillor och hästbyar har uppkommit liksom frågan om uppkomsten i Sverige av det i andra länder vanliga fenomenet ”gated communities” (grindsamhällen på svenska) på den svenska bostadsmarknaden. I projektet studeras tre platser utifrån hur beslutsfattare ställer sig till denna utveckling, varför dessa boendeformer är attraktiva för byggherrar och boende, och framtidsvisioner för staden gällande boendeformer.
- *Den etniska segmenteringens mekanismer – exemplet bostadsmarknaden.*²¹ Med bakgrund i att invandrare är starkt underrepresenterade i egnahem och starkt överrepresenterade i hyresrätt, särskilt i de allmännyttiga bostadsbolagens bestånd, studeras de institutionella systemens och aktörernas roll för vidmakthållandet av denna påtagliga etniska delning på bostadsmarknaden. En analys genomförs med fokus på utvecklingen av äganderätter, bostadsrätter och hyresrätter på bostadsmarknaden i Uppsala, och de karriärvägar som skilda födelselandsgrupper har. Detta kompletteras med undersökningar av de boendes syn på bostadsområdets etniska sammansättning, samt av vilka strategier hushåll använder på etniskt och socialt segregerade bostadsmarknader.
- *Välfärdsstaten och de nyanlända. Politik för flyktingars bosättning i Sverige, Danmark och Norge.*²² Studie av den politiska debatten och beslutsgången kring bosättning av flyktingar på nationell och lokal nivå i Sverige, Danmark och Norge. Jämförelser både mellan nivåerna och mellan länderna görs. Analys av hanteringen av spänningarna mellan å ena sidan individens rätt att välja bostadsområde, möjligheter för flyktingar att upprätthålla sin kulturella samhörighet och behov av snabb placering i acceptabelt boende, och å andra sidan bostadspolitikens ambitioner att främja integration, socialt blandade områden och samhörighet mellan alla medborgare.

¹⁹ <http://www.ibf.uu.se/PERSON/roger/projekt/mix.html>

²⁰ <http://www.ibf.uu.se/diversity/urban-sparatism.pdf>

²¹ <http://www.ibf.uu.se/PERSON/roger/projekt/segment.html>

²² <http://www.ibf.uu.se/PERSON/bosse/flyktingar.html>

3.2.2 Chalmers tekniska högskola²³

Chalmers tekniska högskola består av 17 institutioner vid vilka såväl utbildning som forskning bedrivs. Arbetet vid institutionerna, som leds av en prefekt, är ofta uppdelade i forskningsavdelningar. Bygg- och bostadsforskning bedrivs huvudsakligen vid *Institutionen för Arkitektur* och *Institutionen för Bygg- och miljöteknik*. Därutöver redovisas centrumbildningen *MISTRA – Urban Futures*, som har sitt säte vid Chalmers tekniska högskola.

3.2.2.1 Institutionen för Arkitektur²⁴

Institutionen arbetar utifrån en vision om att stödja utvecklingen av arkitektur och samhällsbyggnad med hög konstnärlig och vetenskaplig kvalitet, teknisk förfining och i linje med hållbar utveckling. Institutionen har två ämnesprofiler; *Centrum för världens arkitektur* och *Bostadens arkitektur*. Inom den sistnämnda har tidigare huvudsakligen undervisning bedrivits men ambitionen finns att ägna sig mer åt forskning även inom detta område.

Kontaktuppgifter

Prefekt Catharina Dyrssen, biträdande professor
dyrssen@chalmers.se telefon: 031-772 23 34

Exempel på projekt

- *Användning och användbarhet i särskilt boende för äldre.*²⁵ Om de fysiska förutsättningarna för verksamheten och för de behov som äldre personer kan förväntas ha på den fysiska miljön i särskilt boende. Målet är att återföra kunskaper och erfarenheter till byggprocessen, alltifrån tidiga skeden, genom att i brukar- och förvaltningskedet studera hur miljöerna används, främst till nytta för de kommunala aktörerna i arbetet med olika boendeformer för äldre.
- *Visions of Residential Futures: Housing in transformation.*²⁶ Projekt inom ramen för Nordic-Baltic Researcher Network VISURF. Tvärvetenskapligt nordiskt samarbete som bland annat skapar kunskapsbaserade nya visioner, operationella strategier och riktlinjer för framtida policys kring bostadspolitik. Samverkan kring den forskning som finns i länderna, med mål att integrera fler aktörer i EU.
- *Milparena.*²⁷ (Milparena=Miljonprogramsåren). Ett nätverksprojekt i samarbete med SP om olika aspekter, bl.a. arkitektur, teknik, innovation och ekonomi i anslutning till energieffektivisering. Projektet utgår från ett antal pågående ombyggnadsprojekt (pilotprojekt) hos bostadsbolag i Västsverige och syftar till att utmynna i innovativa metoder att kraftigt energieffektivisera bland annat miljonprogramsområden.
- *ReBo - Strategies for an Integrated Sustainable Renovation Process.*²⁸ Projekt med mål att utveckla långtidsscenarioer för beslutsfattande rörande renovering av hus från folkhemsperioden (1940-1965). Del i det europeiska forskningsprogrammet *RE_Co_RE: Resource Conserving Renovation*.

²³ <http://www.chalmers.se/sv/om-chalmers/organisation/Sidor/default.aspx>

²⁴ <http://www.chalmers.se/arch/SV/>

²⁵ http://www.chalmers.se/arch/SV/forskning/forskningsprojekt/miljoer-for-aldre-med_1

²⁶ <http://www.chalmers.se/arch/SV/forskning/forskningsprojekt/visions-residential9530>

²⁷ <http://www.cerbof.se/sa/node.asp?node=97>

²⁸ http://www.governeeproject.eu/documents/main_events/ChalmersGOT-Eracobuild19jan2011-LT-PM-PF.pdf

*Centrum för vårdens arkitektur.*²⁹

Centret inrättades i april 2010 och är tänkt att stödja pågående forskning och forskarutbildning, initiera ny forskning och sprida forskningsresultat inom vårdbyggnadsområdet, samt att arbeta för samverkan mellan olika aktörer på nationell och internationell nivå som bygger för vård. Forskning kring vårdbyggnade syftar till att bidra till att byggnaderna ska kunna medverka till att hindra smittspridning, effektivisera vården och stödja läkandet. Uppbyggnaden av centret sker i samarbete med *Forum för vårdbyggnadsforskning* där Sveriges alla landsting, större kommuner samt vårdbyggnadsritande arkitektföretag är medlemmar.

Kontaktuppgifter

Peter Fröst, Adj professor i vårdens arkitektur,
peter.frost@chalmers.se

Marie Strid, Tekn Dr, forskningssekreterare,
marie.strid@chalmers.se telefon: 031-772 24 88

3.2.2.2 Institutionen för Bygg- och miljöteknik³⁰

Institutionens forskningsprofil är hållbart byggande, med fokus på forskning som berör hållbart byggande av hus, anläggningar och infrastruktur. Forskningen vid institutionen bedrivs inom ramen för sex forskningsavdelningar, varav forskning med relevans för civilutskottets beredningsområde främst bedrivs vid fyra av dessa. Avdelningarna *Byggnadsteknologi*, *Construction management*, *Konstruktionsteknik* och *Teknisk Akustik* beskrivs nedan tillsammans med projekt vid var och en av avdelningarna.

*Avdelningen för Byggnadsteknologi*³¹

Avdelningen är en ihopkoppling av ämnena byggnadsfysik och byggnadsmaterial. Inom byggnadsfysik bedrivs forskning om energi, fukt och värme i byggnader och inom byggnadsmaterial huvudsakligen om cement- och träbaserade byggnadsmaterial.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Paula Wahlgren, Tekn Dr
paula.wahlgren@chalmers.se telefon: 031-772 19 87

Exempel på projekt

- *Frostinducerad inträngning av aggressiva ämnen i betong utsatt för sträng miljö.*³² Avslutat projekt om problemet med inträngning av aggressiva ämnen i betong, syftar bland annat till att ta fram verktyg för beräkning av livslängd av betongkonstruktioner utsatta för stränga miljöer, såsom marina skvalpzoner och tösaltade vägar.
- *Ombyggnad av gamla hus med ny högeffektiv värmeisolering.*³³ Pågående projekt vars målsättning är att utforska användandet av ny högeffektiv

²⁹ <http://www.chalmers.se/arch/SV/sammverkan/centrum-for>

³⁰ <http://www.chalmers.se/cee/SV>

³¹ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/byggnadsteknologi>

³² <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/byggnadsteknologi/forskargrupper/betong1592/forts-aggressiva-amnen>

³³ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/byggnadsteknologi/forskargrupper/tillampat-varme-och2125/hogeffektiv>

värmeisolering i gamla hus för att förbättra energieffektiviteten och den termiska komforten samtidigt som dess arkitektoniska uttryck bevaras.

- IEA – Riskbedömning av byggnadsfysikaliska funktioner i samband med energieffektivisering av befintliga byggnader.³⁴ Pågående projekt som syftar till att utveckla riskbedömningsverktyg inför byggnadsrenoveringar för att underlätta för väl underbyggda beslut. Riskbedömningsverktygen ska ta hänsyn till slumpvisa variationer i väder, klimatprognoser, arbetsutförande, produktion, materialegenskaper, installationer, boendes beteende och livsstil mm.

Avdelningen för Construction management³⁵

Avdelningen är en sammanslagning av de båda forskargrupperna Byggnadsökonomi och Visualiseringsteknik. Avdelningens fokus är primärt ledning och organisering av byggsektorns företag och organisationer och de verksamheter de bedriver. Forskningen fokuserar både på enstaka byggprojekt och olika aktörers roll i detta projekt, och på enskilda företag eller grupper av företag och den verksamhet de bedriver. Studier både av byggsektorn och dess villkor i den lokala/globala ekonomin och av förutsättningarna för sektorns olika företag/organisationer att göra långsiktiga framsteg.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Sven Gunnarsson

sven@chalmers.se telefon: 031-772 19 53

Forskningsområden

- *Effektivitetsfrågor.* Om kvalitetsledning, minskat slöseri och värdeflödesoptimering i byggandet, leverantörskedjor och industrialisering i byggandet
- *Visualisering och byggprocessen.* Om Building Information Modeling (BIM), Urban Information Modeling (UIM) och interaktiv visualiseringsimulator för utbildning av yrkesarbetare.
- *Projektorganisering och kommunikation.* Om tidiga skeden i byggprojekt och om multiprojektledning och hantering av projektportföljer.
- *Kunskap och kompetens.* Om kunskaphantering och organisatorisk lärande i multiprojektorganisationer och om att utveckla kollektiva kompetenser och främja lärande för projektarbetsplatser.
- *Hållbarhetsfrågor.* Om miljöledning i projektbaserade organisationer

Avdelningen för Konstruktionsteknik³⁶

Forskning bedrivs inom områdena betongbyggnad och trä- och stålbyggnad. Forskning på lastbärande konstruktioner i form av byggnader, broar och andra konstruktioner som del av infrastrukturen med avseende på lastbärande kapacitet, stabilitet, funktionell design och beständighet.

Forskargruppen *Betongbyggnad* omfattar bärande konstruktioner i armerad betong och murverk och har även kommit att omfatta samverkanskonstruktioner med betong som delmaterial, t ex konstruktioner i stål och betong

³⁴ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/byggnadsteknologi/forskargrupper/tillampat-varme-och2125/riskbedomning>

³⁵ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/byggnadsekonomi>

³⁶ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/konstruktionsteknik>

(steel-concrete composite structures). Forskargruppen *Stål- och träbyggnad* omfattar bärande konstruktioner i stål, lättmetall, trä och träbaserade produkter samt sammansatta konstruktioner av olika material (mixed structures).

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Kent Gylltoft, professor

kent.gylltoft@chalmers.se telefon: 031-772 22 45

Exempel på projekt

- *Tailor Crete*.³⁷ Projekt finansierat av EU som syftar till att i förlängningen medföra en övergång från dagens rektangulära monotona massproducerade betongkonstruktioner till industriell produktion av unika betongbyggnader. Denna övergång skall också rendera i en mer ekonomisk byggprocess.
- *Bärförmåga hos skadade broar*.³⁸ Projekt med syfte att ta fram metoder för beräkning av skadade betongkonstruktioners bärförmåga, med bakgrund i att Sveriges brobestånd är relativt gammalt.
- *Konkurrenskraftiga träbroar för framtiden*.³⁹ Om trä som ett materialalternativ för att bygga nya broar som erbjuder, inom kortare och medellånga spännvidder, lägre byggkostnader, snabb produktion och god hållbarhet.

Avdelningen för Teknisk akustik⁴⁰

Forskning om olika aspekter på ljud och vibrationer, vilket omfattar bl.a. forskning om samhällsbuller och bekämpning av detta, och byggnads- och fordonsakustik.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Wolfgang Kropp, professor

wolfgang.kropp@chalmers.se telefon: 031-772 22 04

Exempel på projekt

- *Akulite – bostäders ljudmiljö i lätta huskonstruktioner*.⁴¹ Projekt med syfte att identifiera vilka speciella utmaningar det finns gällande ljudmiljön i bostadshus med lätta konstruktioner. De mät- och beräkningsmetoder som idag används vid projektering och efterkontroll av byggnader är utvecklade för tunga konstruktioner, t ex av betong.
- *HOSANNA – Holistic and sustainable abatement of noise by optimized combinations of natural and artificial means*.⁴² Europeiskt projekt med tolv parter som koordineras av Chalmers tekniska högskola och handlar om att utveckla åtgärder för att minska bullerstörningen i utomhusmiljöer, på grund av väg- och tågtrafik. Åtgärderna skall vara kostnadseffektiva och handlar om exempelvis gröna ytor, ytor av återvinningsmaterial för

³⁷ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/konstruktionsteknik/forskargrupper/betongbyggnad/tailorcrete>

³⁸ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/konstruktionsteknik/forskargrupper/betongbyggnad/barformaga-hos-skadade>

³⁹ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/konstruktionsteknik/forskargrupper/stal-och-trabyggnad/konkurrenskraftiga>

⁴⁰ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/teknisk-akustik>

⁴¹ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/tekniskakustik/forskargrupper/byggnadsakustik-och/akulite-bostaders>

⁴² <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/teknisk-akustik/forskargrupper/byggnadsakustik-och/hosanna>

byggnader och för innovativa, låga bullerskärmar, och optimering av vegetation.

- *Listen: Auralisering av urbana ljudlandskap.*⁴³ Projektets syfte är att utveckla en demonstrator med vilken framtida ljudmiljöer kan auraliseras (auralisering = simulering av verkliga ljud och ljudmiljöer). Detta för att redan på planeringsstadiet av t.ex. bostadsområden nära bullriga trafikleder eller järnvägar kunna bedöma ljudmiljöer och utvärdera olika lösningar för att förbättra ljudmiljön.

Framtidens hem. Morgondagens lösningar en sporre för dagens byggnader.⁴⁴

Ett större tvärvetenskapligt forskningsprogram vid institutionen för Bygg- och miljöteknik finansierat av Formas. Forskning med fokus på utvecklingen av framtidens hem med ny teknologi, material och strukturella/rumsliga lösningar som ska minska resurs- och energiutnyttjandet. En stor del av programmet ägnas även åt forskning kring renovering och uppgradering av befintliga byggnader. Tidsram: 2010–2015.

Kontaktuppgifter

Projektledare Greg Morrison, professor vid Bygg- och miljöteknik.
greg.morrison@chalmers.se telefon: 031-772 19 37

3.2.2.3 Institutionen för energi och miljö⁴⁵

Forskningen vid institutionen täcker ett brett fält inom energi och miljö/hållbar utveckling och är uppdelad i sex avdelningar. Vid en av dessa – *Avdelningen för installationsteknik* – bedrivs bland annat forskning om skapandet av en ändamålsenlig inomhusmiljö för olika verksamheter i byggnader, exempelvis för människors hälsa och välbefinnande och för tillverkningsprocesser och bevaring av produkter och föremål. Forskningen berör både vilka behov och krav som finns på inomhusmiljön – främst gällande termiskt klimat, luftkvalitet, ljud och ljus – de tekniska installationer som krävs för att tillfredsställa behoven, samt den påverkan på den yttre miljön dessa installationer kan få.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Torbjörn Lindholm
torbjorn.lindholm@chalmers.se telefon: 031-772 11 47

Exempel på projekt

- *Ultrafina partiklar i inomhusluft: metoder för att påtagligt reducera människors exponering.*⁴⁶ Projekt om s.k. ultrafina partiklar i inomhusmiljön – en typ av luftförorening som enligt senare års miljömedicinska forskning kan utgöra en påtaglig hälsorisk.
- *Behovsstyrning av komfort och luftkvalitet med ny luftbehandlingsteknik - Analys av potentialen för nya systemlösningar.*⁴⁷ Om nya metoder och kri-

⁴³ <http://www.chalmers.se/cee/SV/avdelningar/tekniskakustik/forskargrupper/byggnadsakustik-och/listen-auralisering-av>

⁴⁴ <http://www.chalmers.se/cee/SV/forskning/forskningsprojekt7172/framtidens-hem>

⁴⁵ <http://www.chalmers.se/ee/SV/forskning/forskargrupper/installationsteknik>

⁴⁶ <http://www.chalmers.se/ee/SV/forskning/forskargrupper/installationsteknik/forskning/ultrafina-partiklar/downloadFile/file/UFPprojectWebPage.pdf?nocache=1273060854.58>

⁴⁷ <http://www.chalmers.se/ee/SV/forskning/forskargrupper/installationsteknik/forskning/behovsstyrning-av/downloadFile/file/RecirculatedAirWebPage2.pdf?nocache=1273059388.19>

- terier för att dimensionera ventilationssystem med hänsyn till inomhusluftens kvalitet och installationernas energianvändning.
- Flertalet projekt om byggnaders energianvändning och energiförsörjning, bland annat om värmepumpar och kombinationen pellet och solvärme för småskalig värmeförsörjning.⁴⁸
 - *Milparena*.⁴⁹ (Milparena=Miljonprogramsåren). Ett nätverksprojekt i samarbete med SP om olika aspekter, bl.a. arkitektur, teknik, innovation och ekonomi i anslutning till energieffektivisering. Projektet utgår från ett antal pågående ombyggnadsprojekt (pilotprojekt) hos bostadsbolag i Västsverige och syftar till att utnyttja innovativa metoder att kraftigt energieffektivisera bland annat miljonprogramsområden.

3.2.2.4 Konstruktionscentrum⁵⁰

Centrat är inrättat av Institutionen för Bygg- och miljöteknik, Chalmers tekniska högskola, i syfte att vara en bas för samverkan mellan byggbranschens aktörer, för att stödja kunskapsutvecklingen inom ämnet konstruktionsteknik. Detta görs genom bland annat forskning och seminarieverksamhet, med inblandning av Chalmers, byggföretag och brukare.

Kontaktuppgifter

Mario Plos

mario.plos@chalmers.se Telefon: 031-772 22 44

3.2.2.5 MISTRA Urban Futures – centrum för hållbar stadsutveckling⁵¹

MISTRA Urban Futures är ett centrum för hållbar stadsutveckling som startade sin verksamhet den 1 januari 2010. Centrat bedriver forskning som berör hur vi anpassar den framtida stadsutvecklingen till behov av hållbarhet såväl som till behov av ekonomisk framgångsrikhet och socio-kulturell resiliens. Mycket av arbetet sker i området kring Göteborg men även den internationella verksamheten är under uppbyggnad, med övriga plattformar i Kisumu, Kapstaden, Manchester och Shanghai. Mistra Urban Futures ägs av ett konsortium bestående av Göteborgs stad, Västra Götalandsregionen, Göteborgsregionens kommunalförbund, Länsstyrelsen, Svenska miljöinstitutet IVL, Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola. Verksamheten finansieras huvudsakligen av detta konsortium tillsammans med Mistra och SIDA.

Kontaktuppgifter

Centrumledare Henrik Nolmark,

henrik.nolmark@nodeonline.se telefon: 070-777 72 55

De fem nuvarande pilotprojekten vid centrat

⁴⁸ <http://www.chalmers.se/ee/SV/forskning/forskargrupper/installationsteknik/forskning> och <http://www.chalmers.se/ee/SV/forskning/forskargrupper/installationsteknik/forskning/optimering/downloadFile/file/BoreholeStorage2.pdf?nocache=1273061235.65>

⁴⁹ <http://www.cerbof.se/sa/node.asp?node=97>

⁵⁰ <http://www.konstruktionscentrum.chalmers.se>

⁵¹ <http://www.mistraurbanfutures.se/>

- *Flemnivåstyrning: Beslutprocesser för hållbar stads- och regionutveckling.*⁵² Projektet syftar till att beskriva och analysera effektiviteten av samarbete mellan flera sektorer och över flera nivåer när det gäller att styra mot hållbar stadsutveckling. Här samlas och utvärderas erfarenheterna från samverkan främst mellan beslutsfattare och förvaltningar, bland annat utifrån arbetet med Göteborgsregionens kommunalförbunds (GR) rådslagsprocess, framtidsprogrammet för kollektivtrafiken (K2020), visionen för Västra Götaland "Det goda livet" samt Göteborgs stads arbete med en socialt hållbar utveckling (S2020).
- *Klimatanpassad stadsstruktur: scenarier för framtida Frihamnen i Göteborg.*⁵³ Projektet fokuserar särskilt på hur olika klimatanpassningskoncept — reträtt, försvar, attack — kan användas i samband med stadsutveckling och undersöker vilka ekonomiska, sociala och ekologiska konsekvenser olika koncept medför. Den successiva anpassningen till framtida havsnivåhöjningar, till följd av klimatförändringar, i Frihamnsområdet i Göteborg samt eventuellt även Norra Masthugget studeras.
- *Den lärande staden: kultur för kunskap, makt och medborgarskap.*⁵⁴ Projektet undersöker hur delaktighet och lärande kan utvecklas med fokus på de nordöstra stadsdelarna i Göteborg. Syftet med projektet är att utveckla en kultur för deltagande och lärande direkt kopplat till de förändringar som planeras i Hammarkullen, framförallt med fokus på invånarnas medverkan i processen.
- *Affärsdriven hållbar utveckling.*⁵⁵ Projektet fokuserar på företagsamheten som drivkraft för en hållbar utveckling och har som syfte att i bred dialog systematisera den kunskap och erfarenheter som finns inom området.
- *Urbana spel.*⁵⁶ Projektet handlar om att använda spel och visualisering för att förstå staden som ett komplext system.

3.2.3 Kungliga Tekniska Högskolan (KTH)⁵⁷

Kungliga Tekniska Högskolan är organiserad i tio skolor. Dessa skolor består i sin tur av institutioner, ledda av en prefekt, och vars verksamhet kan vara uppdelade i avdelningar. Till KTH:s skolor kan även centrumbildningar vara kopplade. Forskning inom byggnads- och bostadsforskning bedrivs främst vid *Skolan för Arkitektur och samhällsbyggnad*.

Skolan för Arkitektur och samhällsbyggnad (ABE)⁵⁸

Skolans verksamhet sträcker sig över naturvetenskap, teknik, samhällsvetenskap och humaniora och forskning bedrivs om olika aspekter av hur framtidens samhälle ska utformas och byggas. Skolan är uppdelad i sju institutioner och sex forskningscentra, varav här fyra institutioner och ett forskningscentrum behandlas. Dessa är *Arkitekturskolan*, *Institutionen för Bygghälsa*, *Insti-*

⁵² <http://www.mistraurbanfutures.se/pagaendeprojekt.4.7df4c4e812d2da6a416800073814.html>

⁵³ <http://www.mistraurbanfutures.se/nyheter/nyhetsarkiv2010/pressmeddelandeklimatanpassadstadsstrukturscenarierforframtidafrihamnen.5.79cc091012c369366d9800014990.html>

⁵⁴ <http://urbanempower.wordpress.com/>

⁵⁵ <http://www.mistraurbanfutures.se/pagaendeprojekt.4.7df4c4e812d2da6a416800073814.html>

⁵⁶ <http://www.urbangames.se/>

⁵⁷ <http://www.kth.se/om>

⁵⁸ http://www.kth.se/abe/om_skolan/valkommen-till-skolan-for-arkitektur-och-samhallsbyggnad-abe-vid-kth-1.6604

tutionen för Fastigheter och Byggnade, Institutionen för Samhällsplanering och miljö och CEFIN – Centrum för bank och finans.

3.2.3.1 Arkitekturskolan⁵⁹

På institutionen bedrivs forskning om bland annat arkitekturteknik, om design- och produktionsteknologi och om stadsbyggnad, hur stadens fysiska form bidrar till stadslivet. Institutionen är även internationellt uppmärksammasad för sin forskning inom feministisk arkitekturkritik.

SAD⁶⁰

Inom ramen för ämnesområdet stadsbyggnad är en forskargrupp vid namn *Spatial Analys & Design (SAD)* verksam vid institutionen, med forskning om det rumsliga systemets påverkan på olika sociala aspekter.

Kontaktuppgifter

Forskningsledare Lars Marcus, docent,
lars.marcus@arch.kth.se. telefon: 08-790 60 20

Exempel på projekt inom SAD

- *Stadsform och täthet: "Compact Sprawl"*. Avslutat forskningsprojekt om den förtätning av förortslandskapen som sker i och med urbaniseringen och som innebär exploateringsstryck på den obebyggda, i synnerhet grönområdena. Studien visar att utmaningen för dessa förstäder är att utveckla kompaktheten, kombinationen av täthet och grönyta, utan att tappa för mycket i rymlighet, relationen mellan täthet och grönyta, och också att detta är möjligt och hållbart.
- *Stadsform och segregation II: "Building cities but not Societies?"* Pågående projekt om det offentliga rummets betydelse för att utveckla integration och identifikation i samhället (social cohesion). Projektet studerar i vilken grad människor delar stadsrum, vilken roll stadsstrukturen spelar för detta och om stadsbyggandet därmed kan bidra eller försvåra för att utveckla en bredare samhällelig sammanhållning och identifikation.
- *Stadsform och territorialitet: "Suburbia in Territorial Transformation"*.⁶¹ Pågående studie om de territoriella förutsättningarna för förtätning av stadslandskapet särskilt med avseende på tillhörighet, trygghet och tillgänglighet.
- *Stadsform och social-ekologiska system: "De teoretiska och empiriska grunderna för ett social-ekologiskt stadsbyggande"*. Projektet är en utveckling av ramar för en social-ekologisk urbanmorfologi som kunskapsbas för att integrera ekologiska system i stadsbyggandet vid sidan av sociala och ekonomiska system.
- *Stadsform och urbanteori: "Spatialt kapital - en analytisk teori om hållbar stadsform"*. Projektet innebär en sammanställning av forskargruppen SAD:s tidigare forskning i form av en analytisk teori om hållbar stadsform med syfte att utveckla en kunskapsbas som kan användas i analyser av andra urbana kapital som ekonomiskt, socialt och ekologiskt kapital.

⁵⁹ <http://www.kth.se/abe/inst/arch>

⁶⁰ www.arch.kth.se/sad

⁶¹ <http://proj.formas.se/detail.asp?arendeid=19394>

3.2.3.2 Institutionen för Bygghvetenskap⁶²

Institutionen bedriver forskning inom ämnena byggmaterial, byggkonstruktion och hus- och anläggningsteknik. Institutionen är organiserad i sju avdelningar av vilka sex beskrivs kortfattat nedan med exempel på projekt vid respektive avdelning. Dessa är *Avdelningen för betongbyggnad*, *byggnadsmaterial*, *byggnadsteknik brobyggnad*, *installationsteknik och strömnings- och klimatteknik*.

Kontaktuppgifter

Prefekt Kjell Nilvér

prefekt@byv.kth.se, telefon: 08-790 86 77

Avdelningen för betongbyggnad⁶³

Forskning som rör både material- och konstruktionsaspekter på betongbyggande. Verksamheten på konstruktionssidan omfattar främst analys och dimensionering av bergförstärkningskonstruktioner i sprutbetong, stora betongdammar och dynamiskt belastade betongkonstruktioner. På materialsidan är verksamheten främst inriktad mot studier av speciella betongtyper såsom finpartikelbetong med extremt hög hållfasthet och beständighet, lågalkalisk betong för speciella tillämpningar samt sprutbetong med dess speciella struktur och krympningsförlopp.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Anders Ansell,

Anders.Ansell@byv.kth.se, telefon: 08-790 80 41

Exempel på projekt

- *Materialtegenskaper hos sprutbetong för bergförstärkning*. Sprutad betong för bergförstärkning studeras genom platsobservationer och laboratorieförsök. Särskilt fokuseras på hur risken för sprickor i betongen kan minimeras för att bibehålla det mekaniska skydd och brandskydd som sprutbetong i tunnlar ger.
- *Jordbävningsdimensionering av betongkonstruktioner inom kärnkraftsindustrin*. Projektet syftar till att ta fram riktlinjer för att dimensionera betongkonstruktioner i anslutning till kärnkraftverk och tillhörande anläggningar, med inriktning mot att anpassa internationellt använda metoder och riktlinjer till svenska förhållanden och svenska krav avseende påverkan av kraftiga vibrationer från t.ex. jordbävningar och jordskalv.

Avdelningen för byggnadsmaterial⁶⁴

Forskning om egenskaper och beteende hos byggnadsmaterial i olika miljöer. Särskilt fokus på ämnesområdena hållbarhet, fuktskador och energieffektivitet.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef och prefekt Kjell Nilvér,

Kjell.Nilver@byv.kth.se, Telefon: 08-790 86 77

⁶² http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/byv

⁶³ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/byv/avd/btg

⁶⁴ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/byv/avd/byma

Exempel på projekt

- *Biokompositer för användning i dörrar med hög ljudabsorberande förmåga.* Målet med detta projekt är att utveckla material lämpliga för dörrar med hög ljudabsorberande förmåga och med en hög andel trä eller andra biobaserade material- I första hand avses dörrar som är delvis exteriöra men ändå inte utsatta för väderpåverkan, exempelvis i hotell, skolor, sjukhus och flerbostadshus. Projektet ingår i kompetenscentret Ecobuild.
- *Biokompositer för utomhusbruk baserade på modifierat trä.* Projekt om fukt- och rötresistens hos så kallade trä-plast-kompositer (eng. WPC). Kompositerna består i huvudsak av en blandning mellan träspån och någon form av termoplast, antingen en konventionell plast eller ett biobaserat alternativ, och är i många delar av världen en av de snabbast växande materialtyperna inom byggsektorn. Projektet ingår i kompetenscentret EcoBuild.

Avdelningen för byggnadsteknik⁶⁵

Forskning om konstruktion och underhåll av byggnader för fuktsäkerhet, energieffektivitet, sund inomhusmiljö och god akustisk miljö.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Folke Björk,

Folke.Bjork@byv.kth.se, Telefon: 08-790 86 63

Exempel på projekt

- *Spara och bevara.* Om energieffektivisering i kulturhistoriska byggnader.
- *Det aktiva huset.* Om energilagring i byggnad och i markvärmelager.
- *Fuktsäkerhet i nybyggande och renovering.* Om den s.k. spaltmetoden, vilken innebär att fukt i väggar och golv leds bort med hjälp av värmedriven ventilation i väggar och golv.
- *Riksbyggens renoveringsverkstad.*⁶⁶ Projekt som utförs i samarbete med Riksbyggen och syftar till att lyfta fram goda exempel på renoveringsinsatser som bidrar till en minskning av energiförbrukningen i bebyggelsen. De goda exemplen ska fungera som piloter och förebilder för andra bostadsrättsföreningar i planering av, och beslut om, renoveringsåtgärder.

Avdelningen för brobyggnad⁶⁷

Forskningen innefattar planering och design av strukturer och broar, både gällande nybyggnation och renovering, med hänsyn till aspekter såsom exempelvis stabilitet, funktionalitet och hållbarhet.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Raid Karoumi, professor

Raid.Karoumi@byv.kth.se, telefon: 08-790 90 84

⁶⁵ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/byv/avd/byte

⁶⁶ <http://renoveringsverkstad.wordpress.com/>

⁶⁷ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/byv/avd/br

Avdelningen för installationsteknik⁶⁸

Forskning bedrivs inom fyra huvudområden:

- *Simulering*. Innefattar bland annat IDA-projektet där ett mål är att skapa en plattform för snabb och effektiv utveckling av samordnade datorprogram för de beräkningar och simuleringar som branschen behöver.
- *Ventilation*. Omfattar strömning av luft och föroreningar i människors närzon samt skyddsventilation.
- *Drift och underhåll*. Omfattar främst FDD som står för Fault Detection and Diagnosis och syftar till datorstödd övervakning av installationernas funktion.
- *Rör och kanaler*. Omfattar bland annat projekt om kanalers försmutsning samt produktion av rörsystem.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Ivo Martinac,

ivo.martinac@byv.kth.se Telefon: 08-790 78 36

Avdelningen för strömnings- och klimatteknik⁶⁹

Inriktning mot modeller och beräkningsmetoder för byggnader och byggd miljö. Såväl gas- som vätskeströmning samt grundläggande värmeöverföring, termisk komfort och spridningsmekanismer för luftföroreningar behandlas.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Sture Holmberg, professor

sture.holmberg@sth.kth.se Telefon: 08-790 97 75

Exempel på projekt

- *Indoor air quality and health problems in schools.*⁷⁰ Studie av vilka faktorer som bidrar till dåligt inomhusklimat och hälsoproblem i svenska skolor.
- *Energy efficient low-temperature systems in buildings.*⁷¹ Om system med reglering av temperaturen för att öka energieffektiviteten, exempelvis om olika typer av värmeelement och golvvärme.

3.2.3.3. Institutionen för Fastigheter och byggande⁷²

Institutionen bedriver forskning inom juridik, ekonomi, management och finansiering med koppling till fastighetsutveckling, byggande och fastighetsförvaltning. Centrala områden för institutionens forskning är rättigheter och rättighetssystem för fastigheter, prisbildning och värdering på fastighetsmarknaden, byggprocessen och finanssektorns roll i fastighetsbyggande. Institutionen är uppdelad i fem avdelningar, varav forskning inom Civilutskottets beredningsområde bedrivs främst vid två av dessa; *Bygg- och fastighetsekonomi* och *Fastighetsvetenskap*.

⁶⁸ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/byv/avd/itek

⁶⁹ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/byv/avd/stromning-klimat/stromnings-och-klimatteknik-1.13474?l=sv_SE

⁷⁰ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/byv/avd/stromning-klimat/projects/indoor-air-quality-and-health-problems-in-schools-1.14751?l=en_UK

⁷¹ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/byv/avd/stromning-klimat/projects/energy-efficient-low-temperature-systems-in-buildings-swedish-energy-agency-1.14729?l=en_UK

⁷² <http://www.kth.se/abe/inst/fob>

Kontaktuppgifter

Prefekt Thomas Kalbro, professor

thomas.kalbro@abe.kth.se Telefon: 08-790 86 15

Proprefekt Hans Lind, professor

hans.lind@abe.kth.se Telefon: 08-790 73 65

Exempel på projekt

- *En flexibel bostadsmarknad – problem och åtgärder.* Om problem och förslag rörande planering, byggande och förvaltning, både planlagstiftning, hyreslagstiftning och konkurrenslagstiftning.
- *Markägandets betydelse för bostadsbyggandet.* Projektet studerar effekter av kommun- eller byggherreägd mark på bostadsbyggandets inriktning och omfattning. En särskild fråga som behandlas är markägandets betydelse för konkurrens och utbudet av bostäder. Mot bakgrund av detta behandlas bland annat formerna för kommunernas s.k. markanvisningar.
- *Kostnader i bostadsbyggandet.*⁷³ Avslutad detaljstudie i form av en jämförelse mellan en liten byggherre, ett enmansföretag, och en av landets största byggföretag, med avseende på kostnader.
- *Plan- och byggprocessen – privata planinitiativ och tidsfrister.* Kan det norska systemet överföras till svensk lagstiftning? Studie av vilka lärdomar som kan dras av det norska systemet för plan- och byggprocessen. Projektet är en konkretisering av ett annat projekt med internationella jämförelser, initierat med anledning av att inga lagförslag följde på plan- och byggkommitténs diskussion om tidsfrister vid detaljplanering och bygglov.
- *Kommunernas detaljplanebestämmelser, Lagstöd? Tydlighet?* En studie av 400 detaljplaner var det konstateras att nästan hälften av planerna innehöll detaljplanebestämmelser som saknade lagstöd och/eller var otydliga.
- Flera projekt om expropriationsavtal och tvångsförvärv av mark och rättigheter.
- Flera projekt om regelsystemets utformning kring bostadsrätter, särskilt om bostadsrättslagens utformning. Publikationer har exempelvis berört årsavgifter, indragning av bostadsrätt och upplåtelse av bostadsrätt.
- *3D Property Rights - An Analysis of Key Factors Based on International Experience.*⁷⁴ Avslutad projekt om 3D-fastigheter/ägarlägenheter där karaktäristiska drag hos dessa fastigheter beskrivs – med hjälp av fallstudier av systemen i Tyskland och Australien – för att utröna vilka nyckelfaktorer som är av vikt för att skapa ett välfungerande och hållbart system för 3D-fastighetsbildning.
- *Lämplighetskraven i fastighetsbildningslagen - en rättsekonomisk analys.* Ett pågående projekt om bestämmelserna om krav på utformning av fastigheter för ett effektivt utnyttjande av markanvändningen är anpassade till de samhälls- och lagstiftningsförändringar som skett sedan bestämmelsernas införande på 1970-talet.
- Flera projekt om prisbildning och försäljningsmetoder för småhus och bostadsrätter. Inom detta område har det bland annat publicerats rap-

⁷³ http://www.kth.se/polopoly_fs/1.19797!48.pdf

⁷⁴ <http://kth.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:12580>

- porter om "lockpriser" vid försäljning av bostadsrätter och om belåningsgrader och risker för prisbubblor.
- Samhällsekonomiska kalkyler rörande olika typer av insatser i miljöprogramsområden, bland annat ett projekt om incitament för energieffektivisering i samband med upprustning av miljöprogrammet
 - *Organisatorisk förnyelse - om kommunikation, it och produktivitet*. Projekt vid institutionens avdelning för projektkommunikation. Studie av det sofistikerade samspelet mellan olika aktörer i två komplexa byggprojekt och hur det stöds av informationsteknologi. Studien ska visa informationsteknologins tillämpning i sitt sammanhang för att kunna bedöma användbarhet, meningsfullhet, framgångsvägar och utvecklingsbehov, och framgångsrika arbetsätt ska därmed kunna utgöra modell och förebild för nya projekt.

3.2.3.4. Institutionen för samhällsplanering och miljö⁷⁵

Institutionen är inriktad mot ämnesområdena samhällsplanering, miljö och hållbar utveckling, geoinformatik och bebyggelseanalys. Institutionens forskning bedrivs inom fyra olika avdelningar, varav tre här beskrivs kortfattat.

Avdelningen för urbana och regionala studier⁷⁶

Vid avdelningen bedrivs forskning om system, modeller och verktyg för utveckling och förvaltning av samhälle, mark och bebyggelse, med perspektivet att bebyggelseutveckling är ett uttryck för sociala, kulturella, ekonomiska och ekologiska drivkrafter i samhället.

Kontaktuppgifter

Prefekt Göran Cars, professor
goran.cars@abe.kth.se, telefon: 08-790 79 38

Forskningen vid avdelningen bedrivs inom tre forskningsprogram som beskrivs kortfattat nedan.

Urban planering och design⁷⁷

Gränsöverskridande ämnesområde mellan planering och design inriktat på urbana förhållanden, om stadsbyggandets beslutsprocesser, resultat och sambanden däremellan.

Kontaktuppgifter

Programkoordinator Krister Olsson
krister.olsson@abe.kth.se Telefon: 08-790 92 47

Exempel på projekt

- *How does the planning goal 'urban density' correspond to people's residential choices and everyday life? - Affordances in differing urban densities.*⁷⁸ Syfte att skapa en djupare förståelse för vad en ökad bebyggelsestäthet betyder för

⁷⁵ <http://www.kth.se/abe/inst/som>

⁷⁶ <http://www.kth.se/abe/inst/som/avdelningar/urban-studier>

⁷⁷ <http://www.kth.se/abe/inst/som/avdelningar/urban-studier/forskning/urban-planering-och-design-1.38348>

⁷⁸ http://researchprojects.kth.se/index.php/kb_1/io_10191/io.html

- de boendes vardagsliv. Studie av områden med olika hög grad av bebyggelsetäthet i Stockholmsområdet.
- *New urbanism & beyond – Designing cities for the future.*⁷⁹ Om ”new urbanism”, hur den urbana miljön formas, påverkar och kan utvecklas i framtiden.
 - *Exploring City Marketing in practice – Studies of small and medium-sized Swedish cities in a regional context.*⁸⁰ Studie av karaktären på tre svenska städers marknadsföring och denna marknadsförings effekter på invånarna i städerna.

*Regional planering och utveckling - RPD*⁸¹

Programmet fokuserar på lokala och regionala utvecklings- och omvandlingsprocesser, både planeringsaspekter och analyser av utvecklingsförlopp. Forskningen bedrivs utifrån olika perspektiv, såväl hur nationella och internationella processer påverkar regionala utvecklingsmönster som regionala och inomregionala, dvs. lokala perspektiv. Exempel på ämnen som behandlas i projekt är flyttmönstret i den utvidgade Mälardalen, regionala utvecklingsmöjligheter på europeisk nivå och nedbrytning av ESPON-resultat till svenska förhållanden.

Kontaktuppgifter

Programkoordinator Peter Brokking
peter.brokking@abe.kth.se Telefon: 08-790 92 70

Programkoordinator Mats Johansson
mats.johansson@abe.kth.se Telefon: 08-790 92 18

RuMM

Programgruppen tar ett sociokulturellt perspektiv på planerings- och policyprocesser. Forskningen rör frågor som maktrelationer, genus, diskurser, institutionella förutsättningar, samspelet mellan olika aktörer i planeringsprocesser samt samspelet mellan politik och planering och dess utfall i både byggd miljö och kultur- och naturmiljö. Forskningen berör exempelvis normer och metoder för medborgarsamverkan i planeringen och olika samhällsgruppers – uppdelade i ex. kön, klass och etnicitet – olika sätt att använda och uppleva staden.⁸²

Kontaktuppgifter

Programkoordinator Maria Håkansson
maria.hakansson@abe.kth.se Telefon: 08-790 92 80

Exempel på projekt inom RuMM

- *Att fläta samman socialt och ekologiskt i framtidens städer.* Projekt med syfte att utmejsla ett socialt perspektiv på dagens miljö- och stadsplaneringsarbete. Tre stora investeringsprojekt med finansiering från Delegationen för hållbara städer studeras utifrån hur ekologiska och sociala hållbarhetsaspekter integreras.

⁷⁹ http://researchprojects.kth.se/index.php/kb_1/io_10011/io.html

⁸⁰ http://researchprojects.kth.se/index.php/kb_1/io_10075/io.html

⁸¹ <http://www.kth.se/abe/inst/som/avdelningar/urban-studier/forskning/regional-planering-och-utveckling-rpd-1.39160>

⁸² <http://www.kth.se/abe/inst/som/avdelningar/urban-studier/forskning/ruMM-1.38320>

- *Helhetsperspektiv i sikte.* Att synliggöra förutsättningar för en samordnad planering. Projektet är en utvärdering av projektet *Den goda staden* och har studerat förutsättningarna för en samordnad planering bl.a. vad gäller roller, mandat, lärandeprocesser och vad som kan underlätta respektive försvåra samordning.

Avdelningen för Geoinformatik⁸³

Avdelningen ansvarar för forskning inom geografisk informationsteknologi, s.k. GeoIT, vilket innebär tekniker för insamling, lagring, visualisering, analys och presentation av geografiska data. Forskningen på avdelningen inriktar sig på metodutveckling och applikationer för GeoIT inom områden som hållbar urban/regional planering, miljöövervakning, brottsanalys och folkhälsa.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Hans Mattsson, professor
hans.mattsson@abe.kth.se Telefon: 08-790 8617

Exempel på projekt

- *ViSuCity – ett visuellt stadsplaneringsredskap för hållbar utveckling.*⁸⁴ Målet är att utveckla ett effektivt och interaktivt visualiseringsverktyg i 5D (3D + tid + hållbarhet); ViSuCity. Detta verktyg ska kunna användas för att underlätta informationsdelning, analyser, utveckling, presentation och kommunikation av idéer och förslag gällande hållbar utveckling i stadsplaneringsprocessen.

Avdelningen för Miljöstrategisk analys (FMS)⁸⁵

Avdelningen verkar med ett tvärvetenskapligt perspektiv i gränslandet mellan miljöfrågor, samhällsförändringar och teknikutveckling kring strategiska miljölösningar. Den mesta av forskningen bedrivs i form av mång- och tvärvetenskapliga projekt, ofta i samarbete med praktiker. Avdelningen arbetar med frågor som Hur kan ett hållbart samhälle se ut? Vad kan vi göra för att närma oss ett hållbart samhälle? och Hur kan vi mäta miljöpåverkan av produkter, tjänster och andra system? Forskningen rör ämnena samhällsplanering, byggnader och boende, och konsumtion.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Göran Finnveden
goran.finnveden@abe.kth.se Telefon: 08-790 73 18

Exempel på projekt

- *Situations of Opportunity in the Growth and Change of three Stockholm City Districts – everyday life, built environment and transport explored as Energy Usage Systems and Governance Networks (SitCit).*⁸⁶ Genom att skapa scenarier av framtida, mer hållbara Stockholmstadsdelar syftar detta projekt till att undersöka hur bostadsbebyggelse, privattransporter och vardagsliv kan göras mer miljömässigt hållbart. Såväl fysiska/tekniska strukturer, institutionella förhållanden, och socio-kulturella aspekter

⁸³ <http://www.kth.se/abe/inst/som/avdelningar/geo/gis>

⁸⁴ <http://www.kth.se/abe/inst/som/avdelningar/geo/gis/forskning/projekt/visucity-1.80709>

⁸⁵ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/som/avdelningar/fms

⁸⁶ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/2.1233/2.3377/situations-of-opportunity-in-the-growth-and-change-of-three-stockholm-city-districts-1.13974

inkluderas. Centralt i det pågående projektet är kopplingen mellan vad som kan förändras och vem som kan förändra. I förlängningen syftar projektet till att bidra med kunskap för en mer miljömässig strategisk och långsiktig samhällsplaneringspraktik.

- *Environmental Management in Large-scale Construction Projects - learning from Hammarby Sjöstad.*⁸⁷ En kvalitativ studie som undersöker miljöarbetet med Hammarby Sjöstad-projektet för att dra lärdomar av detta inför miljöarbete med framtida byggprojekt.
- *Bygg- och fastighetssektorns miljöpåverkan.*⁸⁸ På uppdrag av Boverket har tillsammans med SCB utvecklats en metod och beräknat bygg- och fastighetssektorns miljöpåverkan inklusive en tidsserie från 1993. Resultaten indikerar exempelvis att bygg- och fastighetssektorn står för en stor del av Sveriges miljöpåverkan, och att utsläppen från produktion av byggnadsmaterial och från transporter har ökat.
- *Methods and concepts for sustainable renovation – MECOREN.*⁸⁹ I detta projekt undersöks möjligheter för att öka energieffektiviteten i det svenska beståndet av flerbostadshus. Projektet innefattar en genomgående kartläggning av hela beståndets tekniska status vad gäller energiaspekter och fallstudier för specifika hus som bedöms vara representativa för beståndet, exempelvis från miljonprogrammet. För fallstudierna föreslås åtgärder för vilka livscykelkostnadsberäkningar och analyser med hjälp av energisimuleringsverktyg utförs. MECOREN studerar också hur det svenska miljöklassningsverktyget MiljöByggnad kan tillämpas för att styra och att utvärdera renoveringsåtgärder med hänsyn till aspekter såsom energi-, inomhusmiljö och materialanvändning.
- *Environmental life cycle costing for construction and building (ECOCOOL).*⁹⁰ Projekt om att inkludera miljökostnader i beräkningen av Life cycle costing (LCC) som kan användas som ett verktyg för att beräkna kostnader för en byggnads hela livscykel. Genom inkludering av miljökostnader kan hänsyn till miljöaspekter tas tidigt i byggnadsprocessen.
- *Environmental classification of buildings.* Avslutat projekt som syftat till utvecklingen av ett system om miljöklassificering av byggnader.

3.2.3.5. Cefin – Centrum för bank och finans⁹¹

Cefin är ett centrum för forskning, utbildning och näringslivssamverkan inom områdena bank och finans vid Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad vid KTH. Ett av centrals ämnesområden är fastighet och finans där det bedrivs forskning om bostadsmarknaden utifrån ett finansiellt perspektiv.

Kontaktuppgifter

Centrumföreståndare Kent Eriksson

kent.eriksson@abe.kth.se Telefon: 08-790 73 09

⁸⁷ http://researchprojects.kth.se/index.php/kb_1/io_9987/io.html?print=1&pdf=

⁸⁸ http://www.boverket.se/Global/Webbokhandel/Dokument/2009/Bygg_och_fastighetssektorns_miljopaverkan.pdf

⁸⁹ <http://proj.formas.se/detail.asp?arendeid=19736>

⁹⁰ http://researchprojects.kth.se/index.php/kb_1/io_10430/io.html

⁹¹ <http://www.kth.se/abe/centra/cefin/forskning/fastighet-och-finans-1.42361>

Exempel på projekt

- *Hur kan regionala skillnader i antalet exekutiva auktioner på fastighetsmarknaden i Sverige förklaras?*⁹² Syftet med forskningsprojektet har varit att analysera den svenska fastighetsmarknaden med avseende på obestånd och risker. Huvudstudien förklarar antalet exekutiva auktioner i Sverige regionalt och över tiden och undersöker varför det finns regioner som sällan drabbas av dessa risker, medan det finns vissa regioner som uppvisar höga risker även under ganska goda betingelser. En fortsättning på projektet avser att studera vilken roll lokala bankkontor har på antalet obestånd och de risker som är kopplat till obestånden, mot bakgrund av att antalet lokala bankkontor har minskat.
- *Utveckling av ett nytt hedoniskt bostadsprisindex.*⁹³ Forskningsprojekt med syfte att utveckla ett nytt förbättrat bostadsprisindex, där bland annat hänsyn tas till olika kvalitetsaspekter och därmed till heterogeniteten på bostadsmarknaden, och som uppdateras regelbundet.
- *Hur kan framtidens bostadsområden bli ännu bättre?*⁹⁴ Målsättningen med projektet är att finna en metodik som gör det möjligt att identifiera och verifiera vad i den bebyggda miljön som påverkar hushåll i deras beslut att köpa eller inte köpa en bostadsrätt, och att använda kunskapen för att förbättra utformningen av bostadsområden som är långsiktigt hållbara.

3.2.3.6 Forskningskluster för en hållbar stads- och bebyggelseutveckling

För att knyta samman de över hundra forskare vid ett flertal institutioner och centrum inom Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad vid KTH som aktivt jobbar med hållbarhetsfrågor utvecklas har, med start 2010, två skolgemensamma kluster: *Urban Hållbarhet och Design* och *Teknik för en Hållbar Byggd Miljö* bildats. Fokus i det initiala skedet är att etablera nya tvärdisciplinära forskarnätverk som effektivt svarar på aktuella utmaningar i byggandet av framtidens hållbara städer, och skapar dynamiska kontaktytor inom respektive problemområde mot industri och samhälle. Verksamheten i de båda klustren är under uppbyggnad.

Kontaktuppgifter

Urban Hållbarhet och Design

Koordinator Amy Rader Olsson

amy.olsson@abe.kth.se Telefon: 08-790 79 13

Sammanställande, referensgrupp: Göran Cars

goran.cars@abe.kth.se Telefon: 08-790 79 38

Design och Teknik för en Hållbar Byggd Miljö

Koordinator Kristina Lundberg

kristina.lundberg@ecoloop.se

⁹² http://www.kth.se/polopoly_fs/1.43238!Hur%20kan%20regionala%20skillnader%20i%20antalet.pdf

⁹³ http://www.kth.se/polopoly_fs/1.43238!Utveckling%20av%20nytt%20hedoniskt%20bostadsprisindex.pdf

⁹⁴ https://www.kth.se/polopoly_fs/1.42361!Hur%20kan%20framtidens%20bostadsomr%C3%A5den%20bli%20C3%A4nnu%20b%C3%A4ttre.pdf

Sammanställande, referensgrupp: Vladimir Cvetkovic
vladimir.cvetkovic@abe.kth.se Telefon: 08-790 62 90

3.2.4 Linköpings universitet⁹⁵

Verksamheten vid Linköpings universitet är organiserad i storinstitutioner, där flera ämnen finns samlade. En av dessa är *Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling (IEI)* där det pågår ett flertal forskningsprojekt inom i första hand tre områden: industriella energisystem, lokala och regionala energisystem samt byggnadens energisystem. Det är exempel på projekt inom *Byggnaders energisystem* som behandlas här.

Kontaktuppgifter

Kontaktperson *Byggnaders energisystem*: Bahram Moshfegh, professor
bahram.moshfegh@liu.se, telefon: 013-28 11 58

Exempel på projekt inom Byggnaders energisystem

- *Energisystemanalys av kulturhistoriskt värdefulla byggnader.*⁹⁶ Studerar energi- och inomhusklimatfrågor i en gemensam analys för att minska energianvändningen samtidigt som inventarier och byggnader bevaras åt eftervärlden i kulturhistoriskt värdefulla byggnader.
- *Komfort och inomhusmiljökonsekvenser av strukturerad energieffektivisering för vårdlokaler.*⁹⁷ Syftet är att dokumentera och utveckla en fastighetsanpassad strukturerad metodik för analys av energisystemen och komfort specifikt i vårdlokaler som tar hänsyn till driftoptimering av befintliga installationer med hänsyn till inomhusmiljö och yttre miljöpåverkan.
- *Lågenergihus i Sverige.*⁹⁸ I projektet kommer ett verktyg för samtidig värdering av energianvändning, energiförbrukning samt byggnadsenergi att tas fram. Olika byggnadsåtgärder som studerar byggnadsmaterialen och olika system för uppvärmning, kyla och ventilation kommer att beaktas. Verktöget ska användas för att påvisa potentialerna till effektivisering på olika platser i byggnadens livscykel samt var åtgärder i befintliga och nya byggnader bör sättas in för största effekt.

3.2.5 Lunds Tekniska Högskola

Lunds Tekniska Högskola (LTH) bildades 1961 och är den tekniska fakulteten på Lunds universitet. Utbildnings- och forskningsverksamheten bedrivs vid högskolans 19 institutioner, som leds av en prefekt. Bostads- och byggnadsforskning bedrivs främst vid *institutionen för Arkitektur och byggd miljö*, *institutionen för Bygghälsa* och *institutionen för Bygg- och miljöteknologi*.

⁹⁵ <http://www.iei.liu.se/energi/forskning?l=sv>

⁹⁶ <http://www.iei.liu.se/energi/forskning/vardefulla-byggnader?l=sv>

⁹⁷ <http://www.iei.liu.se/energi/forskning/komfort?l=sv>

⁹⁸ <http://www.iei.liu.se/energi/forskning/lagenergihus?l=sv>

3.2.5.1. Institutionen för Arkitektur och byggd miljö⁹⁹

Vid institutionen bedrivs forskning inom ämnesområdena arkitektur, bebyggelsevård, boende och bostadsutveckling, energi och byggnadsdesign, stadsbyggnad, utlandsbyggande och miljöpsykologi. Respektive avdelning beskrivs här kortfattat.

Kontaktuppgifter

Prefekt Lars-Henrik Ståhl

Lars-Henrik.Stahl@arkitektur.lth.se Telefon: 046-222 76 11

Avdelningen för Bebyggelsevård¹⁰⁰

Avdelningen bedriver uppdragsforskning i samverkan med flera externa aktörer inom t ex byggnadsförvaltning och materialindustri. Aktuella forsknings- och doktorandarbeten behandlar transformering av sentida arkitektur, restaurering, förvaltnings- och ekonomistyrning av byggnadsvård, byggnadsundersökning, stenmaterialet samt forskningskoordinering.

Avdelningen för byggnadsfunktion¹⁰¹

Forskning om relationen människa - byggd miljö i de avseenden som har betydelse för arkitektonisk gestaltning. Om den byggda miljöns tillkomst, användning och förändring. Användarperspektivet är grundläggande för de kunskaps- och kommunikationsfrågor i designprocessen som särskilt fokuseras.

Avdelningen för Energi och Byggnadsdesign¹⁰²

Fokus på mål och medel för att skapa energieffektiva byggnader, t ex genom att isolera byggnader väl samt att utnyttja solenergi och dagsljus och att använda solskydd för att skärma av oönskad solinstrålning. Effekter av olika byggnadsutförningar studeras med avseende på energianvändning (både kyla och värme) och termiskt och visuellt inomhusklimat.

Exempel på projekt

- *Passivhus – demonstrationsprojekt.*¹⁰³ Fyra demonstrationsprojekt av passivhus, byggda i Värnamo, Frillesås, Alingsås och Lidköping.
- *Energieffektiv kontorsbyggnad med låg internvärme.*¹⁰⁴ Projekt med syfte att öka kunskapen om hur byggbranschen i Sverige kan säkerställa kostnadseffektiva kontorsbyggnader med bra inneklimat och låg energianvändning.
- *Byggnadsintegrerade koncentrerande element för solcellssystem.*¹⁰⁵ Investeringskostnaden och därmed energikostnaden från ett solcellssystem är idag alltför hög för att kunna konkurrera med konventionell elproduktion i områden med tillgång till elnätet. De genomförda projekten visar att det huvudsakliga problemet är de höga intensiteter och de höga temperaturer på solcellsytan som de koncentrerande elementen orsakar. I projektet har det visats att dessa problem kan minimeras om reflekto-

⁹⁹ <http://www.arkitektur.lth.se>

¹⁰⁰ <http://www.bv.lth.se/>

¹⁰¹ <http://www.byggfunk.lth.se/>

¹⁰² <http://www.ebd.lth.se/>

¹⁰³ http://www.ebd.lth.se/forskning/passivhus_demonstrationsprojekt/

¹⁰⁴ http://www.ebd.lth.se/forskning/energieffektiv_kontorsbyggnad_med_laag_internvarme/

¹⁰⁵ http://www.ebd.lth.se/forskning/byggnadsintegrerade_koncentrerande_element_foer_solcellssystem/

rerna utformas korrugerade för att på så sätt uppnå en kontrollerad ljusspridning.

Avdelningen för boende och bostadsutveckling¹⁰⁶

Forskning om urbanisering och planeringsprocesser från förslag till utvärdering och relaterade ämnen. Betydelsefulla forskningsområden är bl.a. byggande med begränsade resurser, teknologiöverföring, och ”self-help housing”.

Avdelningen för miljöpsykologi¹⁰⁷

Miljöpsykologin studerar hur människan upplever sin omgivning och påverkas av den, samt hur människan genom sitt beteende själv påverkar miljön. Ämnet behandlar både den fysiska och den sociala miljön och samspelet mellan dem. Det kan röra sig om interiörer, stadsrum eller landskap. Forskningen är oftast helhetsbetonad men även enstaka miljöfaktorer studeras.

Avdelningen för Stadsbyggnad/Sustainable Urban Design¹⁰⁸

Forskning om den fysiska miljön på olika skalnivåer från detaljutformning av stadsrum till strukturell planering i regional skala. Det övergripande målet är att åstadkomma långsiktig kvalitet - attraktivitet - i stadsmiljön och långsiktig miljömässig hållbarhet.

3.2.5.2. Institutionen för Byggetvetenskaper¹⁰⁹

Vid institutionen för byggetvetenskaper bedrivs forskning inom ramen för sex olika ämnesområden, vilka är byggnadskonstruktion, byggnadsmekanik, byggproduktion, hållfasthetslära, projekteringsmetodik och teknisk akustik. Nedan beskrivs respektive avdelning kortfattat.

Kontaktuppgifter

Prefekt Göran Sandberg

goran.sandberg@construction.lth.se Telefon: 046-222 81 46

Avdelningen för Byggnadskonstruktion¹¹⁰

Forskning inom byggeteknisk utformning av byggnader, konstruktionens betydelse för energianvändningen, bärförmåga, beständighet, säkerhet, brandskydd och bra inneklimat.

Exempel på projekt

- *Glass as structural building material.* Om användning av glas som byggnadsmaterial.
- *Fire simulation.* Olika simuleringar av brand, exempelvis av spridningen på en brand.

¹⁰⁶ <http://www.hdm.lth.se/>

¹⁰⁷ <http://mpe.arkitektur.lth.se/>

¹⁰⁸ <http://www.stadsbyggnad.lth.se/>

¹⁰⁹ <http://www.byggetvetenskaper.lth.se>

¹¹⁰ <http://www.bkl.lth.se/>

Avdelningen för byggnadsmekanik¹¹¹

Forskning inom strukturmekanik, materialmodellering och beräkningsmetoder. Särskilt fokus på IT-metoder och IT-simulationer inom strukturmekanik.

Avdelningen för byggproduktion¹¹²

Ämnesområdet Byggproduktion behandlar den ledning, administration, produktionsteknik och verktyg som krävs vid genomförande av byggprojekt från idé till återbruk. Centralt inom forskningsämnet är frågan hur samverkan mellan de många aktörerna i byggprocessen skall organiseras för att få en effektiv process.

Forskningsområden med exempel på projekt

- *Projektledning*. Projekt: Förankring av byggprojekt, Förankringsmetoder i byggprocessen.
- *Resurshushållning*. Projekt: Återbruk av byggmaterial, Återvunna huset i livscykelperspektiv (Sustainable building), Waste management.
- *Innovationer/Förändringar*. Projekt: Kunskapsuppbyggnad inom byggsektorn, Kvalitetsäkrade konstruktioner (utformning av system för erfarenhetsåterföring), Samverkan som stödjer ett innovativt klimat.
- *Byggprocessen*. Projekt: Konkurrens vid nya samverkansformer, Den svensk/danske parallellbyggesag i Øresundsregionen, European Village Evaluation, Ny byggprocess (Svedala modellen).
- *Produktionsteknik*. Projekt: Radon, elektriska och magnetsiska fält samt emissioner, Lägre kostnader med volymelement, Ny mursten för skalmur, Lättbyggnadsteknik i flera våningar
- *Vetenskaplig metodutveckling*. Projekt: Byggforskning (processer och vetenskaplighet), Vetenskaplighet (Utvärdering av tre implementeringsprojekt inom IT Bygg och Fastighet).

Avdelningen för projekteringsmetodik¹¹³

Forskning om designmetodik för utformning av byggd miljö. Arbete med frågor om arkitektonisk utformning, informations- och kommunikationsteknologi, ICT, industriellt byggande och lean construction.

Avdelningen för Teknisk Akustik¹¹⁴

Främst forskning om ljud i byggd miljö; rumsakustik (att designa rum med bra ljudegenskaper), strukturakustik (ljud och vibrationer i fasta strukturer) och psykoakustik. Ofta handlar det om bullerreduktion, men även om att förstärka och förfina bra ljud. Samhälls- och trafikbuller förekommer också. Nyckelord är byggnadsakustik, träbyggnad, ljudisolering, stegljud och ljudabsorption.

¹¹¹ <http://www.byggmek.lth.se/>

¹¹² <http://www.bekon.lth.se/>

¹¹³ <http://www.caad.lth.se/>

¹¹⁴ <http://www.akustik.lth.se/>

3.2.5.3 Institutionen för Bygg- och miljöteknologi¹¹⁵

Vid institutionen bedrivs forskning om byggande av hus, broar, dammar, vattenledningar vad gäller funktion, säkerhet, miljöpåverkan och uthållighet. Forskningens fokus ligger inom ämnesområdena brandteknik och riskhantering, byggnadsfysik, byggnadsmaterial, installationsteknik, konstruktionsteknik och teknisk vattenresurslära. Ämnen där institutionen är särskilt framstående är exempelvis brandsäkerhet i byggnader, beständighet för betong och stenmaterial och tillförlitlighet i konstruktioner. Verksamheten är uppdelad på sex avdelningar, av vilka fyra presenteras kort nedan. Dessa är avdelningarna för *byggnadsfysik*, *byggnadsmaterial*, *installations- och klimatiseringslära* och *konstruktionsteknik*.

Kontaktuppgifter

Prefekt Rolf Larsson

Rolf.Larsson@tvrl.lth.se Telefon: 046-222 73 98

Avdelningen för byggnadsfysik¹¹⁶

Forskning i grundläggande och tillämpad byggnadsfysik, i första hand värme- och fukttransport och luftströmning i byggnadsdelar och byggnader. Fokus på konstruktionen av byggnadsdelar såsom grunder, ytterväggar, fönster och tak och deras anslutningar för att uppfylla krav på fuktsäkerhet, energi- och resurshushållning, komfort och inneklimat m.m. Dessutom utveckling och tillämpning av beräkningsmodeller anpassade för PC-datorer.

Kontaktuppgifter

Avdelningsföreståndare Jesper Arfvidsson, professor

jesper.arfvidsson@byggtek.lth.se Telefon: 046-222 73 87

Avdelningen för byggnadsmaterial¹¹⁷

Tyngdpunkten inom forskning och forskarutbildning ligger för närvarande på cement- och träbaserade byggnadsmaterial och ytskikt på sådana material.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Lars Wadsö, professor

lars.wadso@byggtek.lth.se Telefon: 046-222 95 92

Exempel på projekt

- *Energieffektivisering av efterkrigstidens flerbostadshus genom beständiga tilläggsisoleringssystem.*¹¹⁸ Projektet inriktas mot puts på mineralull och puts på ventilerade skivor vid tilläggsisolering som metoder för att energieffektivisera flerbostadshus från efterkrigstiden.
- *Sensobyg - Sensorbaseret övervakning i byggeriet (trådlösa sensorer).*¹¹⁹ LTH delaktiga flera av delprojekten i större forskningsprogram i Danmark som syftar till att utnyttja trådlösa fuktsensorer i byggbran-

¹¹⁵ <http://www.byggmiljo.lth.se/>

¹¹⁶ <http://www.byfy.lth.se/>

¹¹⁷ <http://www.byggnadsmaterial.lth.se/>

¹¹⁸ http://www.byggnadsmaterial.lth.se/forskning/projekt/energieffektivisering_med_putsade_fasader/

¹¹⁹ http://www.byggnadsmaterial.lth.se/forskning/projekt/sensobyg_traadloesa_sensorer/

schen: våtrum, inneklimat, byggnadsdelar, betongelement, broar mm.

- *Kritiska fuktillstånd för byggnadsmaterial - bättre kunskap för kortare torktider.*¹²⁰ Projektet syftar till att förkorta uttorkningstiderna för byggfukt i betonggolv som skall beläggas med fukt känsliga ytmaterial.

Avdelningen för installations- och klimatiseringslära¹²¹

Forskningen har en systemanalytisk och metodutvecklande inriktning med syfte att utforma energieffektiva och funktionssäkra installationssystem som ger bra inneklimat i samverkan med byggnaden.

Nuvarande forskning innefattar bland annat

- konvertering av direkt-elvärmade hus till alternativa värmesystem
- vädring och ventilation i skolor
- system för brandsäkerhet
- analyser och beräkningar av inneklimatet i olika typer av byggnader

Kontaktuppgifter

Avdelningsföreståndare Lars Jensen, Professor
lars.jensen@hvac.lth.se Telefon: 046-222 73 51

Avdelningen för konstruktionsteknik¹²²

Forskning inom områden som behandlar dimensionering och konstruktiv utformning av de bärande delarna av byggnadsverk för såväl husbyggnader som broar och anläggningar. Forskningen innehåller dels en allmän materialoberoende del som gäller laster, säkerhetsfrågor, krav, byggnaden som system, informationsöverföring m.m. dels en materialberoende del som omfattar konstruktioner av främst trä, betong och stål.

Kontaktuppgifter

Avdelningsföreståndare Annika Mårtensson, Professor
annika.martensson@kstr.lth.se Telefon: 046-222 73 59

3.2.5.4 Fuktcentrum¹²³

Ett forskningscentrum vid LTH som inrättades år 2000 och som syftar till att stärka forskning och utbildning som från ett samhälleligt perspektiv rör fuktområdet i byggbranschen. Forskningen som bedrivs av forskare på flera institutioner på LTH såväl som vid SP, rör både fuktsäkert utförande vid nybyggnation och åtgärder av fuktskador och fuktproblem i befintliga byggnader.

Kontaktuppgifter

Föreståndare Ingemar Samuelson
ingemar.samuelson@sp.se Telefon: 0105-16 51 59

¹²⁰ http://www.byggnadsmaterial.lth.se/forskning/projekt/kritiska_fuktillstaand_torktider/

¹²¹ <http://www.hvac.lth.se/>

¹²² <http://www.kstr.lth.se/>

¹²³ http://www.fuktcentrum.lth.se/om_fuktcentrum/

Exempel på projekt

- Projekt om säkerställandet av att energieffektiviserande åtgärder i befintlig bebyggelse inte leder till fukt eller inomhusmiljöproblem.
- Projekt om inomhusmiljö och mögel, både om "friska" hus där inomhusmiljön inte är påverkad av mögel och hälsoproblem förknippat med inomhusmiljö påverkat av mögel.
- Projekt om verktyg för optimering av byggtorkning

Framtidens trähus¹²⁴

Forskningsprogram som startade i november 2007. Samarbete mellan forskare på LTH och bygg- och trähusindustrin, med syfte att finna nya energieffektiva byggkonstruktioner, uppvärmnings- och ventilationssystem för framtidens trähus. Nya lösningar ska förenas med en god inomhusmiljö. Projektet finansieras av VINNOVA och är ett led i en omställning av byggprocesser för att uppfylla EU:s energidirektiv och nya regler i "Regelsamling för byggande - Boverkets byggregler" (BBR).

3.2.6 Luleå tekniska universitet¹²⁵

Vid Luleå tekniska universitet bedrivs forskning inom 70 forskningsområden fördelade på sex prioriterade områden och sex utvecklingsområden. Ett av dessa prioriterade områden är *Kundanpassat byggande*. Från att verksamheten har varit uppdelad i 13 institutioner ser organiseringen för den 1:a januari 2011 annorlunda ut med endast sex institutioner vid universitetet. Dock är denna organisationsförändring så ny att tillgänglig information från universitetet följer den gamla uppdelningen, varför så även görs här. Bostads- och byggforskningen bedrivs främst vid institutionen för samhällsbyggnad.¹²⁶

Forskningen kring bostads- och byggfrågor bedrivs främst vid två av institutionens fem avdelningar, *avdelningen för Arkitektur och infrastruktur* och *avdelningen för Byggkonstruktion*. Forskningen rör ämnen såsom byggproduktion, fysisk planering, konstruktionsteknik, stålbyggnad och träbyggnad.

Kontaktuppgifter

Prefekt Ulla Grönlund

ulla.gronlund@ltu.se Telefon: 0920-49 14 22

Avdelningen för Arkitektur och infrastruktur¹²⁷

Avdelningen består av forskargrupperna: Arkitektur, Byggproduktion/Produktionsledning, Förnyelsebar energi, Trafikteknik och Stadens vatten/VA-teknik.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Charlotta Johansson

Charlotta.M.Johansson@ltu.se Telefon: 0920-49 18 67

¹²⁴ <http://www.framtidenstrahus.se/index.htm>

¹²⁵ <http://www.ltu.se/d173>

¹²⁶ Enligt den nya institutionsindelningen finns istället institutionen för samhällsbyggnad och resurser.

¹²⁷ <http://www.ltu.se/shb/2.1530>

Forskargrupper

- *Arkitektur*.¹²⁸ Omfattar forskning inom teknisk arkitektur, stadsbyggnad och fysisk planering integrerad med hållbar utveckling.
- *Byggproduktion/Produktionsledning*.¹²⁹ Forskning om exempelvis byggherren som förändringsagent, produktivitetmätningar i byggbranschen och riskhanteringar i entreprenadprojekt.
- *Stadens vattensystem/VA-Teknik*.¹³⁰ Forskning om uthålliga vattensystem inom byggd miljö - kvalitet, behandling, transport, systemanalys och management. Fokus på snö och dagvattenkvalité och -rening, klimatförändringar och VA system, ledningsnät och avloppsrening i småskaliga avlopp.
- *Fysisk planering*.¹³¹ Fokus på arbetsgång, planprocesser och planverktyg för att underlätta utvecklingen av ett hållbart samhälle. Bland annat bedrivs forskning inom planindikatorer, dels för energi och dels för tillgänglighet. Målgrupp för forskningen är myndigheter och kommunala aktörer. Forskningsprojekten inriktar sig bland annat på planprocesser och planverktyg.

Avdelningen för byggkonstruktion¹³²

Avdelningens kärnkompetens är byggande och användande av de traditionella konstruktions- och byggnadsmaterialen betong, stål och trä, gärna i kombination med nya material som kolfiber, naturliga fibrer och is och genom nyttjande av innovativa teknologier. Forskning inom traditionella områden som konstruktion och materialegenskaper liksom inom nya områden som tillståndsbedömning, reparation och förstärkning, industriellt byggande, risk och säkerhet och informationsteknologi i byggandet.

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Martin C. Nilsson

martin.c.nilsson@ltu.se Telefon: 0920-49 25 33

Forskargrupper

- *Konstruktionsteknik*.¹³³ Exempel på projekt: Självkompakterande betong, Bedömning och livslängd av betong betongkonstruktioner, Betongens brottmekaniska egenskaper och beteende vid utmattning, Krafter och friktion i is.
- *Stålbyggnad*.¹³⁴ Forskning om stålstrukturer i vid mening och ämnen som stabilitetsproblem, svetsade och bultade förband, tunna skivstrukturer, lätta fackverk, sammansatta strukturer, tryckkärl, materialmodellering. Internationellt erkända på området och mycket involverade i utvecklingen av "the Eurocode family". Även delaktiga i forskning rörande byggnadsprocessen, miljöaspekter på byggande och risk och säkerhet från ett miljö- och strukturellt perspektiv.

¹²⁸ <http://www.ltu.se/shb/2.1530/Arkitektur>

¹²⁹ <http://www.ltu.se/shb/2.1530/d2088>

¹³⁰ <http://www.ltu.se/shb/2.1530/d2286>

¹³¹ <http://www.ltu.se/shb/2.1530/Arkitektur/forsk/1.34233>

¹³² <http://www.ltu.se/shb/2.2079>

¹³³ <http://www.ltu.se/shb/2.2079/d154/d175>

¹³⁴ <http://cee.project.ltu.se/~steel>

- *Träbyggnad*.¹³⁵ Forskningen inriktad mot industrialiserad produktion, träbyggnadsteknik, processhantering. Syftet är att utveckla en större förståelse av träbyggnad och hur konstruktionsprocessen kan förbättras då man använder trä.

3.2.7 Högskolan i Gävle¹³⁶

Ett av Högskolan i Gävles profilområden är forskningsområdet ”byggd miljö” inom vilket högskolan år 2010 erhöll rätt att bedriva egen forskarutbildning. Högskolan består av tre akademier vilka var och en leds av en akademichef. Forskningen inom ”byggd miljö” bedrivs vid *Akademien för teknik och miljö*. Vid akademien bedrivs en rad olika projekt bland annat inom högskolans profilområde ”byggd miljö”. Denna forskning som bland annat rör byggnads-kvalitet och inomhusmiljö bedrivs på *Avdelningen för bygg- energi och miljöteknik*.

*Avdelningen för Bygg- energi- och miljöteknik*¹³⁷

Inom ämnet byggnadskvalitet bedrivs forskning inom området EcoEffect (en metod för att mäta och värdera miljöpåverkan från en fastighet under en tänkt livscykel), och i *Urban Climate Spaces* (syftet är att "investigate urban public spaces with regard to their microclimate and its importance for how the spaces are used and experienced").

Inom ämnet inomhuskvalitet bedrivs tillämpad laborativ forskning inom ämnen materialteknik, tillämpad psykologi och ventilation – luftkvalitet.

Forskargrupper inom inomhuskvalitet

- *Materialteknik*.¹³⁸ Forskningstema för gruppen är funktion över tid för material, produkter, komponenter och tekniska system för primärt byggnader och infrastrukturkonstruktioner. Om frågor som prediktion av livslängd för material och produkter, livslängdsplanering av byggda strukturer, tekniker och system för prediktivt underhåll, samt mätning, klassificering och modellering av användnings- eller nedbrytningsmiljö för produkter. Utpräglat miljödriven forskning.
- *Tillämpad psykologi*.¹³⁹ Forskning om hur inomhusmiljön (buller, belysning, klimat, luftkvalitet) påverkar människors kognition (uppmärksamhet, minne, inlärning, problemlösning) komfort och upplevelser.
- *Installationsteknik*.¹⁴⁰ Inriktning på att utveckla och prova metoder för effektiv ventilation av byggnader och distribution av tillförd luft inom byggnaden. Fokus ligger på luftrörelser och borttransport av luftföroreningar, men även termiskt klimat och energiflöden ingår regelmässigt i studierna.

¹³⁵ <http://www.ltu.se/shb/2.2079/d154/d177>

¹³⁶ <http://www.hig.se/Organisation/Akademier/Akademien-for-teknik-och-miljo.html>

¹³⁷ <http://www.hig.se/Organisation/Akademier/Akademien-for-teknik-och-miljo/Forskning-vid-akademien.html>

¹³⁸ <http://www.hig.se/Organisation/Akademier/Akademien-for-teknik-och-miljo/Avdelningar/Avdelningen-for-bygg-energi-miljoteknik/Byggvetenskap---byggnadsmaterialteknik.html>

¹³⁹ <http://www.hig.se/Organisation/Akademier/Akademien-for-teknik-och-miljo/Avdelningar/Avdelningen-for-bygg-energi-miljoteknik/Byggvetenskap---tillampad-psykologi.html>

¹⁴⁰ <http://www.hig.se/Organisation/Akademier/Akademien-for-teknik-och-miljo/Avdelningar/Avdelningen-for-bygg-energi-miljoteknik/Byggvetenskap---installationsteknik.html>

Kontaktuppgifter

Avdelningschef Ulf Larsson

ulf@hig.se Telefon: 026-64 87 91**3.2.8 Linnéuniversitetet**¹⁴¹

Linnéuniversitetet bildades i januari 2010 som en sammanslagning av Växjö universitet och Högskolan i Kalmar. Vid *Institutionen för teknik* är ett av forskningsområdena *Byggteknik* inom vilket det huvudsakliga fokuset är på ämnena träbyggnadsteknik och tillämpad mekanik. Målet är att utveckla trä och träbaserade material för användning i modernt byggande.

Kontaktuppgifter

Anders Olsson, Chef för avdelningen för byggteknik

anders.olsson@lnu.se Telefon: 0470-70 89 85**3.2.8.1 Centrum för byggande och boende med trä (CBBT)**¹⁴²

Linnéuniversitetet (dåvarande Växjö universitet) bildade CBBT tillsammans med Växjö kommun, Södra och Trätek. Bakgrunden är det fokus på träbyggnade som finns inte bara lokalt i Växjö utan också funnits nationellt, t ex i form av den så kallade träbyggnadsstrategin som genomfördes under åren 2006–2008. Södra tillsammans med Skanska var föregångare när man i mitten av 1990-talet byggde femvåningshus i trä i Välluddenprojektet, och Växjö kommun har etablerat Välle Broar, den moderna trästaden, som ligger mellan stadskärnan och universitetsområdet. En arena har skapats för fullskalig utveckling av byggande och boende med trä och till denna kommer många av CBBT:s projekt att kopplas.

Redan genomförda projekt har behandlat bl.a. utvärdering av byggnationen av de första flervåningshusen i trä inom Välle Broar: 8-våningshusen "*Limnologen*". Andra projekt berör utveckling av nya träbyggsystem för industriellt byggande, samt projekt som handlar om nya produkter för ökat värdeutbyte för sågverksindustrin.

Kontaktuppgifter

Johan Blixt, CBBT/Södra Timber

johan.blixt@sodra.com Telefon: 0470-89 000

Hans Andréén

hans.andreen@vkabvaxjo.se Telefon: 070-529 85 00**3.2.9 Malmö högskola**¹⁴³

Verksamheten vid Malmö högskola fokuseras kring åtta profiler. Ett av dessa profilområden är *Urbana studier* inom vilket tvärvetenskaplig forskning bedrivs. Större delen av forskningen inom profilområdet bedrivs vid *Institutio-*

¹⁴¹ <http://www.lnu.se/amnen/byggteknik->¹⁴² <http://www.cbbt.se/website3/1.0.3.0/2/1/index.php>¹⁴³ <http://www.mah.se/us>

nen för urbana studier men även forskare vid andra institutioner och inom andra ämnesområden deltar.

Exempel på projekt

- *Hållbar stadsomvandling Malmö stad - Fokus Rosengård. Ett följeforskningsprojekt.*¹⁴⁴ Utvärdering av första åtgärdssteget i projektet Hållbar stadsomvandling i Malmö - Fokus Rosengård
- *Certifiering av fastigheter.*¹⁴⁵ Projekt om en ny form av fastighetscertifiering i syfte att skapa incitament för seriös fastighetsförvaltning med hög kvalitet.
- *Planering vis-a-vis fastighetsutveckling: en studie av den sociala, rumsliga och ideologiska innebörden av marknadsorienterad planering och produktion av urbana rum i Sverige.*¹⁴⁶ Projekt om offentliga myndigheters roll i att skapa förutsättningar för den privata sektorns utveckling, dels genom kommunal planering, dels genom fastighetsutveckling. Fallstudier av Helsingborgs stad och Jönköpings kommun.
- *Den motsättningsfyllda urbanismen.*¹⁴⁷ Projekt med en tvärvetenskaplig ansats med syfte att utveckla begrepp och teori för att kunna hantera planering och utveckling av den moderna staden på ett mer ämnesöverskridande och sammanhängande vis.
- *Nätverk och partnerskap i stadsutveckling.*¹⁴⁸ Projekt om de utmaningar som behovet av samarbete mellan olika parter i stadsutveckling ställer på de offentliga parterna, och lösningar på dessa utmaningar.

3.2.10 Blekinge Tekniska Högskola (BTH)¹⁴⁹

Blekinge tekniska Högskola är profilerad inom ämnena tillämpad IT och innovation för hållbar tillväxt. Sedan 1999 har BTH universitetsstatus inom vetenskapsområdet teknik, och bedriver forskarutbildning inom områdena IT med tillämpningar och Planering och management. BTH:s verksamhet bedrivs inom fem sektioner. Vid en av dessa, *Sektionen för planering och mediedesign* är en av fyra avdelningar *avdelningen för fysisk planering*. Vid sektionen återfinns även ett forskningscentrum vid namn *Centrum för Territoriell Utvecklingsplanering*.

Vid avdelningen för fysisk planering bedrivs forskning inom tre ämnesområden; planering för hållbar stadsutveckling, miljöprocesser och regional utveckling. Med planering för hållbar stadsutveckling avses planering, utformning och förvaltning av det urbana rummet och en inriktning mot interaktionen mellan människa, samhälle och planering. Forskningens andra område handlar om miljöprocesser och om strategisk miljökonsekvensbedömning. Det tredje området handlar om regional utveckling, socioekonomiska och fysiska strukturer, utvecklingsprogram och strategier. Forskningen rör markanvändning, d.v.s. användning av befintliga resurser för att möta framtida behov och forskning kring zonindelning samt funktionsanvändning. Plane-

¹⁴⁴<http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Hallbar-stadsomvandling-Malmo-stad---Fokus-Rosengard-Ett-foljeforskningsprojekt/>

¹⁴⁵<http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Certifiering-av-fastigheter/>

¹⁴⁶<http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Planning-vis-a-vis-Real-Estate-Development-a-study-of-the-social-spatial-and-ideological-implications-of-market-oriented/>

¹⁴⁷<http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Den-motsattningsfyllda-urbanismen--om-ekonomisk-social-och-ekologisk-hallbarhet-i-planeringen-av-det-nya-stadslandskapet/>

¹⁴⁸<http://www.mah.se/Forskning/Sok-pagaende-forskning/Natverk-och-partnerskap-i-stadsutveckling/>

¹⁴⁹<http://www.bth.se/tks/>

ringsforskningen riktar även intresset mot ett behov av ny kunskap kring det gap som uppstått mellan traditionell planering och arkitektur där behovet av design och gestaltning av det offentliga rummet är ett viktigt område.¹⁵⁰

Centrum för Territoriell Utvecklingsplanering (CTUP)¹⁵¹

CTUP är ett interdisciplinärt nationellt kompetenscentrum, knutet till *Sektionen för planering och mediedesign* vid BTH. Verksamheten sker i huvudsak genom samarbete med forskare som också är knutna till andra institutioner vid BTH och andra lärosäten. Syftet är att bidra till en samhällsplanering som kombinerar samhällsvetenskapliga insikter om sociala och ekonomiska förändringsprocesser, humanekologisk kunskap om människa och miljö med teknikens och arkitekturens kompetens att hushålla med resurser och beskriva och gestalta verkligheten. Temat territoriell utvecklingsplanering omfattar fysisk planering, strategiska miljöbedömningar och regionalekonomi. Verksamheten bedrivs företrädesvis i form av uppdragsfinansierad forskning, utredningsarbete och uppdragsutbildningar.

Kontaktuppgifter

Forskningsledare Jan-Evert Nilsson
janevert.nilsson@bth.se

3.2.11 Umeå universitet¹⁵²

Arkitektutbildningen och Arkitekt högskolan startade vid Umeå universitet hösten 2009 och är i en uppbyggnadsfas. Arkitekt högskolan byggs successivt upp som ett internationellt laboratorium för experimentell arkitektur, där både undervisning och forskning kommer att bedrivas. Umeå får 250 studieplatser i ett femårigt arkitekturprogram. Arkitekt högskolan inleder sin forskningsverksamhet parallellt med att utbildningen startar. Med hjälp av flera större strategiska satsningar etableras ny forskning inom bland annat arkitektur och arkitekturteori. Arkitekt högskolan vid Umeå universitet utvecklar tre huvudgrenar för specialisering; *Laboratory for Sustainable Architectural Production* och *Laboratory for Immediate Architectural Intervention* samt *Laboratory for Architectural Theory and Communication*.

Kontaktuppgifter

Thomas Olofsson, prefekt Arkitekt högskolan
Thomas.Olofsson@arch.umu.se, tel. 090-786 67 10

¹⁵⁰ <http://www.bth.se/tks/fp.nsf>

¹⁵¹ janevert.nilsson@bth.se

¹⁵² <http://www.arch.umu.se/forskning/>

3.3 Nätverksmiljöer och centrumbildningar

3.3.1 Centrum för Energi- och Resurseffektivitet i Byggnad och Förvaltning (CERBOF)

CERBOF - Centrum för Energi- och Resurseffektivitet i Byggnad och Förvaltning - är ett program för forskning och innovation, initierat av Energimyndigheten. Programmet drivs i samverkan med aktörer inom byggsektorn. CERBOF:s vision är att all energi- och resursanvändning inom bebyggelsen är effektiv och långsiktigt hållbar och att byggnader har god inomhusmiljö. CERBOF:s uppgift är att vara den ledande mötesplatsen där stat, näringsliv, akademi och brukare stimulerar tillkomsten av relevanta forsknings- och innovationsprojekt. CERBOF:s verksamhet ska bidra till att resultaten nyttiggörs i kommersiella produkter, tjänster, system eller metoder. Forskning, utveckling och demonstration som stöds ska bidra till att nationella energi- och miljömål nås samt att svenskt näringslivs konkurrenskraft stärks. CERBOF:s programverksamhet drivs inom två områden; *Byggnaden som tekniskt energisystem* samt *Beteende, processer och styrmedel*. CERBOF har en tydlig ambition att knytas till multinationell samverkan. Kanslifunktionen upprätthålls av IQ Samhällsbyggnad.

Kontaktuppgifter

Johan Skarendahl, programsekreterare
johan.skarendahl@iqs.se Telefon: 08-411 16 40

Exempel på projekt

- *Renoveringspaket för flerbostadshusområden i BRF-förvaltning - för framtidsflexibilitet.*¹⁵³ Projektet ska ta fram goda exempel på renoveringsinsatser för BRF-områden. Dessa ska fungera som piloter och exempel för att vara förebilder för andra föreningar vid planering av och beslut om renovering. Folke Björk, Avdelningen för Byggnadsteknik, KTH
- *BEEM-Up, Building Energy Efficient for Massive market Uptake.* I Brogården, Alingsås, pågår renovering av miljonprogramshus sedan 2007 till passivhusstandard. Renoveringen görs i ett partnersamarbete mellan bl. a. Skanska och Alingsåshem. I BEEM UP utgör Brogården ett demonstrationshusprojekt. Målsättningen och drivkraften för Sveriges deltagande i BEEM UP är att förbättra renoveringskonceptet för Brogården och liknande miljonprogramshus ytterligare.¹⁵⁴ Joakim Jeppsson, Forskning och Utveckling, Skanska Sverige AB
- *Industrialiserad energieffektiv renovering av flerfamiljsbostäder i kallt klimat (E2ReBuild).* Sverige och Europa står in för ett stort behov av renovering av miljonprogrammets bostäder. E2ReBuild har gått in som EU-ansökan inom FP7 ENERGY E2B. Projektet drivs i samarbete mellan industrin, förvaltare och forskare. Ska undersöka, utveckla och demonstrera kostnadseffektiva och avancerade energieffektiviserings strategier i förnyelsen av den stora andelen flerbostäder som byggts mellan andra världskriget och oljekrisen. Strategier som omhändertar de boendes behov, med hänsyn till hälsa, ekonomi, sociala och tekniska aspekter.¹⁵⁵

¹⁵³ <http://www.cerbof.se/sa/node.asp?node=302>

¹⁵⁴ <http://www.cerbof.se/sa/node.asp?node=304>

¹⁵⁵ <http://www.cerbof.se/sa/node.asp?node=303>

Christina Claeson Jonsson, Forskning och Utveckling, NCC Construction AB

- *Energieffektivitet i byggande*, Claes Rydin, Safe Tool AB.
- *Form och teknik vid upprustning av 60/70-tals hus, med hållbarhetsperspektiv*, Albert Orrling, White arkitekter AB - Grupp Ahlberg, Stockholm
- *Om energieffektivisering genom tilläggsisolering och putsning av miljonprogrammets flerbostadshus - en långsiktigt godtagbar metod?* Miklós Mólnar, Lunds Universitet, LTH.
- *Om hur reglering av värmesystemet i flerbostadshus med individuell värmemätning kan bidra till en lägre energiförbrukning*, Lars Jensen, Lunds Universitet, LTH.

3.3.2 Sveriges Arkitekturskolor¹⁵⁶

Arkitekturskolorna vid KTH, Chalmers, LTU och Umeå Universitet driver sedan 2009 ett samarbete inom ramen för plattformen Sveriges Arkitekturskolor. Syftet med plattformen är att kunna ta gemensamma initiativ på bred front inom både utbildning och forskning. Inom ramen för detta samarbete har skolorna presenterat tre forskningsprogram där samtliga skolor medverkar. Två starka forskningsmiljöer; Effekter av arkitektur: Att tänka om arkitekturens sociala dimension och "Architecture in the Making": Arkitektur som en skapande disciplin och materiell praktik, samt en nationell forskarskola, Svenska forskarskolan i arkitektur. Inom ramen för Formas särskilda satsning på arkitekturforskning har i april 2011 Formas tagit beslut om finansiering av dessa program, vilka planeras påbörjas till hösten 2011.¹⁵⁷

Kontaktuppgifter

Lars-Henrik Ståhl, professor arkitektur, Lunds tekniska högskola
Lars-Henrik.Stahl@arkitektur.lth.se Telefon: 046-222 76 11

3.3.3 Sveriges Bygguniversitet¹⁵⁸

Ett samarbete mellan Chalmers, Kungliga Tekniska Högskolan, Lunds Tekniska Högskola och Luleå Tekniska Universitet med syftet att verka för en samordning av byggteknisk forskning och utbildning vid de fyra lärosätena. Arbetet med att skapa den gemensamma plattformen som i nuläget är under uppbyggnad finansieras av VINNOVA, Formas, SBUF och de delaktiga högskolorna. Sveriges Bygguniversitet avses omfatta de forsknings- och utbildningsverksamheter på Chalmers, KTH, LTH och LTU som är knutna till utbildning av civilingenjörer eller motsvarande. År 2006 omfattade detta 61 forskargrupper. Den totala omsättningen var 586 miljoner kronor, varav grundutbildningen stod för 138 miljoner kronor, fakultetsanslagen för 142 miljoner kronor och den externa finansieringen för 306 miljoner kronor.

Målet är att

- Etablera en långsiktig behovsprövad forskningsstrategi för Sveriges Bygguniversitet som är väl förankrad hos utförarna, finansörerna och byggsektorn,

¹⁵⁶ http://www.kth.se/abe/om_skolan/organisation/inst/arch/nyhetark/sveriges-arkitekturskolor-1.82143 och http://www.formas.se/formas_templates/Page_6628.aspx?epslanguage=SV

¹⁵⁷ http://www.formas.se/formas_templates/Page.aspx?id=6272

¹⁵⁸ <http://www.sverigesbygguniversitet.se/index.htm>

- De forskargrupper som ingår i Sveriges Bygguniversitet hålla hög internationell kvalitet, ha stabil ekonomi och kunna erbjuda attraktiva arbetsmiljöer och arbetsförhållanden för medarbetarna,
- Det finns en kontinuerligt reviderad plan för generationsskiften bland forskningsledarna,
- Möjligheten studeras till att vidga verksamheten till hela samhällsbyggnadssektorn,
- Sveriges Bygguniversitet omfatta forsknings- och utbildningsverksamhet med en total omsättning på 800 miljoner kronor och
- 500 teknologer antas till utbildningsprogrammets årskurs 1 och programmen ska ha minst två sökande per utbildningsplats.

Kontaktuppgifter

Ove Lagerqvist, koordinator för projektet

ove@sverigesbygguniversitet.se

3.3.4 Sveriges Byggindustrier (BI)¹⁵⁹

Sveriges Byggindustrier (BI) ska bidra till en stabilt hög och hållbar tillväxt, sunda marknadsvillkor och tidsenliga medarbetarrelationer inom hela byggsektorn. BI bedriver forskningsprojekt inom marknad, produktionsteknik, material, IT och miljö. Ambitionen är att få forskningsresultat som kan om sättas i praktiken av medlemsföretagen och få spridning av resultaten på ett sätt som gynnar medlemsföretagen.

Kontaktuppgifter

Ola Månsson, VD

ola.mansson@bygg.org, Telefon: 08-698 58 88

Pär Åhman Samordningsansvarig FoU inom BI

par.ahman@bygg.org Telefon 031-708 41 04

Exempel på projekt¹⁶⁰

- *Standardiserade arbetsprocesser i byggföretag för att minska slöseri och öka kundvärde*
- *Ökad effektivitet vid byggande av platsbyggda flerbostadshus i betong*
- *Kulturens materia: en analys av kulturhusets värdeskapande genom värdebase-rad programmering*
- *Verktyg för optimering av byggtorkning*
- *Kvalitetsutveckling för framgångsrikt byggande och fastighetsförvaltande*
- *Knowledge Management i svensk byggsektor. Hur stärks specialistens roll och funktion som kunskapsbärare i byggprocessen?*

¹⁵⁹ <http://www.bygg.org/fou.asp>

¹⁶⁰ <http://www.bygg.org/fou.asp>

3.3.5 IQ Samhällsbyggnad – Föreningen för innovation och kvalitet inom samhällsbyggandet ¹⁶¹

IQ Samhällsbyggnad är resultatet av en hopslagning år 2010 av BIC – Byggsektorns innovationscentrum och BQR – Rådet för byggkvalitet. IQ Samhällsbyggnad kommer under sin inledande period att ha följande prioriteringar

- sträva efter rätt kvalitet i bygg- och förvaltningsprocesserna, genom samverkan och helhetssyn
- verka för att göra forskningen praktiskt nyttig
- Konkreta arbetsuppgifter i detta sammanhang är att skapa resurser för innovationer i ett internationellt perspektiv, förvalta och vidareutveckla verktyget BQR-Bestpractice, arrangera möten och seminarier inom den neutrala arenans ram, med fortsatt öppenhet för alla aktörer inom samhällsbyggnadssektorn
- förvalta de aktiviteter och resultat som övertas från de tidigare föreningarna BIC och BQR och i tillämplig omfattning vidareförädlas, sköta, överföra, arkivera och/eller avsluta aktiviteterna

BIC – Byggsektorns innovationscentrum har arbetat med forskning, utveckling och implementering av ny teknik och bedrivit både grundläggande och tillämpad forskning. Exempel på projekt inom forskningsprogrammet FORMAS-BIC, ett samarbete mellan BIC och Formas som har utvecklat en gemensam forskningsstrategi om svårigheter i byggherrens roll som agent för förändring och effektivisering av byggbranschen.

BQR (Rådet för byggkvalitet) bildades 2001 på initiativ av regeringen i syfte att vara ett forum för samverkan mellan alla olika aktörer i samhällsbyggnadssektorn gällande kvalitetsutveckling i planering, byggande och förvaltning av den byggda miljön. Finansiering av rådet sker genom avgifter från medlemmarna som är såväl företrädare för fastighetsbranschen, brukare och högstskolor som statliga myndigheter och kommuner och landsting. Bland annat initierar och driver BQR olika projekt i syfte att utveckla kunskap inom kvalitetsutveckling.

Exempel på projekt

- Projekt om Miljonprogrammets förnyelse som resulterat i en tolvpunktsmodell för bostadsbolag för en långsiktig upprustning av Miljonprogrammets bostadsområden. Projektet avslutades 2008.¹⁶²
- Garantiguiden – en ”vägledning för bestämning av garantitidens längd samt råd och anvisningar vid upphandling av konsulttjänster, entreprenader, material och varor”.

Kontaktuppgifter

Anna Sander, VD

anna.sander@iqs.se, Telefon: 08 - 411 16 40

¹⁶¹ <http://www.bic.nu/sa/node.asp?node=841>

¹⁶² <http://www.miljonprogrammet.info/Start/Start.aspx>

3.3.6 Byggforum Nord¹⁶³

Byggforum Nord är en förening med säte vid Luleå tekniska universitet för företag som önskar utveckla bygg- och förvaltningssektorn för ett effektivare byggande. Föreningen anordnar bland annat kurser och seminarier för att främja utvecklingen av byggsektorn, men bedriver ingen egen forskning. Medlemmar är Banverket, Fortifikationsverket, JPAB, MAF Arkitektkontor AB, PEAB, Ramböll Sverige AB, Samhällsbyggnad, LTU, Skanska, Sveriges Byggindustrier, Vägverket och WSP.

Kontaktuppgifter

Birgitta Forsberg, föreståndare

birgitta@byggcoach.se Telefon: 070 561 61 50

3.3.7 Centrum för management i byggsektorn (CMB)¹⁶⁴

Forskningscentrum inrättades 1998 och är ett samverkansprojekt mellan Chalmers och Stiftelsen för byggandets managementfrågor. Centrumet bildades på initiativ av industrin och syftar till att stödja vetenskaplig forskning och utbildning och verka för internationellt samarbete. Målet är att utveckla management inom alla delar av samhällsbyggnadssektorn. Nätverket består av cirka 45 företag och organisationer i samverkan med omkring 15 forskargrupper på Chalmers från institutionerna Bygg- och miljöteknik (avdelningen för Construction management), Arkitektur och Teknikens ekonomi och organisation. Årligen delar CMB ut bidrag på 1–2 miljoner kronor. Merparten går till mindre projekt kring aktuella problemställningar, eller till delfinansiering av större projekt. Stödet är till för att stödja och stimulera den managementrelaterade forskningen vid Chalmers. Företrädesvis stöder CMB projekt som genomförs av såväl forskare vid Chalmers som personer från intresseföretagen.

Kontaktuppgifter

Bengt Christensson Vd för CMB

bengt.christensson@cmb-chalmers.se

Exempel på pågående projekt

- Forskning om utvärdering och kriterier för offentlig upphandling av arkitekt- och byggkonsulttjänster.
- Forskning om åtgärder för att eliminera slöseri i byggprojekt, dvs. eliminera det som har en kostnad men inget värde för kunden.

3.3.8 Lean Wood Engineering (LWE)¹⁶⁵

LWE är ett kompetenscenter för forskning och utveckling inom industriellt träbyggande, trämanufaktur samt interiöra lösningar. Centrat är ett samarbete mellan Luleå tekniska universitet (koordinator), Linköpings tekniska högskola, Lunds tekniska högskola och företag inom bygg- och trämanufaktursektorn. Kompetenscentret involverar ett trettiotal seniora forskare och dokto-

¹⁶³ <http://room.projectcoordinator.net/projectweb/43b4e8ec41694/Index.html>

¹⁶⁴ <http://www.chalmers.se/cee/cmb-sv>

¹⁶⁵ <http://www.ltu.se/lwe>

randen. Verksamheten finansieras till lika delar av VINNOVA, de deltagande företagen och universitetet.

Exempel på projekt

- *Processoptimering i trävärdekedjan.*¹⁶⁶ Att ta fram en modell för produktutveckling och optimering av varuförsörjning för att säkerställa fuktkrav enligt BBR. Modellen ska kunna tillämpas på olika produkter och säkerställa en lyckosam introduktion av produkten på marknaden.
- *Arkitektonisk utformning vid industriellt byggande.*¹⁶⁷ Att skapa förutsättningar för ökad arkitektonisk kvalitet i det industriella byggandet. I arbetet ingår att studera och utveckla metoder för process- och produktutveckling inom industriellt byggande som stöder arbetet med arkitektonisk utformning, bl.a. genom att särskilt belysa arkitektrollen i produktutvecklingen.
- *Ökad träffsäkerhet vid livscykelkostnadsuppskattningar genom användning av riskanalysmetodik.*¹⁶⁸ Att öka träffsäkerheten kring bedömningen av prestanda och livscykelkostnader hos industriellt framställda flerbostadshus i trä. Att utveckla tillförlitlighetsbaserade metoder som både beställare, entreprenörer och trähusindustrin kan använda för att bedöma risker och osäkerheter under ett flerbostadshus livslängd. Metoderna ska kunna användas för att kvantifiera risker och därmed ta fram rationella beslutsunderlag vid nybyggnation, överlåtelse, val av underhållsinsatser, reparationer, osv.

Kontaktuppgifter

Lars Stehn, professor, Avdelningen för byggkonstruktion - Träbyggnad Luleå tekniska universitet

lars.stehn@ltu.se Telefon: 0920-49 19 76

Sofia Lidelöw, programkoordinator, Kompetenscentrum Lean Wood Engineering

LWECordinator@ltu.se, Telefon: 0920-49 28 39

3.3.9 Kompetenscentret EcoBuild¹⁶⁹

SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut är värd för centret som drivs i samverkan med KTH och andra universitet samt flera andra forskningsinstitut. Centrets projekt vägleds dessutom av ett 30-tal industriföretag, däribland IKEA, Casco Adhesives, Akzo Industrial Coatings, Kebony ASA, m.fl. I takt med skärpta internationella krav på en uthållig samhällsutveckling, ökar efterfrågan på nya biobaserade material och produkter. Syftet med EcoBuild är att utveckla nya eko-effektiva trä- eller biobaserade material främst avsedda för samhällsbyggnadssektorn, möbler och textilier. Visionen är att EcoBuild ska fungera som en uthållig mötesplats för denna biomaterialutveckling med nära samverkan mellan högskolor, universitet och industri. Huvudfinansiärer för centret är VINNOVA och KK-Stiftelsen via ett program benämnt Institut Excellence Center (IEC) där även industriparterna avtalat en matchande

¹⁶⁶ <http://www.ltu.se/lwe/fo/proj/processoptimering>

¹⁶⁷ <http://www.ltu.se/lwe/fo/proj/ark>

¹⁶⁸ <http://www.ltu.se/lwe/fo/proj/lcc>

¹⁶⁹ www.ecobuild.se

medfinansiering. Programtiden löper mellan 2007-2012 och EcoBuilds omsättning för perioden är ca 130-140 Mkr.

Kontaktuppgifter

Docent Magnus Wälinder

magnus.walinder@sp.se Telefon: 010-516 62 23

3.4 Myndigheter och andra forskningsfinansiärer

3.4.1 Formas – Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande¹⁷⁰

Formas har till uppgift att främja och stödja grundforskning och behovsmotiverad forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Den forskning som stöds ska vara av högsta vetenskapliga kvalitet och av relevans för rådets ansvarsområden. Formas får också finansiera utvecklingsverksamhet i begränsad omfattning.

Formas är en av de viktigaste statliga finansiärerna inom bostads- och byggnadsforskningsområdet och finansierar 100-tals forskningsprojekt. Formas har föredömligt samlat samtliga beviljade och pågående projekt i sin projektdatabas. Där kan man söka t.ex. på följande sökord: lågenergihus, passivhus, inomhusklimat, fuktsäkert byggande, träbyggnad etc.

Formas projektdatabas: <http://proj.formas.se/default.asp?funk=ax>

Kontaktuppgifter

Kristina Björnberg, Forskningssekreterare, Arkitekt LAR/MSA, Stadsutveckling, arkitektur, samhällsplanering, landskapsplanering, grönområden.

kristina.bjornberg@formas.se Telefon: 08-775 40 52

Conny Rolén, Forskningssekreterare, Civilingenjör VoV,

Byggmaterial och komponenter, hållbara byggnader, miljöanalys av byggnader, energi i bebyggelsen, miljöteknik

conny.rolen@formas.se Telefon: 08-775 40 30

3.4.2 Boverket¹⁷¹

Boverket är förvaltningsmyndighet för frågor om byggd miljö och hushållning med mark- och vattenområden, för fysisk planering, byggande och förvaltning av bebyggelsen och för boendefrågor. Boverket är inte utförare eller finansiär av forskning inom byggnadsområdet, men utgör en expertkompetens inom området. Boverket finns bl.a. representerat i programråd, kommittéer och projekt för att ge råd kring utförande av forskning. Boverket arrangerar även återkommande seminarier där forskare inom området inbjuds. Boverket gör även kunskapssammanställningar av forskningsrön inom området

¹⁷⁰ http://www.formas.se/formas_templates/Page_213.aspx

¹⁷¹ <http://www.boverket.se/>

Exempel på verksamhet

- Boverket ger ut en tidskrift ”Boverkets indikatorer” som ska ge en bred överblick över utvecklingen på bostadsmarknaden såsom förekomsten av bostadsbyggande.
- Bostadsmarknadsenkäten.
- Regionala analyser av bostadsmarknaden
- BETSI – ”En rikstäckande undersökning av byggnaders energianvändning, tekniska status och inomhusmiljö”, på uppdrag av regeringen.
- Rapport om rättsutveckling och samarbete inom EU av betydelse för svensk bostadspolitik.

3.4.3 Energimyndigheten¹⁷²

Energimyndigheten verkar inom olika samhällssektorer för att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning. Energimyndigheten stöttar forskning och utveckling för ny kunskap kring tillförsel, omvandling, distribution och användning av energi. Stöd lämnas även till pilot- och demonstrationsanläggningar där ny teknik prövas.

Energimyndigheten har som sektorsmyndighet ett huvud- och samordningsansvar för den energirelaterade bebyggelseforskningen. Utöver Energimyndigheten finansierar Formas projekt inom området. Därutöver har även Konsumentverket, Boverket och Naturvårdsverket energirelaterade åtaganden inom bebyggelseområdet.

Den energirelaterade forsknings-, utvecklings- och demonstrationsverksamheten präglas av en systemsyn. Ett mål är att ytterligare minska användningen av olja och el för uppvärmning och ett annat att fastigheternas användning av drift- och hushållsel ska effektiviseras. Insatserna inriktas mot att minska byggnadernas energibehov samt att byta ut fossila bränslen mot förnybara. Målet för forskningen om byggnaden som klimatskal är att den specifika energianvändningen för uppvärmning, varmvatten och drifsel ska effektiviseras med 50 % under en period på 40-50 år.

Energimyndighetens byggforskningsprogram är fördelat på ett antal större underprogram

- CERBOF -byggforskningsprogram
- Effektivare kyl- och värmepumpssystem – EFFSYS 2
- Fjärrvärmeforskning
- Solvärmeprogrammet

Inom dessa finns en mängd forskningsprojekt som bedrivs vid universitet, högskolor, institut och företag. Energimyndigheten har en forskningsprojekt-databas <http://www.energimyndigheten.se/sv/Forskning/Projekt-databas/> som föredömligt presenterar samtliga projekt. Gå in under Avancerad sökning, ange Bebyggelse under område och därefter sök samtliga projekt.

¹⁷² <http://www.energimyndigheten.se/>

Några exempel är följande.

- *SITE - Smart IT för energibesparing*, Luleå tekniska universitet. Projektet ska genom skolungdomars och lärares medverkan på 1-2 skolor i Luleå, utveckla nya metoder för att minska energianvändningen i skolan genom att utveckla metoder som bygger på en kombination av smart IT och design för att skapa nya innovativa sätt för visualisering av energi.
- *Energy Online, Sustainable Innovation AB*. Individens beteenden har stor påverkan på hur mycket energi ett hushåll använder. Det gäller såväl vardagslivets kortsiktiga aktiviteter som mer långsiktiga inköpsbeslut. Demonstrationsprojektet syftar till att åstadkomma en snabbare marknadsintroduktion av metoder/tekniker som stödjer individer att bli mer energieffektiva i sin boendemiljö.
- *Minskad energianvändning med hjälp av ny algoritmisk ljusstyrning*, Lunds tekniska högskola. Projektet undersöker hur förbättringar i elevers arbetsmiljö och välbefinnande samtidigt kan minska energianvändningen i klassrummet.

3.4.4 Bostads- och kreditnämnden (BKN)¹⁷³

BKN har regeringens uppdrag att fortlöpande redovisa utvecklingen på kredit- och kapitalmarknaderna för bostäder samt olika kundgruppers tillgång till kredit. Vidare ska BKN medverka i internationellt samarbete. BKN har också i uppdrag i att underlätta bostadsbyggandet genom att lämna statliga kreditgarantier.

BKN är inte utförare eller finansär av forskning inom bostadsområdet, men utgör en expertkompetens inom området.

3.4.5 Sveriges tekniska forskningsinstitut (SP)¹⁷⁴

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB är moderbolag i en koncern innefattande sex dotterbolag. RISE Holding AB är ägare till samtliga aktier i SP. Verksamheten inom moderbolaget har sitt huvudsäte i Borås och är organiserad i åtta tekniska enheter: Brandteknik, Bygg och mekanik, Certifiering, Elektronik, Energiteknik, Kemi och materialteknik, Mått och vikt, Mätteknik. Bland dotterbolagen finns bl.a. CBI Betonginstitutet AB¹⁷⁵, med säte i Stockholm. CBI skapar, tillämpar och sprider kunskap inom cement- och betongområdet.

SP Bygg och Mekanik arbetar framför allt med uppdrag inom bygg-, verkstads-, och transportsektorerna. Inriktningen är främst funktion, säkerhet, hållfasthet/stabilitet, långtidsegenskaper/beständighet, miljö/kretslopp. Forskningen bedrivs normalt i stora projekt i samarbete med industri, universitet/högskolor och institut. Inriktningen internationaliseras, inte minst genom ett allt aktivare deltagande i de europeiska forskningsprogrammen. Inom sektionen för Byggnadsmaterial bedrivs verksamhet inom Betong- och bergmaterialområdena.

¹⁷³ <http://www.bkn.se/>

¹⁷⁴ <http://www.sp.se/sv/Sidor/default.aspx>

¹⁷⁵ <http://www.cbi.se/>

Samtliga projekt inom SP Bygg och mekanik finns redovisade på en samlingsida.¹⁷⁶

Kontaktuppgifter

Carl-Johan Johansson

carl-johan.johansson@sp.se Telefon 010-516 51 17

Charlotte Bengtsson

charlotte.bengtsson@sp.se Telefon 010-516 54 91

Erica Waller

erica.waller@sp.se Telefon 010-516 56 06

3.4.6 KK-stiftelsen

KK-stiftelsen är högskolornas forskningsfinansierare med uppdrag att stärka Sveriges konkurrenskraft. Stiftelsen finansierar forskning och kompetensutveckling vid Sveriges 17 nya universitet och högskolor, när den sker i samverkan med näringslivet. Förutom att varje projekt ska ha vetenskaplig höjd ställer KK-stiftelsen som krav att näringslivet medverkar till ett värde som är lika stort som KK-stiftelsens finansiering. KK-stiftelsen har finansierat forskningsprojekt inom byggområdet, men det finns inga specifika utlysningar inom området. På KK-stiftelsens hemsida finns en katalog över befintliga forskningsprojekt:¹⁷⁷

Kontaktuppgifter

Madelene Sandström, VD, KK-stiftelsen

Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen)

Mäster Samuelsgatan 60, Box 3222, 103 64 Stockholm

madelene.sandstrom@kks.se Telefon 08-56 64 81 00

3.4.7 Svenska Byggbranschens utvecklingsfond (SBUF)

Svenska Byggbranschens Utvecklingsfond, SBUF, instiftad 1983, är byggbranschens egen organisation för forskning och utveckling med nära 5000 anslutna företag i Sverige. SBUF verkar för att utveckla byggprocessen så att det skapas bättre affärsmässiga förutsättningar för entreprenörer och installatörer att utnyttja forskning och driva utvecklingsarbete. Bakom SBUF står Sveriges Byggindustrier, VVS Företagen, Ledarna, Svenska Byggnadsarbetareförbundet och SEKO. SBUF medverkar i flera större forskningsprogram, som bygger på samverkan mellan företag och högskola.

Några pågående program är följande

- Centrum för Energi- och Resurseffektivitet i Byggande och Förvaltning – CERBOF¹⁷⁸

¹⁷⁶

<http://www.sp.se/sv/index/research/Sidor/default.aspx?refPage=/sv/units/building/sidor/default.aspx&categoryId=6&forceRefPage=true>

¹⁷⁷ <http://www.kks.se/verksamhet/SitePages/Alla%20projekt.aspx>

¹⁷⁸ <http://www.cerbof.se/>

- *Competitive Building*¹⁷⁹ (Konkurrenskraftigt byggande) Syftar till att stärka svensk byggsektors kompetens och internationell konkurrenskraft genom att förse företag i byggsektorn med ett betydande antal forskarutbildade. Stöds primärt av Stiftelsen för strategisk forskning (SSF) och ett femtontal företag. LTH är världhögskola och samverkar med Chalmers, KTH och LTU.
- *Fuktcentrum*.¹⁸⁰ Startades 2000 (hette tidigare Fuktgruppen, bildad 1981). Bedriver forskning i nära samarbete med entreprenörer och övriga intressenter i byggsektorn för att förbättra kunskaperna och förutsättningarna för ett fuktsäkert utförande vid nybyggnad och ombyggnad samt för ett korrekt åtgärdande av fuktproblem och fuktskador i befintliga byggnader. Att informera branschen ingår. Flera institutioner vid LTH deltar tillsammans med Chalmers, SP, Boverket med flera. Stöds av Formas och SBUF.

Kontaktuppgifter

Ruben Aronsson, VD SBUF

Näringslivets Hus Storgatan 19, Box 5501, 114 85 Stockholm

ruben.aronsson@sbuf.se Telefon 08 - 783 81 00

¹⁷⁹ <http://www.competitivebuilding.org/>

¹⁸⁰ <http://www.fuktcentrum.lth.se/>